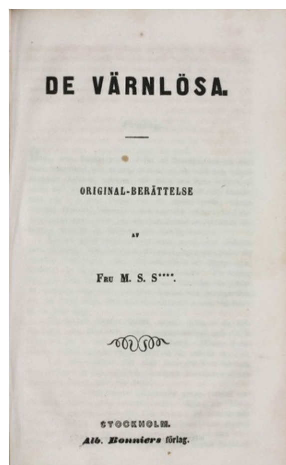

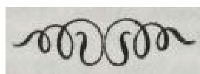
DE VÄRNLÖSA.

——

ORIGINAL-BERÄTTELSE

AF

Fru M. S. S**.**

STOCKHOLM.
Alb. Bonniers förlag.

STOCKHOLM.
HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET. 1852.

Förord till den elektroniska utgåvan

Detta verk av signaturen **M. S. S*****, pseudonym för **Marie Sophie Schwartz** (1819-1894), är digitaliserat av ättlingen Hans Hanner för **en egen hemsida speciellt ägnad Marie Sophie Schwartz** och därifrån hämtat och anpassat för Projekt Runeberg i mars 2012 av Ralph E.

Prolog.

Den, som besökt norra delen af Sverige, vet att vårt kära fosterland har många ställen af en vild och imponerande skönhet, hvilken, då man ser dem belysta af solen och vid full dager, mäktigt talar till vår känsla; men om vi i hast tänka oss en sådan trakt, någon stormig höstnatt, insvept i mörker och underkastad elementernas strid, tror jag att den beundran vi förut erfarit, i hast skulle förbytas till verklig fasa.

Uti en dylik trakt var det stora jernbruket *Helenefors* beläget, vid utloppet af en å, som slingrade sig igenom

landskapet och, vid sitt utfall uti öppna sjön, bildade ett högt och imposant vattenfall. En knapp half mil ifrån bruket låg prestgården. Den väg, som gående vanligen begagnade emellan bruket och prestgården, var *en smal stig*, tätt utmed vattenfallet och vid sidan af en hög skog.

På himlen jagades tjocka, svarta moln af en häftig blåst, som hvinande drog genom skogen och böjde topparna på de stolta och raka tallarna. Månen framtittade endast ögonblickligt emellan de mörka skyarne.

Vid vattenfallets ena sida stod ett litet lusthus, som troligen blifvit uppfördt af någon beundrare af den storartade utsigt man der hade.

På den ofvannämnda gångstigen gingo tvenne unga män, ehuru från motsatt håll. Målet för bådas vandring tycktes vara det lilla huset. Då månen kastade en flyktig stråle öfver nejden, var man frestad att taga dem för en och samma person, så lika voro deras anletsdrag. Det enda man vid denna ljusblickskulle kunnat urskilja dem uppå, var, att den ene bar jagtkläder samt en bössa kastad öfver axeln, och att hans gång var hastigare, hans blick oroligare; han kom ifrån prestgårdens sida. Den andre åter ifrån bruket. Vår jägare anlände först till det lilla huset, stadnade der ett ögonblick och lyssnade; men då han ingenting hörde, mumlade han:

— Godt, jag har kommit i rättan tid.

Han fortsatte derefter sin vandring några famnar, — då ljudet af den andre unge mannens steg nådde hans öron, — hvarvid han stadnade, och uppspände hanen på sin bössa. — Sorglöst hvisslande på en bekant melodi, ankom nu den andre till det ställe der den förste stod, och, då han märkte att någon stängde vägen, frågade han:

— Hvem der?

Aflossandet af ett skott, som sträckte frågaren liflös till marken, utgjorde svaret; men i detsamma hördes ett ångestskri af en qvinnoröst. Månen belyste scenen; mördaren stod med hotande blick och upprätt ställning, spejande efter ljudet. Endast stormens tjut och vattnets brus afbröt lystnaden.

— Säkert, — tänkte han, — var detta ett skrän af någon roffogel, som skotte skrämde ur sitt näste, och min upprörda inbillning tog för en menniskoröst. — Han lutade sig nu ned öfver liket, hvars rock och hatt han aftog, iklädde detsamma sina egna kläder, och slungade den mördades liflösa kropp ned i vattenfallet. Han påtog sig derefter den dödes kläder, och yttrade för sig sjelf, halfhögt, med hånfull ton:

— Hvem skulle nu kunna säga hvilken af oss som sofver der nere i djupet?

— Jag! — ljöd en röst bakom honom och en hand föll på hans axel, hvarvid han spratt till och bleknande vände sig om.

Framför honom stod en man af medelmåttig längd. Månen belyste hans drag, — och mördaren utropade;

— *Grefve Gratton!*

*

Femton år sednare.

En kall, månskensklar och vacker afton, vid slutet af Februari, hvimlade Stockholms snöbeklädda gator af åkande och promenerande i alla delar af staden.

Vid hörnet af Kungsbacken och Rörstrandsgatan stod en mycket ung flicka, ännu tillhörande barndomen; hennes späda lemmar skälfde för kölden, och hon svepte fåfängt en tunn bomullshalsduk omkring sina axlar. En herre af reslig växt, med stolt hållning och insvept i en varm pels, passerade förbi den lilla, darrande flickan, och tog af åt Rörstrandsgatan. Barnet följde honom och bad med ångestfull röst:

— Af medlidande, min herre, gif mig en riksdaler.

Herrn vände sig om, betraktade barnet med en sträng blick, sägande:

— Skäms du icke att begära en hel riksdaler! Du borde blygas att tigga vid din ålder.

— Förlåt mig! men min mor ligger sjuk, och jag eger ingenting till ved, mat och medikamenter åt henne, — svarade flickan gråtande.

— Den der visan känner jag, så säga alla tiggarungar, — svarade herrn och aflägsnade sig; men det arma barnet, som säkert var i stor nöd, grep med förtviflan i hans pels för all qvarhålla honom, utropande med smärta:

— Af nåd, gif mig en riksdaler, eljest dör min mor af köld och hunger. Jag har aldrig tiggt förr, af barmherlighet, för allas vår Frälsares skull, hjelp mig!

— Bort ifrån mig! huru vågar du att hindra folkpå gatan? Tacka Gud att jag icke kallar på en polis-betjent; — och dervid gaf han henne ett slag med sin käpp öfver axeln.

Flickan släppte genast sitt tag, och, glömmande allt utom det förnedrande af slaget, satie hon sig på en afvisare och gret; gret tårar, både bittra och smärtsamma, under det hon suckade:

— O, min Gud! O, min Gud!

— Hvarför slog den herrn dig, barn? — frågade en vänlig, välljudande, manlig stämma, och i detsamma kände flickan en varm hand på sin stelfrusna axel. Hon blickade upp på den som tilltalade henne med så mycket deltagande. En yngling om några och tjugu år stod framför henne, med ett ungdomsfriskt och ädelt ansigte.

— För det jag... bad honom gifva mig en riksdaler.... Ack, jag är så olycklig, min mor dör af köld; — mera förmådde hon icke säga; ty snyftningarna qväfde hennes röst och hon gömde sitt ansigte i förklädet.

— Huru gammal år du? — frågade ynglingen.

Flickan blickade undrande på honom och svarade:

— Fjorton år;... men kanske ni nu också blir ond på mig?

— Nej, mitt barn, men du skall svara mig sanningsenligt.

— Hvarföre skulle jag ej tala sanning?

Ynglingen log åt detta naiva svar och den fullkomliga omedvetenhet af all förställning, som låg deruti. Han återtog:

— Har du länge gått och tiggt?

— Nej, nej! jag har aldrig gjort det förr, — svarade flickan med mycken häftighet; — men nu, sedan allt hvad vi ägt blifvit bortsåldt under mammas sjukdom, och jag icke kunde få något arbete, måste jag göra det. I afton, då mamma ligger och qvider på sitt läger af köld och brist på allt, fattade jag det beslutet, alt anlita någon barmhertig menniska, för alt få så mycket som till några vedlräd, litet mjölk och droppar åt henne. Jag visste ej att det var någotondt. Icke sannt, min herre, jag har ju icke gjort något illa?

— Det har du visst icke; men låt mig nu få följa dig till din mor.

— Hvad ni år god!... ni hjelper henne ju, ni låter henne icke dö i sin nöd?

— Jag skall hjelpa henne, — svarade ynglingen, klappade flickan på hufvudet och blickade henne i an-sigtet.

— Kom, kom! — utropade hon, och ilade före honom framåt Rörstrandsgatan.

Ankomna till slutet af nämnde gata, gick flickan in i en af de mest förfallna kojorna, tog vägen öfver gården till en byggning, som mera liknade ett skjul än ett boningshus, och närmade sig en dörr, den hon öppnade och inträdde, åtföljd af ynglingen, i ett kallt, fuktigt och mörkt rum, hvarifrån en svag röst hördes yttra:

— Är det du, Alva?

— Ja, mamma.

— Hvar har du varit? Då jag vaknade var du borta.

— Mamma skall straxt få veta det, — svarade Alva, som förmedelst flinta och stål gjorde stora ansträngningar alt få upp eld, hvilket äfven slutligen lyckades.

Hon tände på en mycket liten ljusbit, som satt uti en gammal, men ren tennslake. Skenet deraf belyste taflan af det mest upprörande armod. Rummet var litet, och ytterst förfallet, hvad färg tapeterna ursprungligen haft, kunde man icke urskilja, ty så lappade och påklistrade voro väggarna. Hela dess möblering utgjordes af en gammal fältsäng, hvarpå en blek, ännu ung qvinna låg. Något liknande stol eller bord fanns der icke. Ljuset stod i fönstret. Några hoplagda halmkuddar i det ena hörnet af rummet utvisade den unga flickans bädd. Några gamla porslinskärl samt en jernpanna utgjorde allt hvad detta rum för öfrigt innehöll; men golfvet var rent och de lappade och söndriga lakanen på sängen voro hvita.— Hvem har du med dig? — frågade deo sjuka, då ljusskenet föll på ynglingen.

— Goda mamma, blif icke ond; men då jag hörde din jemmer i sömnen och såg huru du frös, när jag dertill betänkte att vi icke ätit på ett dygn och icke heller nu mera ägde någonting alt sälja, blef jag ledsen och beslöt att gå ut och — tigga* Vänd dig icke bort och gråt icke, ulan hör mig; din Alva led af hungrens plågor. — Den här herrn har lofvat att hjelpa oss. Ser du, mamma lilla, vi skulle eljest båda dö af brist på allt, — yttrade Alva, höljande modrens händer med kyssar.

— Alva, mitt goda barn, du måste då äfven ligga,

— suckade modren med smärta.

— Min fru, — inföll ynglingen, som kände att här icke passade att säga madame, — jag skall med verkligt nöje erbjuda min hjelp, tills ni åter blir frisk, och ber er icke vara orolig öfver den lyckliga händelse, som fört er dotter i min väg.

Modren framstammade några ord till tacksägelse; men Alva sprang till den unge mannen, fattade hans hand, den hon med liflighet kysste. En så sann och uppriktig tacksamhet stod att läsa i hennes tårfyllda blick, vid dessa hans ord, att han kände sig djupt rörd deraf.

Vi förbigå huru hjelp anskaffades, och förflytta oss något fram i liden.

3 O

Alta dagar voro förflutna, sedan Alvas sammanträffande med den unge mannen. Läsaren tror sig säkert redan kunna gissa till händelsernas gång och tänker kanske: En tiggarflicka och en ung rik karl,

det vore ett intressant parti om de blefvo eti par älskande, och slutet o blir väl nu, som alltid i romaner,

— ett giftermål. Atminslone bör han bedraga henne, och följden deraf blifva — hjelten eller hjeltinnan i denna berättelse. Men jag beklagar, att icke på delta sätt kunna uppfylla läsarens förväntan. Han torde likväl trösta sig; ty alla vägar föra dock till Rom, och

inträffar icke just detta, så blir det väl — något annat.I samma lilla rum, der vi först sågo Alva, är nu allt förändrade Fältsängen har försvunnit* och en ut* dragssoffa har intagit dess ställe. Oen sjuka ligger på en mjuk och beqväm bädd, och dessutom finnas der sex stolar, ett bord samt en dragkista. En munter brasa brinner i kakelugnen och ett tjockt ljus i en messingsstake står på bordet. Alva sitter framför [-delta-] {+del- ta+} och syr med mycken ifver. På en stol bredvid den

sjuka har den unge mannen tagit plats.

— Hur befinner ni er i afton, fru Holm?

— Betydligt bättre, herr Ernst. Jag kan aldrig med oid till er tolka min djupa erkänsla för allt hvad ni gjort för oss, samt för den myckna godhet ni visat, genom alt förskaffa mig läkarevärd och all möjlig be-qvämlighet.

— Men, min fru, ni lofvade mig ju, sist jag var hår, att icke mera tala med mig derora. Hvad jag kunnat göra för

er, är något som hvilken annan god menniska i min ställning gerna skulle hafva gjort, och förtjenar icke alt ni vidare sysselsätter er dermed. Låt oss derföre tala om något annat. Jag reser i morgon från hufvudsladen och kommer nu för alt säga er farväl; men, på det ni icke måtte sakna arbete och understöd, i fall så behöfs, har jag vidtalat ett fruntim-

mer af mina bekanta, som lofval alt lemna Alva sysselsättning. Här är hennes adress, — sade Ernst och steg upp, gifvande ett kort åt Alva.

Flickan lyfte mot honom sina stora, mörka, själ-

fulla ögon, yttrande:

— Ni öfvergifver oss således, herr Ernst? Hvad det blir tomt och ledsamt efter er!

— Men, Alva, du har ju endast sett mig tre gånger. o

— Ah, jag har sett er alla dagar; ty jag har beständigt länkt på er; och ber hvarje dag lill Gud för

er, som varit så god emot mamma . . .

— Nå väl, gör detsamma då jag är borta, — inföll ynglingen, och blickade med beundran in i Alvas vackra ögon.
— Vi veta icke en gång ert namn, — inföll modren.

— Hvad gör ett namn till saken, må jag endast för er vara Ernst, tills vi åter träffas. Farväl, min fru! farväl Alva! vi se hvarandra åter nästa sommar. Glöm icke att gå till det fruntimret, hvars adress jag lemnat er.

Ernst gick, sedan han tryckt modrens och dottrens händer; men hvarken den ena eller andra märkte, förr än efter ett par timmar efter hans aflägsnande, att han smygt en femtio riksdalerssedel under den sjukes kudde.

— Mamma, hvarföre skulle han resa? — frågade Alva, med tårar i ögonen.

— Det vet jag icke, mitt barn, han måste väl.

— Nästa sommar kommer han åter, — upprepade Alva i sitt hjerta. Ack! hvad menniskan, ända ifrån barndomen, gäckas af hoppet. Många somrar skulle förgå, innan Alva fick återse honom.

*

Ett bref.

Helenefors d. 10 April 18—

Min hedersvän och bror!

Enligt öfverenskommelse, då vi åtskiljdes i Upsala, får du nu en redogörelse för min introduktion i baron Helgenstjernas hus. Med sinnet uppfyldt af saknad efter det glada och trefliga kamratlif, jag lemnade, och hjernan ännu upphettad efter nattens afskedsdrickande, — Vi veta icke en gång ert namn, — inföll modren.

— Hvad gör ett namn till saken, må jag endast för er vara Ernst, tills vi åter träffas. Farväl, min fru! farväl Alva! vi se hvarandra åter nästa sommar. Glöm icke att gå till det fruntimret, hvars adress jag lemnat er.

Ernst gick, sedan han tryckt modrens och dottrens händer; men hvarken den ena eller andra märkte, förr än efter ett par timmar efter hans aflägsnande, att han smygt en femtio riksdalerssedel under den sjukes kudde.

— Mamma, hvarföre skulle han resa? — frågade Alva, med tårar i ögonen.

— Det vet jag icke, mitt barn, han måste väl.

— Nästa sommar kommer han åter, — upprepade Alva i sitt hjerta. Ack! hvad menniskan, ända ifrån barndomen, gäckas af hoppet. Många somrar skulle förgå, innan Alva fick återse honom.

*

Ett bref.

Helenefors d. 10 April 18—

Min hedersvän och bror!

Enligt öfverenskommelse, då vi åtskiljdes i Upsala, får du nu en redogörelse för min introduktion i baron Helgenstjernas hus. Med sinnet uppfyldt af saknad efter det glada och trefliga kamratlif, jag lemnade, och hjernan ännu upphettad efter nattens afskedsdrickande,satte jag mig upp i åkdonet. Ert sista skallande *farväl* hade bortdött, och hästarne satte af i raskt traf. Jag kastade mig tillbaka i ett hörn på vagnen, för att öfvertänka min ställning; — den föreföll mig allt annat, utom angenäm.

Min mor, som var kusin med baron Helgenstjerna, hade, genom att gifta sig med min far, en fattig och ofrälse militär, brutit med den stolta slägten. Jag blef dock, vid mina föräldrars frånfälle, af baronens nu aflidna fru upptagen och uppfostrad. Min välgörarinna dog, och baronen uppfyllde det påbörjade barmhertighetsverket såsom en skyldighet, den han, för syns skull, måste fullgöra. Han skickade mig till skolan i Upsala, ackorderade in mig hos dina föräldrar samt underhöll mig sedan vid universitetet. Ifrån min ankomst till Upsala, intill närvarande dag, hafva åtta år förflutit. Jag var då fjorton. På dessa åtta år har jag aldrig återsett baronen eller besökt Helenefors. Han har punktligt utbelalat penningarna för mitt underhåll; men för öfrigt icke frågat efter mig. Hade ej slumpen, hos dina föräldrar gifvit mig ett så kärt hem, vet jag icke huru det skulle gått; jag som var helt och hållet öfverlemnad åt mig sjelf, och alldeles ensam i verlden.

Nu, efter åtta års förlopp, har det behagat baronen att kalla mig till sig, för att under loppet af tvenne år, vara informator åt hans *dotter*. Min beroende ställning var sådan att jag måste hörsamma kallelsen. Under det jag tänkte på allt det obehagliga en sådan plats skulle medföra, framstod minnet af baronen för min själ. Jag såg honom med sitt kalla och högdragna väsende, sin stränga och dystra blick; — och kände ännu samma fruktan, som i mina pojkår. Jag, en lefnadsglad yngling, som har del muntra kamratlifvet i friskt minne, älskande frihet och oberoende, jag skall nu omplanteras uti detta de aristokratiska fördomarnas hem. Med vanan att svärja, dricka, röka och göra studentupptåg, skall jag nu sätta mig ned att undervisa — en flicka. Sannerligen föreföll del mig icke bära rakt åt helv—t. Om det ändå varit en pojke, den man inödfall då och då kunnat gifva stut; men en flicka! Jag blef vid gement lynne vid dessa tankar.

Klockan åtta på aftonen körde vagnen upp till stora byggningen vid Helenefors. Det snöade, regnade och blåste alldeles förb—dt. En betjent tog emot mig på trappan, och jag fördes in uti tvenne stora, eleganta rum, som voro bestämda åt mig, samt underrättades att baronen önskade se mig, så fort jag var i ordning. Jag svor mellan tänderna öfver att, efter en hel dags resa, nödgas omkläda mig; men studenten måste tiga. Jag gjorde min toilett så fort ske kunde, och fattade derunder den lofvärda föresatsen att finna min discipel afskyvärd. När jag var i presentabelt skick, lät jag betjenten föra mig till baronen.

Jag kom in uti ett stort rum, förmak, salong eller sällskapsrum, hvilket du behagar; men den anblick, som mötte mig, var värd en målares pensel. Rummet var rikt upplyst. I kaminen brann en brasa. En tigerhud var utbredd på golfvet framför densamma, och derpå låg en flicka om tolf à tretton år, samt hade bredvid sig en Newfoundlandshund af sällsynt skönhet. Barnets hufvud hvilade på handen; men att beskrifva detsamma vore omöjligt. Lägg din vanliga flegma å sido, och bjud till att blifva en menniska, som kan fatta och förstå det sköna. Hela hufvudet var öfversolladt med de luftigaste och ändå yppiga gullgula lockar. Ansigtet hade denna fylliga och blomstrande rundning, som nästan ensamt tillhör barndomen. Ögonen voro klarblå; men af en yrande och sprittande liflighet. Munnen liten; men omgifven af otaliga, skälmska löjen. Alla anletsdrag utvisade en ytterlig liflighet, och man tyckte sig se lifvets pulsar slå under denna fina och genomskinliga hy. Gruppen, belyst af det starka ljusskenet, gjorde ett så bländande intryck på mig, att jag ett ögonblick blef qvarstående vid dörren.

Baronen med sitt dystra och hårda ansigte satt nedsjunken i en emma. Den tanken trängde sig ovilkorligt på mig, att för dem, som, enligt Svedenborg, antaga en god och en ond ande såsom menniskans beständiga följeslagare genom lifvet,skulle baronen synas endast styrd af sin *onda*, men barnet åter af sin *goda* ande.

Utom baronen och barnet voro tvenne andra personer i rummet. Den ena, en ung man vid min ålder, med ädla och regelbundna drag, romaneskt mörklockigt hår, och dito mörkblå, själfulla ögon. Den andre, en äldre man, med dessa markerade och skarpa drag, hvilka endast anträffas hos söderns folk. På hans ansigte stod tydligt alt läsa: *icke en nordens son*. Genom denna redogörelse har jag blifvit alltför länge stående vid dörren; men trösta dig, jag har nu slutat. Baronen helsade mig med ett:

— Välkommen, Herman.

Efter utbytta höflighetsbetygelser, pekade han på den unge mannen, sägande:

— En slägting, *grefve Ernst Gratton*; den andra herrn: monsieur *Soiré*, musiklärare, och barnet der, min dotter *Gerda*, en liten vildinna, — tillade han med något, som skulle likna ett leende.

Gerda hade hvarken rest sig upp eller helsat; utan betraktade mig endast med en granskande blick. Slutligen utropade hon:

— Å! Herman ser alldeles icke farlig ut, han leker säkert lika gerna som han läser.

Vi utbrusto alla, utom baronen, i skratt vid denna anmärkning, som var mera sann än någon anade. Och då man på aftonen åtskiljdes, tänkte jag: den der flickungen är åtminstone icke lik andra dylika, och dermed somnade jag och sof tills solen stod högt på himmelen.

I morgon börjar mitt kall, såsom *Mentor* för detta förtjusande barn. Det är emellertid förb. ledsamt att man på vår sköna jord icke kan få lefva endast för glädje, utan nödvändigt skall släpa med sig en allvarsam och ledsam sida af lifvet. Hade icke *Eva* varit, och Ormen, så hade vår fader Adams söner än i denna stund fått vandra i paradisets lustgårdar och icke behöft studera, träla och tänka, för att kunna lifnära sig. Och äfven jag slapp då att plugga kunskaper i detta yrabarn, eller vara informator. Jag vore färdig, när jag tänker på gnmman Eva, att fatta hat till hela könet.

Helsa mycket diaa föräldrar, i främsta rummet, och alla vårä kamrater, ifrån

din redlige vän,

Herman JValdner.

Efter meddelandet af ofvanstående bref, införa vi läsaren, dagen efter dess afsåndande, utan vidare förberedelser, på Helenefors. Uti en liten salong, i bottenvåningen, stod baronens dotter Gerda och hennes kusin, den unge grefve Gratton. Gerda bar en mörkgrön rid-drägt af kläde.

— Ernst, du rider ju med? — frågade Gerda grefven.

— Nej.

— Men jag vill att du gör det.

— Min vilja åter är, att både du och jag bl i f va hemma, — svarade Ernst, och kastade sig i en emma.

— Och det tror du äfven sker? Nej, jag rider då

ensam, jag bryr mig icke om dig; du är alltid så elak.

— Gör som du vill ... rid ensam.

— Men nu vill jag det icke, — utropade Gerda

och stampade med foten.

— Nå, hur tänker du då ställa till? — frågade Ernst, och rökte på en cigarr.

— Jag stadnar hemma. — Gerda sprang nu fram till Ernst, fattade hans band och tilläde nästan ödmjukt: — blott du icke är ond på mig, — bara du lofvar att vara glad och vänlig emot mig.

— Det lofvar jag; men då måste du gifva mig det löftet att aldrig befalla någon menniska; ulan tala höf-ligt till betjeningen.

— Men pappa befaller ju, han?

— Din far eger rätt dertilI; men du, ett barn, och dertill en flicka, bör vara vänlig och mild emot alla.

— Hvarföre säger du nu allt detta?— Emedan jag blef ledsen på dig för ditt befallande och pockande med gamla EriK,

— Och derföre var du så stygg och icke ville rida ut med mig?

— Ja, ty ditt sällskap var mig obehagligt.

— Och det, fast du vet huru glad jag blir, då du följer mig? , ’

Ja.

— Då håller du icke af mig?

— Jo, Gerda, och just derföre gör ditt uppförande mig ondt?

— Nej, nej, det gör du icke, — utropade Gerda häftigt, och började gråta.

— Gerda, Gerda! nu tycker jag alldeles icke om dig, då du är så der häftig.

— Var blott icke ond , jag skall blifva snäll och bedja Erik om förlåtelse; jag skall vara höflig emot alla, bara du icke är ond på Gerda! — Och un låg hon på knä, förde grefvens händer till sina läppar, gret och log. Ernst log äfven, och kysste det vackra barnet.

— Nu går jag till Erik, — och ut flög Gerda. Hon ilade ned till en byggning, som beboddes af folket, och gick in i ett rum, der en gubbe salt och knöt på nät.

— Kära, beskedliga Erik, förlåt mig, som var obeskedlig emot dig, jag skall gifva dig min lilla Alin, bara du blir god, — yttrade Gerda, och räckte gubben handeu.

— Gud signe henne, fröken lilla, ett så godt h jer la hon har! — svarade gubben.

— Nej inte jag, utan grefve Ernst är det, som har sagt att jag var elak.

— Hvad gör du här? — ljöd baronens röst ifrån dörren.

— Jag ber Erik om förlåtelse, för det jag varit obeskedlig emot honom, — svarade Gerda.

— Hvad säger du för galenskaper, — inföll baronen med stränghet.

— Sanningen, pappa, är alt jag varit elak emot

Erik.••

— An sedan 1 ... har Erik rätt att fordra råken, skap af min dotter? ... Kom Gerda! — och baronen fattade flickans hand.

— Gör icke om det, Gerda, det anstår icke fröken Helgenstjerna.

— Jo, det gör jag visst, ty jag blef glad dervid, och jag vill göra om del, — jag skall göra om det. Ernst har lärt mig alt vara god, och jag lyder ingen ann’ än honom, — svarade Gerda trotsigt.

— Barn, dn måste lyda din far.

— Nej, jag skall endasl följa min egen vilja, har

pappa sagt.

Baronen blickade med en viss anstrykning af ömhet på dottren, samt bifogade:

— Men om du dermed gör mig ledsen?

— Då låter jag allt bli, — svarade Gerda och kysste fadrens hand. — Jag skall vara vänlig, så behöf-ver jag hvarken bedröfva dig eller Ernst.

Nu sprang hon ifrån fadren; ty der kom Ernst med hennes hatt och ridspö, samt efter honom en stallknekt, ledande tvenne häslar.

— Vill du nu rida? — frågade Ernst gladt.

— Ju, ja, — ulropade Gerda, klappande i händerna, och Ernst lyftade henne upp i sadeln; hvarefter

båda galopperade bort.

Om aftonen samma dag, satt Gerda uppe i ett af sina egna rum på en pall och lutade hufvudet i händerna. Ett stycke ifrån satt en äldre qvinna,- Gerdas amma, mor Sigrid, såsom hon kallades. Hon utgjorde den enda q vinliga varelse Gerda haft vid sin sida, allt sedau modren dog, då hon endast var fyra år.

— Hvårföre sitier fröken Gerda så tyst? — frågade Sigrid, och såg på henne.

— Hvårföre säger du fröken?

— Baron har så befallt.

— Men jag vill icke att du kallar mig annat än Gerda.

— Då blir baronen ond.

— Det bryr jag mig icke om.

— Så får icke fröken tala.— Jag får säga hvad jag vill!

— Nej, nu är lilla fröken elak, och tänker icke på att Gud i sin himmel ser och hör allt, samt att Han förbjuder olydnad och vanvördnad emot föräldrar.

— Nå, så kalla mig Gerda, när vi äro allena åtminstone; det skall visst icke förtörna den gode Guden, men göra mig lycklig. Jag är ju ändå ditt eget skötebarn, — tillade hon, och flyttade pallen bredvid Sigrid, läggande sitt hufvud i hennes knä.

— Säg mig nu, Gerda lilla, hvad hon tänkte på? — frågade Sigrid, och smekte de guldgula lockarna.

— Jo, ser du, jag tänkte att Ernst alltid blir ond på mig, för det pappa tycker om, att jag gör. Hvilkendera har nu rätt?

— Den, som bjuder Gerda att handla i öfverensstämmelse med Guds ord.

— Men om då pappa får orätt, och jag blir olydig, så bryter ju jag emot Guds bud?

— Kom då blott ihåg dessa Guds ord: ”Den som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig icke värd”, — så skall Gerda äfven finna det rätta. Man skall lyda sina föräldrar i allt, som icke strider emot Guds bud.

Ett fridfullt och lugnt uttryck hvilade öfver Sigrids drag, då hon uttalade dessa ord. Gerda teg. Och härmed lemna vi henne.

Sådant var barnet; huru skulle väl qvinnan blifva?

*

Ur ögat, — ur hjertat.

I början af Maj erhöll grefve Ernst, som var engagerad vid konungens kansli för utrikes ärender, en ledig plats

såsom *attaché* vid legationen i London, och — Jag får säga hvad jag vill!

— Nej, nu är lilla fröken elak, och tänker icke på att Gud i sin himmel ser och hör allt, samt att Han förbjuder olydnad och vanvördnad emot föräldrar.

— Nå, så kalla mig Gerda, när vi äro allena åtminstone; det skall visst icke förtörna den gode Guden, men göra mig lycklig. Jag är ju ändå ditt eget skötebarn, — tillade hon, och flyttade pallen bredvid Sigrid, läggande sitt hufvud i hennes knä.

— Säg mig nu, Gerda lilla, hvad hon tänkte på? — frågade Sigrid, och smekte de guldgula lockarna.

— Jo, ser du, jag tänkte att Ernst alltid blir ond på mig, för det pappa tycker om, att jag gör. Hvilkendera har nu rätt?

— Den, som bjuder Gerda att handla i öfverensstämmelse med Guds ord.

— Men om då pappa får orätt, och jag blir olydig, så bryter ju jag emot Guds bud?

— Kom då blott ihåg dessa Guds ord: ”Den som älskar fader eller moder mer än mig, han är mig icke värd”, — så skall Gerda äfven finna det rätta. Man skall lyda sina föräldrar i allt, som icke strider emot Guds bud.

Ett fridfullt och lugnt uttryck hvilade öfver Sigrids drag, då hon uttalade dessa ord. Gerda teg. Och härmed lemna vi henne.

Sådant var barnet; huru skulle väl qvinnan blifva?

*

Ur ögat, — ur hjertat.

I början af Maj erhöll grefve Ernst, som var engagerad vid konungens kansli för utrikes ärender, en ledig plats såsom *attaché* vid legationen i London, ochmåste straxt derpå afresa. Han tog vägen öfver Götheborg till Hull, och kom således icke att passera Stockholm.

Gerda gret, och var otröstlig öfver kusinens afresa; men med den vanliga lättheten hos dylika lynnen, glömde hon snart föremålet för sin saknad, — och vände nu hela sin uppmärksamhet och tillgifvenhet till den unge och glade läraren. Vi kunna tryggt försäkra, att studeranden *Herman Waldner* icke på långt när fann sitt kall, som informator för den vackra Gerda, så plågsamt, som man af hans bref skulle hafva anledning tro; tvärtom uppfyllde han alltid sin befattning med nöje, och på ett ganska förtjenstfullt sätt. Han lärde henne älska icke blott sina studier, utan äfven sin lärare. Innan kort hade också Gerda nästan förgätit sin barndoms bästa vän, grefve Ernst.

Så förflöto tvenne år, under hvilken tid grefve Ernst fortfor att vistas i England. Gerdas tillgifvenhet för informatorn tilltog allt mer och mer, och äfven hans för henne, så att, då baronen tillbjöd Herman att ännu ett år förlänga sitt vistande i hans hus, för att fullända Gerdas uppfostran, ingick han derpå med glädje.

Utan att göra sig sjelf reda derför, hade Herman fäst sig med en passionerad ömhet vid den unga discipeln, och hvad han tog för en broderlig tillgifvenhet, var i grunden ingenting annat än gryningen af en varmare känsla.

En söndag, tvenne år efter Hermans ankomst till Helenefors, satt baronen uti lilla salongen, inbegripen i ett allvarsamt samtal med församlingens kyrkoherde, *pastor Hedberg*.

— Herr Pastorn skulle göra mig en tjenst, om han kunde gifva mig anvisning på något fruntimmer, passande till sällskap för min dotter.

— Jag tror mig icke om att vara rätta personen, för att i detta fall kunna gå herr barons önskningar till mötes.

— Men då jag likväl anser pastorn vara det, hoppas jag att ingen kan påstå motsatsen.

— Om förlåtelse; men jag sjelf vågar verkligenfrukta derför, ty för anskaffandet af en guvernant vore väl bäst, att herr baron vände sig till slägtingar eller vänner, uppe i Stockholm.

— Alldeles icke!. . . det är emedan herrn icke gifvit sig tid att förstå mig, som han så talar. Jag vill ingalunda hafva någon guvernant, utan blott ett jemnårigt sällskap, som under den dagliga sammanvaron kan göra Gerda bekant med hvad verlden af henne fordrar i yttre skiek. Jag är hatare af all qvinno-undervisning, och derföre har min dotter fått vexa upp utan alla dessa trånga begrepp om sedlighet och en hop dumma fördomar, hvilka man vanligen inpreglar hos flickor allt ifrån barndomen. Hennes kunskaper äro öfver hvad man förväntar af en qvinna, och det fattas blott att hon genom umgänget med en jemnårig flicka, utan pretentioner, lär sig någorlunda spela sin rol på verldsteatern. Jag vill således hafva en person af bättre stånd, med godt förstånd, goda och enkla seder; men obemedlad och som derföre aldrig sjelf spelat någon utmärkande rol, ehuru hon vet hvad som tillkommer en qvinna. En sådan skulle jag svårligen kunna få genom bekanta i hufvudstaden. Man skulle skicka mig på halsen en guvernant, tillgjord och insyltad i alla möjliga dumheter.

— Jag tror mig nu fullkomligt hafva fattat herr barons mening och, ehuru jag icke för ögonblicket kan påminna mig någon, skall jag dock bjuda till att uppfylla herr barons önskan, — yttrade pastorn och steg upp, för att begifva sig hem.

*

För en olycklig qvinna eger då lifvet ingen annan tröst — än döden?

Ifrån samtalet emellan baronen och pastorn förflytta vi läsaren nu till hufvudstaden, och i ett stort, vackert rum, långt upp på Söder. Det är en afton i slutet af Mars. Möbleringen i detta rum är enkel, men snygg och saknar alla tecken till *armod*, ehuru den vittnar om en mindre lysande ekonomisk ställning.

I soffan sitta tvenne qvinnor, af hvilka den ena synes vara några och trettio år och har ett blekt, lidande utseende. Hennes ännu vackra, själfulla ansigte är mycket aftärdt. De stora ögonen lysa af en feberaktig glans. Den andra en flicka om blott sexton år, med ett yttre, som ovilkorligen frapperar. Hon har ett guldgult, lockigt hår, som på ett besynnerligt sätt påminner om Gerdas; men detta är också den enda likhet dessa flickor hafva. Hennes hy är fin och bländande hvit, men saknar detta blomstrande och friska utseende, hvilket vanligen åtföljer ungdomen. Då hon lyfter blicken ifrån arbetet och skådar upp, likna dessa stora, svarta ögon ett par stjernor; men uttrycka en hög grad af svärmeri och vemod. De äro beskuggade af långa mörka ögonhår, samt prydda med ett par penslade ögonbryn. Det guldgula håret och de svarta ögonen äro en sällsam komposition och borde icke väl sammanstämma; men likväl är allt i detta ansigte så harmoniskt och fängslande, att man vore färdig taga henne, der hon nu sitter, för en skapelse ur någon konstnärs fantasi, hvilken i hast blifvit väckt till lif. Hennes vext är lång och smärt, nästan mager. Händerna äro fint bildade och genomskinliga. Hon arbetar flitigt på en båge. Den äldre qvinnan lutar tankfullt hufvudet i handen, och, stödjande armbågen mot bordet, betraktar hon med smärta den unga flickan.*—Vet du* Alva* hvad som oupphörligt plågar mig?

— Nej, mamma lilla.

— Att jag ofelbart snart kommer alt lemoa dig allena, utan vänner, utan stöd, alldeles ensam i hela verlden. Det är ändå förfärligt att, liksom du, ifrån barndomen vara dömd till fattigdomens slafveri, och der-till utsatt för alla dess frestelser. O! dessa tankar äro bittra, bittrare än du anar, mitt älskade barn.

— Men, goda mamma, hvarföre sysselsätta dig der-med; du vet alt all oro gör dig värre. Du vill ju lef-va för din Alva, — svarade flickan, och kysste med ömhet modrens hand.

— Alva, här är icke mera fråga om att kunna förlänga ett lif, hvars timmar äro räknade, utan om att

kunna så ställa för dig, att jag icke till de qval, som

förut plåga min själ, äfven i grafven skall medföra den rysliga tanken att du slår värnlös i verlden.

— O, mamma, mamma! tala icke om delta sorgliga ämne, återkom icke till en smärta, den Gud allena vet om din stackars Alva skall kunna öfverlefva, — yttrade hon, under det ymniga tårar badade de bleka kinderna.

— Alva, vid din ålder dör man sällan af sorg, — jag skulle då icke lefva nu, — svarade modren med dyster röst, under det hon förde handen öfver pannan. — Men hör mig: Förhållanden, som jag önskar alltid må förblifva dig fremmande, har tvungit mig att byta om namn. Mitt rätta är Anna Hedberg. Jag är född i norra delen af ***, vid Lunda prestgård, der min far var pastor. Vi voro tvenne syskon, en gosse och en flicka. Min bror reste till Amerika, och jag är ännu alldeles okunnig, om han lefver eller hvarest han der-städes vistas. Men jag har en kusin, Erik Hedberg,

hvilken uppfostrades af min far, blef prest och nu är

pastor för Lunda församling. Han har alltid haft ett godt, redligt och varmt hjerta, och jag vill att du efter min död reser dit, och medtager ett bref till honom, hvilket ligger i min byrå, samt ett paket, som du äfven finner der. Lofva nu din nästan döende mor, att,så fort mitt stoft är jordadt, du genast försäljer del lilla vi ega, och reser till Erik.

— Det lofvar jag heligt, mamma, svarade Alva gråtande.

— Jag är då något lugnare. Gud vake öfver, och göre dig så lycklig, som all din ömhet och kärlek för mig förijenar.: Modren lutade sig nu emot soffhörnet, och båda tego; endast Alvas tillbakahållna snyft-ningar störde tystnaden.

— Gråt icke, barn, — yttrade modren, med af feber flämtande röst; — kom ihåg den vers, som jag vill hafva på min kista. Hviskande framstammade hon följande ord:

”Jag gör så nöjd den sisla färden;

Jag är så trött, så mätt på verlden.”

En häftig och våldsam hosta öfverföll henne vid de sista orden, och slutade med en stark blodstörtning. Alva skyndade förskräckt efter salt och vatten för att stilla blodet; men innan hon dermed var färdig, låg modren afsvimmad på soffan.

— Mamma, mamma, — ropade Alva med för-tviflan och knäböjde vid soffan, icke går du nu bort ifrån mig. Vakna, älskade mamma, gif mig ett enda tecken att du lefver! O, min Gud, min Gud! bistå mig.

Liksom den gode Fadren der ofvan skulle hafva bönhört Alva, och funnit det alltför hårdt att så hastigt kalla modren bort, återvände lifvet än en gång, och den afsvimmade gjorde en ansträngning att resa sig upp.

— Hur år det, mamma, tala, säg hur du befinner dig?

— Jag behöfver hvila, — var allt hvad den sjuka förmådde svara.

Alva skyndade att uppfylla hennes önskan, och sedan hon lyckats få modren i säng, anlitade Alva en af grannarna att skaffa någon läkare. Men ack! hvilken tröst kan väl en sådan gifva, då den sjuka är i sista stadiet af — lungsot. Så äfven nu: ehuru den eftersände doktorn ankom och bemötte både patienten och Alva med all den humanitet och välvilja, som äro våra svenske läkare egna, kunde han likvälicke gifva något hopp; ty döden hade alltför längesedan lagt sin hand på detta hjerla, hvars slag nu voro räknade.

Då Alva följde doktorn ut, frågade hon gråtande:

— Huru länge kan min stackars mor lefva?

Säkert måste besvarandet af en dylik fråga vid ett

sådant tillfälle vara alltför smärtsamt, ty doktorn fattade vänligt och med deltagande Alvas hand och svarade:

— Det kan omöligt bestämdt sägas; hori lefver kanske ännu några dagar; men kan också lika lätt till och med denna natt aflida; var derföre beredd uppå att förlora henne, men var äfven förvissad om, alt allt hvad som kan

göras, för att lindra hennes tillstånd, icke skall af mig uoderlåtas. Jag återkommer tidigt i morgon bittida. — Och dermed lemnade han den tröstlösa Alva, som återvände till sin mors läger. Hon hade inslumrat.

Alva knäböjde vid sängen, under en stum och bitter smärta, utan förmåga att hvarken bedja eller länka; endast medveten af all hon skulle förlora alll hvad jorden hade kärt för henne. Alva, som aldrig haft något annat föremål för sin tillgifvenhet, hade ifrån den späda barndomen odelad egnat den åt modren. Mor och dotler utgjorde allt för hvarandra, deras hjertan hade vext tillsammans; och nu kora döden, denne hemske och obeveklige tyrann, för att med ens slila detta band, och kasta det arma barnet ul i verlden ibland fremmande raeuniskor, som hon icke kände, än mindre älskade, och ibland hvilka hon alltid skulle känna sig ensam. Dessa tankar framstodo visserligen icke klara för Alvas själ; men hennes hjerla bestormades af så mänga och bittra lidanden, att de utgjorde ett helt kaos af qval. Slutligen bröt smärtan ut i suyftningar, hvilka hon icke kunde tillbakahålla.

— Alva, Alva! — yitrade modren med förändrad röst, som var häftig, och af tonen hördes att den sjuka yrade. — Alva! gråt icke; dina tårar bränna på mitt hjerla!... Du ärren,... ren som Guds dag; men jag.. . jag skall gråla . . . Ser du icke min far?... ser du hur han sträcker sin hand emot mig... O! hör du ... hördu hans förbannelse... — Den sjuka utstötte ett ångestrop. Alva ryste och tryckte sina läppar emot modrens hand. Hon återtog efter en stund:

— Om man säger dig... att ditt lif var min vanära ... så tro dem icke!... Ingen vet det mer än presten...

Alva spratt till vid dessa ord, såsom stungen af en orm. Hon gömde sitt hufvud i modrens kuddar, hon ville icke höra mera; men denna nait var bestämd att för henne yppa fruktansvärda saker.

Modren reste sig upp med häftighet och ropade:

— Alva! hvem är der ? ... Komma de att hemta mig

• • c?

.. . skall jag vittna emot honom ... Ar del grefven, som angifvit mig... hjelp... jag vill icke...

— Mamma, älskade mamma! här är ingen annan än din Alva.

— Ja så ... jag tyckte dock ... — svarade den sjuka, och föll ned på kudden. Efter några ögonblicks lystnad reste hon sig åter, med förtviflan målad på sitt ansigte: — O Gud! nu brann skottet af... Se liket der

nere uti forssen ... Förbarmande Jesus... mitt barns

. ♦

fader ... en mördare;... och modren, en vanärad och förbannad dolterl... Nåd, nåd, du milde Gud!... jag kunde ju icke bringa min dotters far... till stupstocken ...

Ett genomträngande och smärtsamt rop undföll Alva. Hennes älskade, tillbedda mor — vandrad, fallen; hennes far — en mördare! Dessa fasansfulla saker, hvarom Alva aldrig haft någon aning, kastade den yrande modren in i hennes själ, för att gifva det unga hjertat ett obotligt sår — som aldrig skulle upphöra alt blöda.

Utmattad af de förfärliga bilder, som plågade henne, sjönk modren tyst ned på kudden, och så förflöt en timme.

Alva åter, uppskakad och förkrossad, qvarlåg vid sängen, orörlig som en bildstod. Ljudet af den yrandes röst kom henne att darra af ångest.

— Alva, — hviskade modren med matt stämma, — jag vill hafva en prest... Jag måste för en andansman lätta mitt skuldbelastade hjerta.... Detta mord, hvaruti jag är oskyldig, får icke med mig begrafvas... Nej, jag vill åtminstone vela om jag kan hoppas för* låtelse ... om Gud skall tillgifva mig min tystnad.... Lagen ...

Alva for rysande tillsammans, vid tanken att hennes döende mor skulle öfverlemna fadren åt Lagen.

— Nej, detta får icke ske! hvem han än må vara, — tänkte hon med förtviflan. Fattande modrens händer, yttrade hon med sönderslitande smärta:

— Mamma, det är Alvas fader du vill förråda, det är din Alvas hela lif du vill besiänka med hans blod. Mamma,

tänk på din dotter.

Vid dessa ord blef modrens utseende något redigare, och hon teg en lång stund och svarade derefter:

— Jag skall tiga . .. men, jag vill anamma sakramentet .. . Alva reste sig och gick ut, samt lyckades förmå en fattig qvinna, som bodde i huset, att gå efter en prest. Då Alva åter inträdde låg modren slilla. Hon böjde sig öfver sängen; den sjuka fattade hennes hand, sägande:

— När du reser lill Erik, så glöm icke paketet.. . bed honom, att, när han läst det, han då handlar såsom en christen prest; endast med den öfvertygelsen kan jag dö lugnt....

En tystnad uppstod, men derefter tilläde hon med häftig och oredig röst:

— Brotlet får icke dö med mig... Hör huru vallnet brusar och ropar hämd ... Gå icke dit Alva ... gå icke dit... — Med förvirrade sinnen fortfor hon alt lala en stund.

Tillintetgjord af fasa och med skälfvande hjerta, åhörde Alva modrens hemska tal, och fruktade dertill att den eftersände presten skulle komma; men innan dess lugnades den sjukes upprörda fantasi så att hon föll uti en orolig slummer. Då den andlige inträdde, vaknade hon, och var nu fullkomligt redig. Hon emot-tog nattvarden, hvilade sedan stilla till emot morgonen, då en ny blodstörtning gjorde slut på hennes lif.Vid doktorns ankomst mötte honom åsynen af ett lik i sängen, och der bredvid satt den olyckliga Alva, med nästan vansinnigt utseende. Doktorn fann genast att hon behöfde en snar och skyndsam hjelp; ty sinnesskakningarne och sorgen hade förorsakat en blodstockning åt hjernan.

*

Hon hade aldrig haft någon far, och nu äfven förlorat sin mor; men Gud upptog henne.

I den stora salen på *Lunda prestgård*, satt *pastor Hedberg* vid spisbrasan, och rökte ur en stor sjöskumspipa. Ett stycke ifrån honom satt ett äldre fruntimmer och en mycket ung flicka, med milda och vänliga anletsdrag, och arbetade. Några friska och starka gossar tumlade om med hvarandra på golfvet. Allt i rummet andades trefnad, frid och välsignelse. Man kände sig glad till mods, då man trädde in under detta tak. Men ute snöade och regnade det, vinden hven i knutarna; det var ett Herrans väder, såsom man, ganska oegentligt, brukar säga.

— Ett grufligt väder i dag, — sade pastorn.

— Det må Gud veta, och stackare de som tvingas att nu vara ute, — svarade hustrun.

— Men, säg mig, Maria, huru jag skall få tag uti någon sällskaparinna åt baronens Gerda?

— Jag tycker Lotta Norblom skulle passa.

— Nej, kära du, det gör hon visst icke.

— Hvarföre?

— Först är hon för gammal, och baronen vill ha Vid doktorns ankomst mötte honom åsynen af ett lik i sängen, och der bredvid satt den olyckliga Alva, med nästan vansinnigt utseende. Doktorn fann genast att hon behöfde en snar och skyndsam hjelp; ty sinnesskakningarne och sorgen hade förorsakat en blodstockning åt hjernan.

*

Hon hade aldrig haft någon far, och nu äfven förlorat sin mor; men Gud upptog henne.

I den stora salen på *Lunda prestgård*, satt *pastor Hedberg* vid spisbrasan, och rökte ur en stor sjöskumspipa. Ett stycke ifrån honom satt ett äldre fruntimmer och en mycket ung flicka, med milda och vänliga anletsdrag, och arbetade. Några friska och starka gossar tumlade om med hvarandra på golfvet. Allt i rummet andades trefnad, frid och välsignelse. Man kände sig glad till mods, då man trädde in under detta tak. Men ute snöade och regnade det, vinden hven i knutarna; det var ett Herrans väder, såsom man, ganska oegentligt, brukar säga.

— Ett grufligt väder i dag, — sade pastorn.

— Det må Gud veta, och stackare de som tvingas att nu vara ute, — svarade hustrun.

— Men, säg mig, Maria, huru jag skall få tag uti någon sällskaparinna åt baronens Gerda?

— Jag tycker Lotta Norblom skulle passa.

— Nej, kära du, det gör hon visst icke.

— Hvarföre?

— Först är hon för gammal, och baronen vill haen någorlunda jemnårig med fröken, och för det andra har hon varit guvernant.

— Det tycker jag... men tyst gossar, man hör ju

icke sin egen röst, när ni väsnas,— vore ett... Seder

kommer ett åkdon,— afbröt vår pastorska, sleg upp och gick till fönstret, som låg åt vägen.

— Ett fruntimmer, som åker på skjutskärra. Hvem i Guds namn kan det vara?

— Det må vara hvem som helst, mor, så står

vårt hus och vår gästfrihet henne alltid till buds, —

svarade pastorn, som också stigit upp.

— Det förstås, min gubbe. Gå du ut och tag

emot henne. Se så, upp af golfvet, barn, — befallte pastorskan, och snyggade den yngste af piltar ne

om näsan.

Pastorn inkom kort derpå med en ung qvinna,

instufvad i kappa och stoppad hufva.

— Var god och tillät mig hjelpa er af med res-

klåderna, — bad pastorskan.

Den fremmande gjorde en stum nigning, och antog det vänliga anbudet.

Snart stod der vår Alva i djup sorgdrägt. Sedan hon helsat pastorn och hans fru, aflemnade hon till den förre sin mors bref. Efter genomläsningen deraf syntes han mycket upprörd, och gick till den unga flickan, hvilken han hjertligt omfamnade, sägande:

— Välkommen under mitt tak, du Annas barn, och var förvissad, att du här alltid skall finna ett hem, samt både ett faders och ett modershjerta. Min gumma, lås sjelf, så att du också må kunna välkomna vår unga slägting.

Vi förbigå alla de omfamningar och hjertliga försäkringar, som Alva emottog, och flytta oss fram några dagar.

Alva och pastorn sitta allena i den förut omtalade salen, solen skiner gladt in genom fönslerna.

— Mitt barn, din salig mor nämner i sitt bref om ett paket, som du skulle lemna mig — sade pastorn.

— Goda morbror! förlåt mig, — svarade Alva,hvars kinder blefvo ännu blekare. — Den sista natten min mor lefde, yppade bon under yrseln innehållet at detta paket, och ni, som känner det mörker, som hvi-lar öfver min

börd, förlåter ju alt jag förstört dessa papper, hvilka endast kläda i ord min arma mors förvillelser och hennes faders stränghet; icke sannt, ni låter mig ensam vara medveten af deras innehåll?

— Godt, min flicka, jag förstår fullkomligt dina motiv och högaktar dem. Låt oss således tala om något annat.

— O, tack! —- Alva fattade pastorns hand, och några heta tårar föllo på densamma. — Jag har en bön eller rättare två: jag önskade att ingen här på orten fick veta, att jag är den försvunna Anna Hedbergs dotter. Alt nödgas höra min älskade mors stoft på det aflägsnaste sätt skymfas, eller blott något tvetydigt yttras om henne, vore för mig bittrare och smärtsammare än döden.

— Din finkänslighet i delta afseende fattar jag så fullkomligt, att du, genom denna din önskan, går min egen till mötes. Min hustru och jag ämnade just föreslå dig detsamma. Hela denna mystiska historia, som omgaf Anna, är nu glömd; men skulle, vid ditt uppträdande såsom hennes dotter, åter framletas ur glömskan och sprida sig. Vi äro således ense uti den punkten; men nu till den andra?

— Att jag vid min ålder skulle ligga min morbror och moster till last, som hafva så många oförsörjda barn, hvarken kan eller bör jag; utan min önskan vore att kunna få en plats såsom lärarinna för mindre barn, om morbror ville vara god och förhjelpa mig till en sådan.

— Men tror du då icke, att när Gud gifvit oss bröd för femlon, vi äfven gerna dela det med den sextonde. Nej, min flicka, du skall blifva hos oss.

— Huru djupt erkänner jag icke morbrors godhet! men, tro mig, jag kan och skall icke så missbruka den. Oka min skuld till morbror genom att förskaffa mig en plats, och Lunda prestgård skall alltidblifva mitt rätta hem; men jag måste ut att sjelf förtjena mitt bröd.

Ännu en stund stredo pastorn och Alva; men hon var så bestämd och bad så innerligt, att pastorn tydligt insåg det vara hennes fasta beslut. Han fattade det plågsamma för Alva uti att, såsom alldeles fremmande för sina slägtingar, likväl bero af deras barmhertighet, och skänkte hennes granlagenhet sin aktning. Då han öfvertänkt allt detta, funderade han en stund, och nu framstod baron Helgenstjernas kommission för hans minne. Han yttrade likväl ännu ingenting till Alva derom; utan sade endast:

— Jag skall tänka på saken och taga min hustru till råds; nog skola vi få ett bra ställe åt dig. Nu måste jag begifva mig till Helenefors, för att träffa baron Helgenstjerna.

En lätt darrning gick genom Almas lemmar, då han uttalade: *Helenefors*. Pastorn steg upp för att gå ut; men vände sig på halfva golfvet och frågade:

— Skulle du ej, tillika med min lilla Anna, vilja följa mig ett stycke, så fick du göra en promenad och med detsamma se ett utmärkt vackert vattenfall, som ligger i grannskapet. Vädret är herrligt, och du kan behöfva en liten förströelse.

— Nej, tack, gode morbror, slipper jag? — Alva yttrade detta med ett uttryck af fasa.

— Som du vill, — och dermed gick pastorn.

*

En sällsam skickelse.

Ett par timmar derefter sutto baronen och pastorn i den förres kabinett.

— Den der slägtingen kom ju såsom från skyarna! och efter allt hvad herr pastorn sagt, tyckes hon vara ett ganska passande sällskap åt min dotter.

— Blott hon icke är alltför ung och oerfaren i verldens allmänna seder.

— Det betyder mindre, hon vet alltid mycket mera än Gerda, som ännu icke lärt sig ens att *helsa, tacka, tiga* eller

sitta, såsom det anstår en flicka. I alla fall skall jag komma till prestgården i morgon. Nu stannar ju herr pastorn hos mig i afton?

Följande dag, helt tidigt, lät pastorn kalla Alva till sig.

— Jag har nu en plats åt dig, ifall du vill antaga den.

— Hvar då, bäste morbror?

— Hos baron *Helgenstjerna*.

Alva ryste och blef ytterst blek; men svarade ingenting. Pastorn fortfor att göra reda för den befattning Alva der skulle få, samt slöt med att baronen var att förvänta om ett par timmar.

— Vill du antaga detta tillbud?

Alva var synbart upprörd; i hennes hjerta stridde många och bittra känslor. Hon förmådde icke gifva något svar.

— Är detta förslag dig på något sätt motbjudande, så säg rent ut, — sade pastorn, klappande henne vänligt.Alva hade emedlertid fattat sitt beslut, och svarade med temmelig stadig rörelse:

— Om morbror tror att jag *kan* antaga det så . . . så . . . *vill* jag det.

— Derpå tviflar jag icke, och derom låta vi baronen sjelf döma? Kläd dig nu så att du är i ordning tills han kommer.

Alva ilade upp på sitt rum, der hon inneslöt sig.

Klockan tolf körde baronens vagn upp till prestgården, och bud skickades efter Alva. Hon inträdde i förmaket, blek, men lugn, och gjorde en djup helsning för baronen, som å sin sida syntes öfverraskad af hennes yttre; ty i de mörka, dystra ögonen lyste något, liknande en blixt.

Efter några förfrågningar om Alvas föräldrar, hvilka pastorn besvarade, föreslog baronen henne att antaga plats i hans hus såsom sällskap åt dottern. Alva antog tillbudet, och det blef öfverenskommet att hon om en vecka skulle tillträda sin befattning.

*

Början af slutet.

Alva hade varit ett år i baronens hus. Om hennes befattning i början föreföll svår och ofta nedstämde hennes lynne, genom den vilda och otämjbara natur *Gerda* visade, samt icke mindre genom det stolta, stela, kalla och ofta hårda i baronens hela väsende, förljufvades den dock snart genom Gerdas tillgifvenhet och hjertlighet emot henne. Alva, som på jorden icke egde någon att älska, fästade sig också, med hela värman af ett ungt hjerta, vid det i grunden goda och Alva hade emedlertid fattat sitt beslut, och svarade med temmelig stadig rörelse:

— Om morbror tror att jag *kan* antaga det så . . . så . . . *vill* jag det.

— Derpå tviflar jag icke, och derom låta vi baronen sjelf döma? Kläd dig nu så att du är i ordning tills han kommer.

Alva ilade upp på sitt rum, der hon inneslöt sig.

Klockan tolf körde baronens vagn upp till prestgården, och bud skickades efter Alva. Hon inträdde i förmaket, blek, men lugn, och gjorde en djup helsning för baronen, som å sin sida syntes öfverraskad af hennes yttre; ty i de mörka, dystra ögonen lyste något, liknande en blixt.

Efter några förfrågningar om Alvas föräldrar, hvilka pastorn besvarade, föreslog baronen henne att antaga plats i hans hus såsom sällskap åt dottern. Alva antog tillbudet, och det blef öfverenskommet att hon om en vecka skulle

tillträda sin befattning.

*

Början af slutet.

Alva hade varit ett år i baronens hus. Om hennes befattning i början föreföll svår och ofta nedstämde hennes lynne, genom den vilda och otämjbara natur *Gerda* visade, samt icke mindre genom det stolta, stela, kalla och ofta hårda i baronens hela väsende, förljufvades den dock snart genom Gerdas tillgifvenhet och hjertlighet emot henne. Alva, som på jorden icke egde någon att älska, fästade sig också, med hela värman af ett ungt hjerta, vid det i grunden goda ochälskvärda barnet. Bristen fa karakter hos Gerda gjorde den allvarliga, genom sorger och försakelser hårdt pröfvade, samt tidigt mognade Alva ofta fremmande för henne. Hon förmådde icke fatta alla skiftningarna i Gerdas ytterliga, lifliga och föränderliga lynne. Alva märkte också snart, att Herman var den ende, som på Gerda ntöfvade ett alIsmäktigt inflytande, och hQn tyckte att han använde det till att gifva Gerdas anlag en god riktning; men hon var i så fullkomlig saknad af alla begrepp om hvad som passar en flicka eller ej, att till och med Alva, hvars enda verldskännedom vai hennes mors fattiga kammare, häpnade deröfver. Att bibringa ett så friheisälskande och vid allt möjligt sjelfsvåld vandt sinne någon föreställning om hvad verlden i yttre skick af henne fordrar, hade varit alldeles omöjligt för Alva, ifall hon icke lyckats förvärfva sig Gerdas vänskap, och i sina bemödanden bisprungiis af Herman. Nu gick det småningom; så att när Gerda konfirmerades, var hon redan mera en städad flicka, än såsom

förut en liten vilde.

••

Afven Alva hade undergått en synbar förändring. Vistandet i fria luften på landet och ett rörligare lif, hade gifvit hennes kropp mera fyllighet, samt hennes kinder mera rundning och färg. Uttrycket i ansigtet var visserligen alltid melankoliskt, och ofta grubblande; men hade, det oaktadt, utvecklat sig och stod nu i fulla fägringen af den sällsynta skönhet hennes drag redan som barn utlofvade.

Så stodo sakerna, då Herman måste lemna sin lä* rarebefattning, för att inträda på embetsmannabanan.

En dag i Maj, då naturen redan stod i blomma, och allt, likt det nyvaknade hoppet, log emot menni-skan, hade Herman och Gerda rott ut på sjön. Alva hade gått till prestgården. Gerda var nu femton år, lång och smärt, med sitt lifliga och tjusande barna-ansigte.

— I början af Augusti skall jag resa, Gerda, — sade Herman och fästade på henne en vemodig blick, samt hvilade på årorna.— Nej, Herman, du får icke resa, du vet ju, att jag skulle sörja mig sjuk och dö.

— Du skall glömma mig lika lätt som du glömde grefve Ernst.

— Hur kan du så tala?... glömma dig!... då skulle jag med detsamma glömma att jag lefver.

— Du tror så nu; men då jag är borta...

— Då år också all glädje för mig boria.... Ser

du, Herman, det är såsom lijertat icke kunde slå, når jag ej ser dig; såsom vore du min själ, mitt lif, — sade Gerda, och flyttade sig helt nära Herman i bålen.

— Gerda! — Mer kunde icke Herman utsäga,

ulan fattade hennes hand och lutade sin bränheta panna emot den. — Gerda, jag älskar dig!

— Ack, Herman! det vet jag, vi ålska ju hvar-andra, du har allt ifrån barndomen sagt mig att du

höll af mig; hvarföre ser du nu så bedröfvad ut? — Gerda förde smekande sin hand i hans lockar.

— Du förslår mig icke, barn; men nu måste du göra det, — svarade Herman med häftighet. — Jag älskar dig icke mera såsom ett barn, en bror, en lärare, utan såsom en man älskar en qvinna. Du må-sie lillhöra mig, btifva min hustru. — Och nu slöt han henne till silt hjerla.

Gerda, som ännu icke klart faltade denna distinktion, emellan de olika slagen af kärlek, kände dock, all hon på jorden icke hade någon så kär som Herman.

Under den tid Herman ännu qvarstannade på He-lenefors lalade han dagligen med Gerda om sin varma och rena känsla för henne; och Gerda, som före aftonen på sjön var ett barn till själen, utan medvetande om arlen af den tillgifvenhet hon hyste för Herman, utvecklade sig till qvinna i och med detsamma hon lärde förstå silt eget hjerta. Alla hennes känslor koncentrerade sig till en enda, och den tillhörde honom.

Dagen före Hermans afresa hade båda tillsammans varit vid prestgården, och promenerade hem på gångstigen utmed vattenfallet. Gerda gret.

De Värnlösa. 3— Du får icke gråta, icke på detta oförståndiga sätt sörja min bortresa, — sade Herman och lutade sig ned till henne. — Tro mig, Gerda, min smärta är

fullt ut lika djup som din; men jag måste resa, ifall

det en gång i framtiden skall bl i f va mig möjligt att.

uppträda med begäran om din hand. Lofva mig blott, att våra hjertaus förbund blir en hemlighet emellan dig och mig, tilldess jag öppet kan uppträda såsom

din friare, samt förblif din kärlek trogen och glöm mig

icke, under den lid vi äro skiljda.

— Herman! jag skall möjligtvis dö af sorg medan du är borta; men glömma dig kan jag aldrig.

— Gerda, ditt lynne år ombytligt, din karakter

svag och dina känslor skifta lält; detta vet jag, och

denna visshet plågar mig; ty snart skall du omgifvas

af friare, och din far, som älskar dig till ytterlighet, Önskar sannolikt för sin enda dotter göra ett lysande parti. Ar väl din kärlek till mig nog stark, för att ingifva mig mod och ståndaktighet att förblifva den trogen? Jag vågar icke sjelf besvara denna fråga!

— Men jag, Herman, känner att jag aldrig skall förändra känslor för dig, aldrig låta öfvertala mig till att glömma min kärlek. Nej, jag svär, vid den gode Guden, att aldrig tillhöra någon annan än dig!

Då Gerda, med mot himlen utsträckt hand, gjorde denna ed, stod hon på samma ställe, der, för aderton år sedan, det omtalade mordet begicks. Skulle denna ed förblifva helig?... Skulle den medföra lycka åt Herman? Eller förvandlade den mördades ande densamma till en förhannelse?

”Hvad, iidets nornor spinna ingen vet

Herman blef lugn; ty ibland alla dessa lättrörliga och flygtiga känslor i Gerdas själ, fanns dock ännu en som var fast och ren: hennes enkla, men sanna gudsfruktan, den Sigrid inplantat i barnets hjerla; på den byggde Herman sitt hopp, då hon, inför Gud, svor honom trohet.

Dagen efter Hermans afresa öfverlemnade sig Gerda åt den våldsammaste och mest ohejdade sorg.

Raronen, som, förrän han fick en dotter, på jor-den aldrig älskat någon annan än sig sjelf, hade på henne öfverflyttat all den kärlek hans egoistiska hjerta kunde hysa för ett annat menskligt väsende. Hon var en del af honom sjelf; för hennes lycka och glädje skulle han uppoffrat alla, utom sig *sjelf*. Baronen såg derföre med oro Gerdas sorg.

Efter att förgäfves hafva uppbjudit allt till hennes tröstande, gick han upp till Alva.

— Jag skulle önska att mamsell Holm icke lemnade min dotter allena, utan sökte att förströ henne, — sade baronen då han inträdde i Alvas rum.

Med detsamma bör nämnas, att Alva var den enda personen i tjenst hos baronen, hvilken han bemötte med något undseende eller vänlighet.

— Jag har bjudit till; men fröken befallte att få vara allena, samt yttrade det min blotta åsyn nu var henne plågsam, — svarade Alva.

— Ni är likvisst den, som efter Hermans bortresa kan få makt med henne. Jag *vill* derföre, att ni icke lemnar henne.

— Jag skall med nöje söka efterkomma herr barons befallning.

Huru nu Alva bar sig åt, så lyckades hon verkligen lugna Gerda, och slutligen talade den sednare med henne om sin kärlek till Herman, sitt, om tystnad och tro, åt honom gifna löfte m. m. Ingenting närmar hastigare tvenne unga flickor till hvarandra, än ett dylikt förtroende. Alva intog derigenom snart ett stort rum i Gerdas hjerta; ty med henne fick hon tala om Herman, om sina känslor, drömmar och förhoppningar. Visserligen bjöd Alva till att fästa hennes uppmärksamhet på det föreningen med Herman torde komma att möta stora hinder från baronens sida; men derpå ville aldrig Gerda höra. Och Alva, som anade att lifvet för Gerda torde blifva alldeles motsatsen af hvad hon nu inbillade sig, älskade henne såsom en ung mor sitt barn.

Ett år förflöt och allting förblef oförändradt. Alva utöfvade under denna tid ett välgörande inflytande på Gerda, och gjorde allt, för att i hennes hjertauppväcka de goda instinkter som der slumrade, samt att kraftigt motarbeta hennes nyckfulla, ombytliga och något egoistiska lynne; men Gerda hörde till dessa svaga naturer, som måste hafva någon vid sin sida som leder dem, hvilka, öfverlemnade på egen hand, eller under inflytande af dåliga ingifvelser, äro skapade att gå sin egen undergång till mötes. De äro ingenting igenom sig sjelfva, utan allt igenom den, som beherrskar dem.

Baronens sätt att vara emot Alva blef äfven med hvarje dag vänligare, och ofta förekommande. Han hade gått så långt i nedlåtenhet, det han beviljat Gerdas bön, att Alva skulle få kalla henne för *du;* hvilket ansågs för något så oerhördt, att alla förvånades deröfver.

Det är åter Maj. Gerda och Alva promenerade i parken.

— Såg du att pappa fick tvenne bref; det ena var från Herman, jag kände igen stilen. Han kommer hit vid midsommartiden, skref han sist. Men hvad kan han nu skrifva om? Jag brinner af otålighet.

— Men, Gerda! hvarföre med så full säkerhet öfverlemna dig åt ett hopp, som du inte vet om det kan blifva verklighet? Hvarföre icke lyssna till mina varningar? Tänk om din far icke gillar din kärlek eller har andra planer för din framtid. Tro mig, du borde ibland tänka på hvad jag så ofta sagt dig; ty hvilket förfärligt uppvaknande för dig, om alla dina luftslott skulle ramla.

— Åh, det hörs att du icke känner pappa. Han vill endast min lycka, det har han så ofta sagt. Aldrig skall han tvinga mitt hjerta till hvad det finner motbjudande. Nej, nej! han kommer att göra allt för befordrandet af min förening, då han får veta att jag endast med Herman kan blifva lycklig.

— Gud gifve du icke bedrog dig; men jag fruktar dock att du gör det, — svarade Alva suckande.

Här blefvo de afbrutna. En betjent kom ifrån baronen och kallade Gerda till honom.

*

En ed brytes, och en ed gifves.

Baronen satt i sitt kabinett, med ett kallt, oböjligt uttryck i det stolta ansigtet, och hade tvenne bref framför sig,

då Gerda glad och strålande inträdde.

— Pappa har fått bref ifrån Herman, hvad skrifver han? — frågade Gerda och närmade sig bordet, räckande handen efter ett af brefven; men baronen drog det undan, sägande:

— Här är icke fråga om Herman, utan en sak af långt större vigt.

— Och hvad då?

— Sätt dig, mitt barn, så skall du få höra. Vid ett tillfälle i mitt lif, då jag icke berodde af mig sjelf, och långt innan du blef född, lofvade jag din morbror, grefve Gratton, att ifall jag fick en dotter, skulle hans då sexårige son, Ernst, blifva hennes man. . . . Tyst, fall mig icke i talet!. . . Ernst vistades derföre ofta under din barndom i mitt hus, på det emellan er skulle grundläggas den tillgifvenhet, som borde underlätta er förening. Han ingick, enligt sin faders önskan, vid legationsstaten, och har, såsom du vet, i fyra år vistats i London, hvarifrån han i dessa dagar återkommit. Han är nu tjugusex år, du sexton, och tiden för mitt löftes uppfyllande är inne. . . . Om fjorton dagar hafva vi honom här och vid midsommar önskar jag att din förening med honom skall firas. Har du förstått mig?

Gerda såg med bestörtning på fadren, hennes kinder blefvo snöhvita. Med upprörd stämma svarade hon;

— Min far! — jag har visst icke förstått dig . . .och jag vill icke förstå dessa ord, som skulle göra mig olydig emot dig; ty jag kan icke blifva Ernst Grattons hustru.

— Likväl måste det ske! — svarade baronen, med en så fast ton, att Gerda spratt till; men derefter yttrade hon:

— Pappa! du vill då tvinga mig?

— Ja, om du vägrar att lyda så måste jag, ehuru ondt det än skulle göra mig. Grefven har mitt ord, och du vet att jag aldrig sviker ett gifvet löfte.

— Men, pappa, jag har vid Gud svurit Herman att blifva hans maka.

— Herman? — upprepade baronen långsamt. — Herman är således en skurk, som missbrukat milt förtroende och tagit en ed om trohet af ett barn. Nå väl, han skall få ångra detta beteende.

Med denna instinkt, som alla älskande hjertan ega, ville nu Gerda taga Herman fri ifrån all felaktighet, samt ensam utsålla sig för fadrens vrede. Hon svarade med undfallande röst:

— Han har ingen ed begärt; utan jag... ensam jag har gifvit den.... Jag älskar Herman, såsom den bätlre delen af mig sjelf, endast hoppet att vi snart skulle komma att lefva förenade, har gjort att jag tåligt burit skiljsmessans bitterhet. Han är lifvet för mig, och utan honom har jag icke något sådant.... Och du, min far! som så högt älskar din Gerda, icke vill du beröfva mig mera än lifvet.. . min enda jordiska sällhet.

Gerda närmade sig fadren och lutade sitt i tårar badande ansigte till honom; men baronen skjöl henne sakfa ifrån sig, sägande:

— En Herman Waldners hustru kan aldrig baron Helgenstjernas enda dotter blifva.... Förstår du?.. . detta kan aldrig ske.

— O! säg icke så! — utropade Gerda med för-tviflan. — Jag kan då icke blifva någons; emedan Herman har min kärlek och min tro. Pappa, gör mig icke olycklig för hela lifvet.

— Hör upp, Gerda, och tro din far, då han för-säkrar dig, att du för bådas vårt väl måste lyda. Jag har gifvit en helig ed i pant på att du skall tillhöra Ernst, och ingenting i verlden skall kunna göra mig till menedare.

— Men, pappa, äfven jag har svurit en helig ed och likväl vill du att jag bryter den; var dock säker på att din dotter icke skall göra det. Din ed, min far, innebär en orättvisa emot ditt barn. Du förpantade dermed mitt lif åt en annan, utan att veta, om uppfyllandet af en sådan förbindelse skulle stå i min förmåga.

— Du vill således att jag skall tvinga dig, vilse-förda barn! — svarade baronen och reste sig upp i hela sin längd.

Hans yttre hade något högtidligt der han stod, med de mörka ögonen och den dystra pannan; hvarpå lästes ett oföränderligt beslut.

— Pappa, haf förbarmande med ditt barn! — utropade Gerda och skjöt undan lockarna från det onaturligt bleka ansigtet, samt sträckte sedan händerna bedjande emot fadren.

— Jag måste vara obeveklig, huru mycket vi båda än dervid lida. Det finnes blott tvenne val: alt jag dör... eller håller mitl löfte. Vägrar du att lyda ... då skall jag upphöra att lefva. I detta ögonblick eger du att välja emellan din fars lif och din kärlek.

Baronen läste upp ett chatull, som stod på bordet, framtog derutur en pistol, tilläggande:

— Samma slund du uttalar ett oåterkalleligt nej

till den förening jag föreskrifvil dig, skall jag med detta vapen göra slut på ett lif, som du gjort omöjligt för mig att forisätta.... Du är fri!... Jag har ingenting alt tillägga.... Tro dock icke alt din far nedlåter sig

lill att använda delta som en tom hotelse.... Nej, vid

min heder, det gifves icke något annat för mig att välja. .. och hvad jag sagt är milt fasta, bestämda beslut.

Blek såsom en marmorbild, med förstelnad blick, stod Gerda och stirrade på fadren. Hon strök med handen öfver pannan. Det föreföll henne, som beherr-skades hon af en elak dröm. O Gud! det var då in-gen villa... utan en hemsk och förfärlig verklighel!

Gerda for rysande tillsammans, vid tanken på att blifva orsaken (ill sin fars död. . . . Hon gick fram till baronen, böjde undergifvel sitt hufvud och hviskadé med en röst, som återgaf ett hrostet hjertas alla qval:

— Jag måsle dä lyda dig, min far.

Baronen fattade Gerdas hand, sägande med ömhet:

— Tack, milt älskade barn;;., men svär mig, vid din mors och min själs frid, atl du lyder, utan

att du meddelar någon, det du varit tvungen derlill;

. .. svär mig att alla . . . förslår du . . . alla! blifva i

okunnighot om atl jag nödgals öfverlala dig.... Och jag

lofvar dig deremol alt fortfarande beskydda och under-

stödja Herman; men i motsatt fall skall jag låta honom känna hela verkan af en vredgad och förolämpad faders vrede.

— Jag svår det, — svarade Gerda med matt röst.

— Men nu, pappa, lemna mig, jag önskar vara allena.

Baronen gick.

Gerda qvarstod orörlig. Intet våldsamt utbrott gaf luft åt hennes beklämda bröst; ingen tår lindrade hennes smärta; det var såsom skulle lifvet flyktat. Dessa litliga och sprittande ögon stirrade utan känsla framför sig. En timmas tid hade varit tillräcklig för att störta Gerda, från höjden af sina glada illusioner, ned i en kall och glädjefattig verklighet. Så hade Gerda stått länge, då en vänlig mild röst hviskadé henne i örat:

— Bed, mitt barn!

Del var Sigrid. Hon var skickad af baronen lill Gerda. Vid delta enkla råd af den som först lärt henne bedja, brast det band, som hittills hållit tårarna tillbaka, och hon kastade sig gråtande i Sigrids famn. Hvilka ord af hopp och förtröstan den sednare uttalade, förbigå vi. Gerda lät tillsäga att hon var sjuk, och derföre ville tillbringa dagen allena med Sigrid.

Vid frukosten följande dag visade sig Gerda; men så blek och förändrad, alt baronen och Alva studsade.

Den förre hviskadé, då han kysste lien nes panna:

*— Kom ihåg ditt löfte!Gerda svarade icke, men kastade på honom en blick full af djup smärta, som tycktes säga:

— Du ser väl att jag lyder.

— Gerda! hur mår du? — frågade Alva med oro.

— Nu bra nog, — svarade Gerda, tryckande hennes hand hårdt.

Alva, som anat att något förefallit dagen förut, emellan far och dotter, teg. Hon insåg, att det rört Gerdas kärlek.

Efter frukosten yttrade baronen:

— Jag får bedja Alva (han hade längesedan lagt bort benämningen mamsell), att resa till staden, för att göra några upphandlingar åt min dotter, i anseende till hennes snara förlofning med grefve Gratton; hvilken kommer att ega rum om fjorton dagar.

Alva kastade en medlidsam blick på Gerda; genom hvars kropp gick en sprittning af smärta.

Några timmar derefter afreste Alva.

Gerda försjönk i en slö och själlös sinnesstämning. Det förhöll sig verkligen såsom hon sjelf hade sagt: ”Herman var hennes lif; utan honom hade hon icke något sådant.”

*

Ett oförmodadt arf.

Alva hade just återvändt ifrån sin upphandlingsresa, och var i begrepp att gå ned till Gerda, då den piga som passade upp henne kom in.

— Pastorn ber att få tala vid mamsell.

— Bed honom stiga upp hit, — svarade Alva. En stund derefter pratade vår pastor med Alva.

Gerda svarade icke, men kastade på honom en blick full af djup smärta, som tycktes säga:

— Du ser väl att jag lyder.

— Gerda! hur mår du? — frågade Alva med oro.

— Nu bra nog, — svarade Gerda, tryckande hennes hand hårdt.

Alva, som anat att något förefallit dagen förut, emellan far och dotter, teg. Hon insåg, att det rört Gerdas kärlek.

Efter frukosten yttrade baronen:

— Jag får bedja Alva (han hade längesedan lagt bort benämningen mamsell), att resa till staden, för att göra några upphandlingar åt min dotter, i anseende till hennes snara förlofning med grefve Gratton; hvilken kommer att ega rum om fjorton dagar.

Alva kastade en medlidsam blick på Gerda; genom hvars kropp gick en sprittning af smärta.

Några timmar derefter afreste Alva.

Gerda försjönk i en slö och själlös sinnesstämning. Det förhöll sig verkligen såsom hon sjelf hade sagt: ”Herman var hennes lif; utan honom hade hon icke något sådant.”

*

Ett oförmodadt arf.

Alva hade just återvändt ifrån sin upphandlingsresa, och var i begrepp att gå ned till Gerda, då den piga som passade upp henne kom in.

— Pastorn ber att få tala vid mamsell.

— Bed honom stiga upp hit, — svarade Alva. En stund derefter pratade vår pastor med Alva.

— Jag har fått ett bref ifrån Amerika, som rör dig. Ja, se icke så beslört ut. Brefvet är ifrån din morbroder, som för tjugu år sedan reste dit, och ifrån hvilken vi sedermera icke hört ett ord. Han har samlat en ansenlig förmögenhet, men som han derjemte är ogift, samt sjuk, önskar han att få se din mor. Han skrif-ver till mig i egenskap af pasior i Lunda församling, och ber mig skaffa upplysningar om hvar hans syster finnes, om hon är gift, har barn m. m., samt önskar alt få se henne eller någon af hennes barn hos sig i Amerika, innan han dör. Derjemte öfversånder han respenningar, och äfven en ansenlig gratification till mig för mitt besvär. Som han åt sin syster, eller hennes barn, ämnar teslamentera hela sin stora förmögenhet, anser han sin begäran, att få se någon af den», för billig. Din mor är död, du är hennes enda barn, och således äfven hans enda arfvinge. Jag anser det för din pligt, att du ofördiöjligen efterkommer hans önskan.

— Men huru skall jag kunna lemna min plats; huru kunna öfvergifva Gerda, som kanske aldrig bättre än nu behöft mig.

— Jag skall, utan att förråda din mors namn, nog ställa den saken till rätta; och hvad fröken angår, är hon ju redan en helt annan menniska, så att jag tycker hon ganska väl kan undvara dig. För öfrigt får en döendes kallelse icke åsidosättas. En peison, som skänker dig ett oberoende lif, utan alt derföre fordra någon egentlig uppoffring, är du skyldig att ofördröjli-gen besöka. Må hända skall det lyckas dig alt förljuf-va de sista stuuderua af hans lefnad på en fremmande jord, uppå hvilken han med försakelse af hembygd och vänner lefvat, endast för att förvårfva den förmögenhet han nu erbjuder dig. Alva! din pligt förbjuder dig alt vägra.

— Ack, min gode morbror, om ni visste huru innerligt jag, som i hela verlden eger ingen att älska, har fästat mig vid Gerda; huru väl hon behöfver mitt varma, trofasta hjerta .. .

— Det må vara; men du är ock skyldig din morbror något, och var förvissad alt din aflidna mor ickeskulle tillåtit, om hon lefvat, att du underlåtit uppfyll landet af den sista önskan af hennes bror.

— Nå väl, jag skall då resa; men lofva mig att morbror vakar öfver Gerda.

— Det lofvar jag dig, och nu går jag alt tala vid baronen.

Pä eftermiddagen samma dag hvilade Gerda på en soffa i sitt rum, Alva salt bredvid henne,

— Jag mäsie förefalla dig bra svag, som nu går att tillhöra en annan än Herman?

— Utan att forska efter orsaken, vill jag dock tro, att endast ett mäktigt motiv kunnat förmå dig att blifva löftesbryterska.

— Tro dock icke alt jag blifvit tvungen, — utropade Gerda häftigt. — Jag har handlat af fri vilja.

— Då gafs det något vigtigt skäl, som inverkade

på dig; ty jag kan icke förmoda att du är nog svag

för alt leka med andras känslor...

— Och dervid äfven förkrossa mitt eget hjerta!... nej! en dylik lättsinnighet finnes icke. Tro mig, AU va! du hade i mitt ställe handlat alldeles såsom jag.

— Det är ganska möjligt; men Gerda, sedan jag

en gång fattat milt beslut, och liksom du nu gjort, för

alltid mördat alla mina förhoppningar om kärlek och sällhet, skulle jag icke, såsom du gör, ligga och rufva öfver hvad jag förlorat, och visa verlden ett ansigte, förstördi af sinnesrörelser; utan jag skulle för nyfikna blickar dölja det sår, hvaraf jag led, samt med blicken fästad på framliden söka all införlifva mig med min försakelse och de pligter, dem jag inför Gud och menni-skor ämnade åtaga mig. Du har sjelf ofta talat med mig om grefve Ernst Gratton och alla minnen du har af honom ifrån din barndom, utvisa att han har ett godt och ädelt hjerla.

— Hvad rör det mig nu, då han kommer och rörvar ifrån mig min sällhet... nu då jag älskar Herman! — svarade Gerda tröstlös.

— Så får du icke tänka. Då du af fri vilja ser dig föranlåten alt räcka honom din hand och egna ho^ nom ditt lif, måste du äfven af hela själen bjuda tillatt vända ditt motsträfviga hjerta till honom, och söka din tröst, din ersättning i medvetandet alt han är dig fullkomligt värdig.

— Kan du tala så, som aldrig älskat; som icke vet livad ett djupt lidande, ett såradt och blödande hjerta vill säga.

Alva fattade Gerdas hand och tryckte den, i det hon med allvarlig ton svarade:

— O! måtte aldrig du Gerda få så till bottnen och på en gång tömma lidandets bittra kalk, som jag gjort det, — och må du aldrig erfara en smärta, så obotlig som min ännu är!

Hvarje Alvas drag vittnade om sanningen af hennes ord; ty i detta ögonblick lästes der ett så bittert lidande, alt Gerda kastade sig om hennes hals och hviskadé:

— Förlåt, om jag upprifvit något smärtsamt sår i din själ.

— Nej, du har icke upprifvit något; ty det blöder ständigt .. .

Baronens inträde afbröt samtalet. Han vände sig till Alva:

— Genom pasiorn har jag med verklig ledsnad hört att mamsell Alva om några dagar ämnar lemna mitt hus. Ehuru anledningen är sådan, att jag endast borde lyckönska henne, kan jag likväl icke inskränka mig derlill, när jag belänker att hon öfverger oss i ett ögonblick, då Gerda så väl skulle behöft henne. — Det låg något vänligt i baronens ton, och i hans ögon låg... något mera.

Vi förbigå det uppträde, som detta meddelande framkallade emellan Alva och Gerda, samt dennas för-tvitlan, som nu bröt ul på dess vanliga, ohejdade sätt. Alva qvardröjde likväl pä Helenefors en vecka. Hon af-reste i slutet af Maj; men hade gifvit både baronen och Gerda det löfte, alt vid sin återkomst till Sverige betrakta Gerdas hem såsom sitt, samt att ofta skrifva till den sednare.

Gerda, öfverlemnad åt sig sjelf, sin saknad efter Alva, och sin hftpplösa kärlek, tänkte icke alls på depligter hon skulle åtaga sig. Hon irrade hela dagarna ute, och då, antingen svärmade hon om Herman, eller hängaf hon sig åt en verklig förtviflan. Hennes älsk-lings-promenad var gångstigen vid vattenfallet, der många och underliga tankar hvålfde sig i Gerdas förvirrade själ; men huru djupt man än lider vid sexton år, så ryggar man tillbaka för att göra slut på silt lif. Om aftnarna, när Sigrid läste någon enkel bön för henne, gret Gerda och bad till Gud; dock icke om styrka att värdigt uppfylla silt kall, ulan om att än en gång få se Herman, och sedan få dö. Så förflöt tiden till grefve Ernst Graltons ankomst.

Baronen, som fruktade att hans dotters besynnerliga lynne skulle falla grefve Ernst och dennes familj alltför mycket i ögonen, fann nödvändigt att derpå fästa Gerdas uppmärksamhet. Dagen före deras ankomst gick han derföre upp till henne.

— Vill du rida ut i dag? — frågade baronen Gerda, som, med förgråtna ögon och förslördt utseende, halflåg i en emma.

— Nej, pappa.

Baronen gick fram till dottren, strök lockarna från pannan, och såg på henne med ett uttryck af oförställd smärta, sägande:

— Du lofvade ju din far att lyda? Du svor äfven att ingen skulle ana hvad denna lydnad kostade dig, och likväl, milt barn, läsa alla det i ditt sätt att vara, och i ditt förgråtna ansigte. Tro mig, jag har icke kunnat handla annorlunda; men säg mig rentut, att offret öfverstiger dina krafter, så skall jag för dig göra hvad du icke förmår göra för mig: befria dig, genom att uppoffra mitt lif.

— O pappa, pappa, tala icke så!... Jag lyder ju, — snyftade Gerda, och kastade sig till fadrens bröst.

— Ja, du lyder; meu i morgon skall ditt sätt att lyda kanske bringa olycka öfver mig. Alla skola se huru olycklig du år... bättre då att vi göra ett slut i dag ...

— Jag lofvar att vara glad, alt le, att se lycklig De Värnlösa. ^nt i morgon, blott jag i dag får rå mig sjelf. Pappa skall blifva nöjd med mig.

Gerda bjöd till alt le under sina tårar. Baronen böjde sig ned och kysste hennes panna, samt atlägsna-de sig.

Gerda insåg nu, för första gången efter sitt ödes omhvälfning, att hon måste söka tillkämpa sig en styrka, den hon nu saknade, och ensam icke kunde gifva sig; men hvart skulle hon nu, sedan Alva var borta, vända sig, för alt erhålla den? Gerdas tankar fölio slutligen på pastor Hedberg. Hon for genast till prestgården, och tillbringade hela dagen der i samtal med honom. Då Gerda om aftonen återvände, syntes hon lugn. Pastorns äldsta dotter, Anna, var henne följaktijz, och skulle, på Gerdas begäran, få qvarstadna hos henne några dagar.

Följande dagen, vid middagstiden, körde en lätt resvagn med tvenne herrar uti, upp till stora trappan vid Helenefors. De ankomne voro grefve Ernst Gratton, en ung man på några och tjugu år, med en hög, om förstånd och genialitet vittnande, panna, ett par stora, själfulla, mörkblå ögon samt en ledig och ädel hållning. Uttrycket i ansigtet hade likväl något likanöjdt, som, i förening med den bleka hyn, lillkännagaf en man, som njutit, och kanske äfven lidit, mycket af lifvet. Hans reskamrat var en man öfver trettio år, saknade alla yttre företräden, lång och mager, med en rvgg, i förtid krökt genom träget arbete, och en panna, tidigt fårad af själens ansträngningar. Det var professor Gren, grefve Ernsts fordoe informator, och nu hans bä-sie vän.

I salongen satt Gerda, samtalande med pastorns dotter, då baronen införde de båda herrarne. Ernst syntes mycket öfverraskad af den förändring Gerdas ut-seende undergått på fyra år. Och i delta ögonblick föreföll honom Gerda förtjusande vacker, der hon stod med rodnande kinder och ett vänligt leende på sina läppar; ty det var med oförställd glädje hon gick sin barndomsvän till mötes. Hon glömde för ögonblicket att de voro något mer för hvarandra. Med uppriktig och varm hjeriligliet helsade också Ernst sin unga, intagande fästmö, så att utbytet af de första helsningarna var innerligt och gladi; men straxt derpå låg det hos Gerda eit misslvckadl bemödande att vara det.

Mot aftonen anlände de öfriga medlemmarna af familjen Graiton, samt några andra slägtingar, och dagen derpå firades Gerdas förlofning med en sior bal. Alla ortens notabiliteter hade blifvit derlill inbjudna. Baronen insåg nödvändigheten af att omgifva grefve Grat-ton och hans anhöriga med nöjen och folk, på det icke deras uppmärksamhet skulle uteslutande rigtas på Gerda, och det tvelydiga i hennes uppförande falla dem i ögonen.

För Gerda var det alldeles omöjligt att fullkomligt beherrska sig. Det ena ögonblicket öfverlemnade hon sig åt en vild, onaturlig glädtighet, det andra störtade hon nr rummet med ögonen fyllda af tårar. Sådan hade hon redan första dagen visat sig, och baronen tänk le med fört villan på de tre veckor, som ännu återstodo innan bröloppet. Han sökte gifva hennes uppförande en förklaring i hennes fortfarande barnsliga oskuld, och den tvånglösa uppfostran hon åtnjutit. Ernst, som i friskt minne bibehållit hennes barna-lyn-ne, förundrade sig derföre minst.

Efter förlofnings-balen tog det ena lustpartiet det andra vid handen, och Gerda infördes i hvirfveln af för henne alldeles obekanta nöjen, samt öfverlemnade sig besinningslöst åt de nya intrycken, likasom den, hvilken i ruset söker glömska och tröst. Baronen lyckades på detta sätt att föra tiden framåt, och ändtligen randades den dagen, som oupplösligt skulle förena de båda unga personerna, som för bara nöjen icke haft tid att vexla ett enda ord af kärlek. Ernst, som var mycket intagen i sin fästmö, ”den lilla vildinnan”, såsomäfven hans mor kallade henne, sökte visserligen efter något tillfälle att få göra en ensam promenad eller haf-va ett ostördt samtal med Gerda; men hon visste så väl att undvika detta, samt baronen alt genom tillställningar och fremmande, förekomma

sådant... att deraf blef intet. Grefve Ernst, som alltid sett menniskor-na och i synnerhet qvinnorna i en något mörk dager, tänkte, då han såg Gerda vid de flesta tillfällen glömma eller alldeles förbigå konveniensens och societetslif-vets fordringar, att hon åtminstone hade vuxit upp fri från all förställning, samt att hon egde ett rent, oför-derfvadt hjerta. Det yra och hejdlösa i Gerdas väsende, hvilket, då hon var barn, utgjorde hans plåga, behagade honom derföre nu. Likvisst hade barnets yrhet varit en själens oförställda yttringar; hvaremot den nu utgjorde en mask, bakom hvilken Gerda gömde ett blödande hjerta.

Vi gå att införa läsaren i den stora praktvåningen vid Helenefors på brölloppsdagen, några timmar efter vigseln. Blek, med nästan stela anletsdrag, stod Gerda i den hvita brudskruden och talade med pastorn. Hennes läppar hade redan uttalat delta Ja . .. hvilket för alltid sammankedjade henne vid en man, som hon icke älskade, och hvilken aflägsnade henne ifrån den hon med själ och hjerta tillhörde. Gerda tyckte, då hon reste sig upp ifrån brudpallen, att hjerlat dött, att det icke mera förmådde slå. Känslolös, som en bildstod, emot-tog hon alla omfamningar, lyckönskningar m. ra. Ernst hade med förvåning blickat på sin slumma brud. Nu voro ändtligen alla dessa tröttande ceremonier öfver-siåndna, och pastorn hade fört Gerda till ett af fönstren, för att ostördt få säga henne några tröstande ord; men just i delta ögonblick körde en lätt resvagn upp till byggningen. Gerda kastade mekaniskt blicken på åkdonet, och i detsamma undföll henne ett utrop af smärta; ty . . . i vagnen satt... Herman . . .

— Hvad är det? — frågade grefve Ernst, och skyndade fram till den darrande Gerda.

— Endast en oskicklighet af mig, som hade den olyckan alt trampa fru grefvinnan på foten; jag bertnsen gånger om ursäkt, — yttrade pastorn, och fattade Gerdas hand, den han hårdt tryckte, för att återkalla henne till besinning, samt förde henne ifrån fönstret.

— Hur är det med dig, älskade Gerda? — frågade Ernst, böjde sig ned till henne, och såg forskande på tårarna i de darrande ögonlocken.

I detta ögonblick, då en enda oförsigtig rörelse, ett enda ord kunde blotta det sanna förhållandet, i detta vigtiga ögonblick ljödo Alvas ord uti Gerdas själ: ”Jag skulle i djupet af min själ dölja det sär, hvaraf mitt hjerta led.” Med en ansträngning, den man icke kunnat vänta af henne, undertryckte Gerda också nu sina känslor och svarade:

— Nu är jag bra igen; men det gjorde mycket

ondt.

Ernst qvarstadnade hos sin brud.

Pastorn skyndade ned till Herman, för att hindra honom ifrån att visa sig.

Med våldsamt klappande hjerta och ångerfull oro beredde sig Gerda uppå att icke kunna öfverlefva sitt möte med Herman. Hon kände derföre en stor lättnad till själen, när pastorn närmade sig och, då ingen gaf akt pä dem, hviskade:

Han kommer icke upp.”

Denna dag, likasom alla andra, hade ett slut. Natten sprider sitt mörker öfver och förlänar hvila åt men-niskans passioner.

Gerda skickade följande morgon, när hon skulle kläda sig, efter Sigrid, och aflägsnade kammarjungfrun.

— Gud välsigne fru grefvinnan! — helsade Sigrid, och kysste hjertligt hennes hand.

— Tack, goda Sigrid! Säg mig, har du sett magister Waldner?

Gerda darrade på rösten vid uttalandet af hans namn.

Sigrid blickade en stund tigande på Gerda, liksom

hon icke varit säker på huru hon borde handla; men

Gerda, som såg hennes tvekan, fattade att förställning var af nöden, och tilläde derföre:

— Kära Sigrid, du vet ju huru barnsligt jag höllaf honom, och du förstår väl att jag blef ledsen öfver hans sena ankomst i går, som gjorde att han icke kunde bivista mitt bröllopp. Jag ville så gerna träffa min fordne lärare.

— Det tror jag nog; men nu har han rest igen, för han skulle på tinget. I morse kl. 4 var han uppe hos mig, och då såg han så underlig ut, samt bad mig lemna fru grefvinnan detta såsom ursäkt för det han måste resa utan att kunna träffa fru grefvinnan, och så for han straxt derefter.

— Gif hit, — utropade Gerda med oförställd häftighet, och ryckte brefvet af Sigrid.

Se här dess innehåll:

”På ett sätt, lika grymt som oförlåtligt, har ni, *fru grefvinna*, lekt med mitt hjerta, och svikit er ed. Ni visste, att jag, med själen full af glada förhoppningar, och okunnig om er trolöshet, skulle i går hit ankomma. Hvarföre då icke förskona mig åtminstone ifrån en öfverraskning, som skulle dödat mig, i fall icke er hjertlöshet uppväckt mitt förakt. Ni hade ju, med ett par rader, kunnat underrätta mig om den lättsinniga förändringen uti ert val. Den Gerda jag en gång älskade, är icke mera till. Lef väl, fru grefvinna! och må Gud förlåta er det onda ni gjort mig; jag kan det icke.”

”Herman Waldner.”

*

Några Bref.

Vi meddela nu läsaren nedanstående utdrag ur ett par bref, skrifna ett år efter Gerdas bröllopp.

”*Grefve Ernst Gratton till professor Gren.*

”Helenefors d. 10 Aug. 18—.

”Min käre Gren!

”Huru varmt lyckönskar jag dig icke att hafva ändtligen nått målet för dina önskningar, att i ditt Elyseum, det kära Tyskland, få skåda verldens vise på nära håll. Res, min vän, res och föröka de rika skatterna af ditt vetande. Sök att tränga in i vetenskapernas helgedom, samt förvåna äfven du, en dag, verlden, med dina kunskaper. Skapa dig ett lysande namn genom dina forskningar och ditt snille; men tro dock icke att du derigenom skall blifva lyckligare. Nej, på jorden blommar ingen varaklig sällhet! . . . Ära, kärlek och lycka äro blott skuggbilder, som endast bedåra oss, och fly då vi vilja qvarhålla dem. De största snillen glömmas en dag; den varmaste kärlek slocknar, den renaste fröjd är kort och försvinner, utan att lemna ett spår efter sig.

”De, som studerat menniskans psykiska lif, böra äfven bättre än vi andra inse, att det gifves menniskor, som, under sin vandring här på jorden, alltid sträfva att hinna ett drömdt ideal. Under det de arbeta på ernåendet deraf, berusa de sig med inbillningen af den lycksalighet de skola erfara, då de få se sin drömbild förverkligad. Nåväl, de upplefva stundom ett dylikt ögonblick; men huru snart måste de icke medförundran fråga sig sjelfva: *hvart tog den svindlande lycksaligheten vägen?* Det uppstod en tomhet i själen, som åter måste fyllas. Den ersättes af någon ny idé, ett nytt ideal, och så går det i oändlighet, tills döden kommer och gör ett slut på denna dåraktiga sträfvan, detta irrande lif. Du sjelf, käre Gren, som hörer till dessa varelser, hvilka icke kunna existera, utan att hafva någon idé för sin inbillning att drömma om, skall äfven en dag erfara det otacksamma deruti. Du kommer att lefva misskänd af dessa menniskor, för hvilkas upplysning du med så mycken ifver sträfvar . . . och du skall dö, utan att de hålla dig någon räkning för hvad du tänkt och gjort. Din belöning blir kanske ett förgängligt monument på din graf, och . . . glömska. Att lefva för mensklighetens väl är oftast detsamma som att göra sig till martyr. Themistokles, som i sjöslaget vid Salamis räddade Grekland och grundlade dess makt, dog en landsflykting vid Xerxes’ hof i Persien. Se der menniskornas sätt att belöna förtjenslen!

”Är du icke ännu trött på verlden? Inser du icke ändtligen, att hela detta lif icke lönar mödan att förspilla så många ansträngningar och uppoffringar uppå, som du gjort. Verlden är full af egoistiska och otacksamma dårar? Om du icke redan hunnit till detta resultat, så var säker: du skall en gång komma dit.

”Jag är ett helt tiotal af år yngre än du, och skådar ändå med trött blick och verklig vämjelse på den rad af långa år, jag ännu har att framlefva. Du blir förvånad öfver ett dylikt yttrande från mig, som, gift sedan blott ett år med en ung, skön, älskvärd och omätligt rik flicka, — sjelf förmögen och i en lysande samhällsställning, — omgifven af allt hvad menniskorna afundas hvarandra, — dock redan är trött vid lifvet!

”Vill du hafva lösningen på gåtan, så se här: Ifrån barndomen af ett lynne, föga fallet för förströelser, dels vexte jag upp vid din sida, dels tillbringade jag mina ferier hos min slägting, baron Helgenstjerna, alltid betraktande Gerda såsom min blifvande hustru. Vid universitetet deltog jag, som du vet, föga i studenternes nöjen. Ändtligen uppnådde jag myndig ålderoch ingick, enligt min fars önskan, men icke af ärelystnad, vid legations-staten; ty jag har aldrig känt äregirighetens retelser, aldrig kunnat förslå hvårföre man stridde om utmärkelse, och icke deruti kunnat finna någon lycksalighet. Men om jag förblef likgiltig för ärelystnadens retelser, förblef jag det icke för nöjen. Jag invigdes småningom i dessa usla förströelser, åt hvilka ynglingar af min klass företrädesvis öfverlemna sig. Utan att blindt hängifva mig åt dessa sinnesrus, som döda själens ädlaste' känslor och förnedra oss till djur, smakade jag dock tillräckligt äfven på delta gift, för att deraf känna vämjelse och förakt. Ett år, sålunda till-bringadl, var nog, för alt bringa mig derhän att jag böljade ivifla på allt hvad dygd och moral benämnas. Sådant var mitt själstillstånd, då plötsligt en ung tlicka, uti svenske ministerns hotell i London, ådrog sig min hela uppmärksamhet. Ministern var gift med min moster, och den unga flickan, som ankom ifrån Sverige, var en dotter till en min morbror, hvilken nyligen dött och lemnade sitt enda barn utan förmögenhet. Hon blef upptagen af sin faster, grefvinnan K., ministerns fru.

”Hilda Sköldburg var skapad alt uppväcka alla en ynglings passioner. Hon var begåfvad med en bländande skönhet, sprittande liflig och fullkomligt hemmastadd i alla koketteriets irrgångar. Slug, beräknande och in-trigant, hade hon gjort till sitt lefnads mål alt, genom etl rikt part i, komma ur sin beroende ställning och blifva i tillfälle atl pä etl lysande sätt spela den rol, till hvilken hon genom sin börd ansåg sig berättigad. Be-dårad af hennes skönhet gjorde hon mig så betagen man vid tjugutre år kan blifva. Hilda, som hörde mig nämna om min fars planer med mig och Gerda, beslöt att göra föreningen med henne sjelf till en hederssak, medgaf mig, af beräkning, hvad andra gifva i ögonblick af hänförelse. Men oförmodadt ändrade hon, slraxt der-efter, uppförande, och fordrade sin kränkia ära åter. Hon holade att upptäcka allt för grefvinnan K., i fall jag icke ofördröjligen uppträdde såsom hennes friare. Jag, som verkligen älskade, drömde mig också sällhetenendast med henne, och skref till min far, samt förklarade, att jag icke kunde uppfylla hans önskningar, i af-seende på föreningen med Gerda, emedan jag nu älskade Hilda. Men innan svar ankom, friade en lord Eldner till Hilda, och fick ... ja. Mitt hjerta fick ett sår, som jag sökte hela med alt kasia mig in i nöjenas hvirfvel. Tvenne år förflöto sålunda, då jag, Irött och öfvermält på alla dessa lumpna njutningar, vände mina tankar på en mera verklig och sann lycka:... föreningen med Gerda. Denna var min sista illusion. Jag lät mitt fattiga hjerla uppfriska sig vid åtankan af de rika källor till sällhet en ren, öm och passionslös kärlek skulle erbjuda, vid sidan af en ung, oskyldig och älskande hustru, och jag hoppades då finna ersättning för all den tid och alla de själskrafter jag lättsinnigt bortslösat. Nå väl, min käre Gren, h iru tror du min dröm blifvit förverkligad? . . . Jo, se här den tafla af lycksalighet milt äktenskapliga lif framställer:

”Jag har fåti ett älskligt och förtjusande barn till hustru. Vacker som en frestelse. Jag tror mig också kunna älska henne högt, gränslöst; men likväl icke sådan hon nu visar sig. Delta yra, glada barn, hvilket jag fordom beherrskade med ett enda ord, är för mig alldeles känslolös, och lyst som en bildstod. Alltid passivt uppfyllande mina önskningar, aldrig glad, alltid fåordig, liknar hon en varelse, som blifvit pelrificerad. Ofta, då hon tror sig af mig obemärkt, yr, häftig och exalterad, förvandlas hennes ansigte, om jag kommer för atl dela hennes känslor; hennes blick blir då stel och tonen kall. Häromdagen stod jag gömd bakom en dörrgardin, vid del hon emottog ett bref ifrån en viss Alva, som varit i huset, och hvilken Gerda håller mycket ulaf. Hon öfverhöljde det med kyssar, gret, skrattade och dansade i glädje. Jag steg oförmodadt in; hon blickade på mig, såsom en fånge på sin

fångvaktare, samt blef genast kall och otillgänglig. Men hvar-af kommer detla? Älskar hon en annan? Jag frågade henne derora; hon svarade mig lugnt: ”Hvem skulle jag älska?” Hvarföre afskyr hon då mig? Jag vet det icke, och kan icke få någon upplysning; hon svararmig på alla mina frågor derom: ”Jag har intet skäl att hata dig.” Denna oskyldiga och enkelt uppfostrade flicka är bestämdt mäktig af lika mycken förställning, som trots någon kokett. Det återstår således ingenting annat än att framsläpa mitt lif och min trötthet; ty jorden lär icke för mig ega något mera, hvaiken af inbillad eller verklig sällhet.

A propos, om den der Alva, — så har delta namn i min själ uppväckt ett minne från yngre år: Jag träffade en gång ett barn, som tiggde, och hvars mor jag hjelpte. Denna flicka hade ovanligt sköna, man kunde säga magiskt fängslande ögon. Hon hette äfven Alva. Jag anförtrodde henne och modren, vid min afresa ifrån Stockholm, i min tantes, öfverstinnan H—s vård. Men min tante dog kort derefter, och jag reste till England. Vid återkomsten till Sverige sökte jag förgäfves att erhålla några upplysningar om min lilla skyddsling och hennes mor, de hade spårlöst försvunnit. Under milt ändamålslösa lif, har minnet af delta barns fängslande blick ofta trängt sig pä mig, och med en nästan passionerad häftighet, har jag önskat återse henne. Tänk om denna Alva vore samma flicka? Men hvad mera, — min loit är ju redan kastad?

Huru mycket lyckligare om jag varit född fattig, och nu som bäst sträfval med behofvet, och fått kämpa mig fram hvarje tums bredd på lifvels bana; då hade jag ännu haft qvar hela min själs spänslighet, och icke vid tjugusex år varit en utlefvad gubbe. — Snart, min kära Gren, skall kanske äfven du lära känna den dunstbild som bedårar, då vi söka lyckan utom oss.

Din trofasta Ernst Gratton.

Utdrag ur ett bref ifrån grefvinnan Gerda Gratton till Alva Holm:

• t t • *.«••••••••••••

....................”Efter att nu hafva redogjort för vårt

husliga lif, samt vår flyttning för vintern till Stockholm,och sedan jag talat mer än nog om min glädje att snart få återse dig, skall jag väl äfven säga något om mig sjelf:

Vid ännu icke fyllda aderton år är jag färdig alt dö af det ledsamma och enformiga i mitt lif. Bunden vid en man, den jag icke kan älska och icke heller hata, emedan hans godhet gör det sednare omöjligt, är jag så olycklig en qvinna kan blifva. Hade jag varit tvungen alt äfven denna vinter qvarstadna på Helene-fors och der framsläpa mitt lif ensam med min man, ständigt plågad af hans frågor, och upphörligt höra hans flegmatiskt framställda önskan alt se sig tillbedd af mig, samt omgifven af allt som påminner om huru lycklig jag varit, och huru olycklig jag blifvit genom denna menniska, som med våld tilitvingat sig min hand och min förmögenhet, tror jag besläradt det mitt förstånd blifvit rubbadt. Huru många gånger har jag icke med förtviflan tänkt på Herman, på min brutna ed, på hans förakt. Likväl ligger det en viss vällust i mina qval; ty utan dem skulle denna mördande ledsnad, som omgifver oss, tillintetgjort mig. — Jag måste snart bort härifrån och upp lill Stockholm, for att återse honom och från hans läppar höra, att han förlåtit mig; derefter är jag färdig att dö. — Lifvet är alltför tungt vid sidan af den man, hvars hustru jag är dömd att vara. Tala icke med mig om alt pligten fordrar det jag älskar honom; ty aldrig skall jag lära mig förstå en så orimlig skyldighet. — Frågade väl han efter hvad milt hjerta kände, då han af min far kräfde uppfyllandet af ett gifvet löfte? — Nej, han tog mig i besittning såsom en handelsvara, och begär derlill att jag skall ålska honom! — Öfver mina handlingar må han befalla; men öfver mitt hjerta befaller endast jag, —- och det skall aldrig blifva hans. Jag måste ut i verldens hvimmel, för att glömma mig sjelf och den boja, som trycker mig. Du ser af allt delta huru olycklig din Gerda är; kom der fö re, kom snart, att gifva mig tröst och styrka, på det jag icke må känna mig så fattig i all min rikedom.I vårt hus vid Drottninggatan har Ernst, på min begäran, låtit inreda tre rum, som stå i ordning till ditt emottagande, och dit du, enligt ditt löfte, vid ankomsten till Stockholm inflyttar. Du ser häraf att allt är i ordning till ditt emottagande; och du har nu, sedan din slägting är död, ingenting som bör kunna qvarhålla dig etc. . . . .
. . . .

*

Återseendet.</i

I en liten elegant och comfortabel salong uti unga grefve Grattons hus vid Drottninggatan, införa vi läsaren en Novemberafton, samma höst ofvanstående bref voro skrifna. På en mjuk soffa framför ett divansbord sitter grefvinnan Gerda och bläddrar i en mängd gravyrer. Tillbakalutad i det andra hörnet finna vi grefven, som med en egen blick betraktar sin unga hustrus särdeles vackra ansigte.

— Vet du, Gerda, hvad jag tänker uppå? — började grefven.

— Nej, — svarade Gerda, utan att se på honom.

— Då jag, som nu, beundrar din skönhet, och önskar mig vara artist, för att åt efterverlden bevara dina drag, frågar jag mig tillika: hvarföre älskar du icke denna förtjusande qvinna, huru kan ditt hjerta förblifva likgiltigt för så många behag? . . .

— Och ditt hjerta . . . — frågade Gerda, hvars kinder fingo en högre färg, — hvad svarar det?

I vårt hus vid Drottninggatan har Ernst, på min begäran, låtit inreda tre rum, som stå i ordning till ditt emottagande, och dit du, enligt ditt löfte, vid ankomsten till Stockholm inflyttar. Du ser häraf att allt är i ordning till ditt emottagande; och du har nu, sedan din slägting är död, ingenting som bör kunna qvarhålla dig etc. . . . .

*

Återseendet.</i

I en liten elegant och comfortabel salong uti unga grefve Grattons hus vid Drottninggatan, införa vi läsaren en Novemberafton, samma höst ofvanstående bref voro skrifna. På en mjuk soffa framför ett divansbord sitter grefvinnan Gerda och bläddrar i en mängd gravyrer. Tillbakalutad i det andra hörnet finna vi grefven, som med en egen blick betraktar sin unga hustrus särdeles vackra ansigte.

— Vet du, Gerda, hvad jag tänker uppå? — började grefven.

— Nej, — svarade Gerda, utan att se på honom.

— Då jag, som nu, beundrar din skönhet, och önskar mig vara artist, för att åt efterverlden bevara dina drag, frågar jag mig tillika: hvarföre älskar du icke denna förtjusande qvinna, huru kan ditt hjerta förblifva likgiltigt för så många behag? . . .

— Och ditt hjerta . . . — frågade Gerda, hvars kinder fingo en högre färg, — hvad svarar det?

— Att jag icke mera kan älska. — Ernst lade tonvigt på orden.

— Hvarföre skulle icke du kunna ålska?

— Det låter kanske otroligt; men värman i min själ är nu förslösad och det finnes kanske intet mera q var af den. Jag kan icke erfara dessa känslor, som sälta blodet i brand, som förtär och lifvar, samt gör oss till idealer i godi eller i ondt, som beherrskar oss och utgör den största lycksalighet eller den största plåga. Förmgan att så känna måste vara slocknad i mitt bröst, och, icke sannt, G«rda, mitt lif blir bra tomt, då jag icke mer skall känna kärlekens värma eller 1 ifvas af dess eld.

— Ja, det måste visst vara sorgligt; — och Gerda såg nu med ett visst intresse på sin man.

Han satte sig närmare henne.

— Säg mig, Gerda, skulle du vilja att det blefve annorlunda, att jag med en passionerad kärleks glöd omslöt dig?... O, Gerda! säg ett ord, att du vill till lif återväcka dessa känslor, som nu hålla pä att dö.... Säg, att du önskar se mig vid dina fötter, omsifvande dig med dessa lågor, som värma och förljufva allt.

Ernst slog sin arm om Gerdas lif, hans blick var varm, nästan lågande, och den hastiga andedrägten förrådde en häftig sinnesrörelse. I della ögonblick eg-de Gerda hans hjerta och kärlek i sina händer. På hennes svar berodde det om hon skulle för alltid tillegna sig eller för alllid atlägsna dem. Det var ett af des^a vigtiga tillfällen, som bestämma om makars framtida lycka. Men Gerda vände sig bort ifrån grefvens varma, nästan bedjande blickar, och drog sig med en lätt rysning undan, hviskande:

— Nej, jag vill det icke ... det är bäst som det är.

Ernst släppte henne och steg upp, utan att säga ett ord. Han gick några hvarf upp och ned i salongen. Gerda satt stilla och såg ned; ty hon vågade icke blicka upp till honom. Hon kände att han blifvit djnpt sårad af hennes svar. Efter en stunds gående stadnadeErnst och yltrade med den likgiltigaste ton i verlden, liksom ingenting förefallit:

— Jag hade sa när glömt underrätta dig, att du får tvenne besök i afton. Hilda Eldner omnämnde i dag, då jag som hastigast träffade henne, alt hon tänkt sig till dig, och i går på middagen hos presidenten S. råkade jag din fordne informator, häradshöfding Waldner.

Gerda spratt till och fällde en gravyr. Ernst skyndade att upptaga den, hvarefter han tilläde:

— Jag uttryckte min förvåning öfver atl vi icke sett honom hos oss, och han lofvade att göra sin visit i afton. . . .

Här afbröts grefven af betjenten, som anmålte:

— Mamsell Holm.

Gerda flög upp från soffan och ilade emot den inträdande med hela sin fordna liflighet. Hon kastade sig gråtande, skrattande ock jublande om hennes hals. Ernst, som med ifver vändl sig emot den oväntade gästen, såg likväl endast en svart klädning, tvenne guldlockiga hufvuden, som lutade sig mot hvarandra, samt fyra armar, som ^åfvo en trofast omfamning. När första utbrottet af Gerdas glädje lagt sig, släppte hon Alva, och vände sig till grefven, för alt presentera henne.

Nu först framstod Ernst för Alvas blick, och hon gjorde en så häftig rörelse af öfverrasknínj:, att hon tog ett par sleg tillbaka; men hon hejdade sig ögonblickligt, och helsade honom med en djup nigning och upprördt utseende. Grefven ä sida blickade på detta ovauliga och idealiskt vackra, men bleka ansigte med oförställd beundran, blandad med förvåning, i del han välkomnade heDne både artigt och vänskapligt;

— Må det förunnas äfven mig att önska Gerdas, så varmt efterlängtade vän, ett hjertligt välkommen åter.

— Jag skall alltid känna mig tacksam för detta emottagaude af herr grefven, — svarade Alva, med en lindrig darrning på rösten, och lyfte mot honom sina vackra ögon, hvaruti nu skimrade ett yttryck af — jag vet ej hvad.
— Häradshöfding Waldner,' — ljöd betjentens röst, och der stod nu Herman framför Gerda.

Han var vacker som en illusion; men kall och lugn som verkligheten. Han bugade sig för henne, under det han med en röst, fullkomligt fri från hvarje sinnesrörelse, yttrade:

— Ursäkta, fru grefvinna, att jag icke förr gjort min uppvaktning; men min tid har tyvärr varit så upptagen, att jag icke kunnat disponera öfver någon enda timma derlill.

Gerda lyfte rädd sin blick till hans, för att se om äfven den talade samma kalla språk som läpparna. Men uttrycket deri var också likgiltigt.

Det gick en frossa genom Gerdas hjerta, och hennes upprörda utseende hade visst icke undfallit Ernst, derest han ej haft sina ögon fästade på Alva.

Herman vände sig nu till denna sednare, med att lyckönska heDne till det stora arfvet. Samtalet blef härigenom allmänt och temmeligen lifligt. Endast Gerda var tyst. Grefvinnan Hilda Eldners ankomst gjorde del likväl mera

animeradt. Den timma Herman qvar-dröjde förflöt hastigt.

Grefvinnan Hilda var förtjust i den unge, aimable häradshöfdingen och utgjöt sig i loftal öfver ”den ljuslockige Balder,” såsom hon kallade honom. Men detta beröm utgjorde en verklig plåga för Gerda; isynnerhet som Herman egnat den vackra Hilda en nästan uteslutande uppmärksamhet.

Medan vi tala om Hilda, skola vi i förbigående nämna några ord om hennes utseende: Hon var liten till växten och starkt brunett, med ett par eldiga svarta ögon, som tycktes säga, att de aldrig kunde hvarken glömma eller förlåta. Dessa ögon voro smäktande såsom en natt i Italien, vilda såsom hos en tigrinnas, — passionfulla såsom en Spaniorskas, med få ord, de åter-gåfvo alla de känslor Hilda sjelf ville att de skulle framställa, Ansigtsdragen voro för öfrigt regelbundna, men om hufvudets form kunde den som var frenolog säga, att det var allt för bredt och för lågt, hvilket utvisade en karakter med mycken slughet och egoism; raeuutan hjertats godhet. — Hennes hy var mörk, påmin-nande om kreolens blandade blod.

Grefvinnan Hilda var, sedan ett år, enka efter lord Eldne^, men egarinna af en blott medelmåttig förmögenhet, emedan lordens egentliga rikedom bestått uti ett fhleikomiss, h vil ket, i anseende till deras barnlösa äktenskap, hade öfvergått på hans bror.

Någon tid förflöt, under hvilken Alva sökte att verka på Gerdas känsla för sin man; men, ehuru hon, genom att bo och dagligen vara tillsammans med Gerda, bort kunna uträtta något, strandade likväl alla hen* nes bemödanden emot den unga grefvinnans afgjorda antipati för grefven och envisa förblifvande vid sin kärlek till Herman.

Den ena veckan efler den andra förgick likväl, ulan att fValdner åter visade sig hos grefve Gratton, och det fastän både grefven och baronen flera gånger bjudit honom. Vid dylika tillfällen hade han alltid förut blifvit engagerad m. m. Gérda insåg deraf, att han icke ville komma i hennes närhet; men långt ifrån att hos henne väcka en sårad sjelfkänsla, gjöt detta motstånd endast olja på elden. Så hade en månad förgått.

Baronen, som bebodde bottenvåningen af grefve Grattons hus, var dagligen tillsammans med Alva, och visade henne en så varm och trägen uppmärksamhet, att den föll alla i ögonen.

Den nu rika, vackra och älskvärda mamsell Holm omgafs, i dt t grefliga huset, af en mängd fattiga adelsmän, sorn med snikna blickar betraktade och hembar sin hyllning åt den rika arflagerskan.

En afton före jul lin na vi Gerda, Alva och grefvinnan Hilda tillsammans i en loge å första raden uti De Värnlösa,operahuset. Man uppförde Kabal och kärlek af Schil-ler. Första akten var slut. Hvar och en sökte med sin kikare efter någon hekant, så äfven Gerda; och hastigt spratt hon till, ty på arnphilheatern stod Herman, samtalande med en ung vacker Hicka. Gerda ville vända sin blick ifrån dem; men kunde icke. Slutligen lyfte Herman siua ögon till första raden och helsade henne; men med en kall, höflig och intet sägande raine. Gerda tyckte sill hjerta nära att brista. Hermau fortfor att lifligt konversera med sin dame. Utan alt låtsa gifva akt derpå, observerade Alva både Hermans likgiltighet och Gerdas slumma förlviflau, samt hoppades, i silt hjerta, att hon slutligen, efter så mycken visad kallsinnighet, skulle upphöra atl älska honom. Men

huru litet kände Alva menniskohjertat, då hon icke beräknade all motståndet eggar.

När andra akten var förbi, hade Herman för-svunnit, och fåfängt väntade Gerda på alt få återse

honom.

— Han fördrager icke ens min åsyn, -— tänk-

te Gerda, och tårarna runno ovilkorligt utför hennes kinder.

— Se lilla oskuldeu från landet, som gråter på ett spektakel, — skämtade grefvinnan Hilda.

Vid sista aktens början inkommo älven baronen

och grefven i logen.

— Hvad tycker mamsell Holm om Schillers kärlek? — frågade grefve Ernst, och böjde sig ned till Alva.

— Den är ett ideal, sprungen ur en utmärkt skalds fantasie, — svarade Alva, och såg upp till talaren.

— Ni Iror då ej att dess motbild finnes i verkligheten?

— Nej, icke hos mannen åtminstone.

— Hvaraf vet Alva det, — frågade grefven. Hans blick och ton hade ett uttryck, som kom Alva att rodna, samt förorsakade henne en bitter känsla.

— Derföre alt mannen i allmänhet är mera egoist; . .t. han uppoffrar allt åt sig sjelf... och inlet för an-dra, — svarade Alva med nästan kall ton och vände sig ifrån grefven; men denne böjde sig dock ännu djupare ned till henne och hviskade:

— En dag, Alva, skall ni återtaga dessa ord, — •ch derpå reste han sig upp, samt vände sin uppmärksamhet ål scenen.

Vid utgåendet bjöd han sin hustru högra och Alva den vensta armen. Baronen legsagade grefvinnan Hilda.

Några dagar derefter inträdde Gerda i Alvas rum,

— I afton se vi några vänner hos oss, och kan du gissa hvem som, ibland andra, kommer? — Gerda log vemodigt.

— Herman, kan jag sluta till af darrningen i din röst.

— Pappa har med halft våld tvungit honom att gifva sitt löfte.

— Och du hade väl bedt baron derom?

— Ja, Alva, ja, jag måste se honom, om du icke vill att jag skall dö, — utropade Gerda, kastande sig i en soffa, dervid hon förde näsduken öfver sitt

glödande ansigte.

— I ditt ställe dog jag heldre än jag gjorde mig

skyldig till en dylik ömklig svaghet, en . . .

— Tyst, Alva, jag är icke vid sinne att höra

moraler. Jag ansvarar sjelf för mina handlingar.

— Meddela dem då icke åt mig; ty så länge du talar derom, måste jag ogilla dem.

— Nu är du ond på mig?

— Nej, Gerda; men jag lider af att se dig så illa och skeft uppfalta dina pligter, så helt och hållet glömma din man, som likväl vore värd att du gjorde något afseende på honom, och så hejdlöst rusa fram på en bana, som förr eller sednare skall leda till ditt förderf.u

GrefvinlYan Hildas inträde afWtft samtalet.

Salongerna voro rikt upplysta i Grattonska våningen; en liten vald societet var der församlad. Likväl saknades ännu Herman och baron. Gerda liknade den förkroppsligade oron. Professor Gren, som nyligen återkommit ifrån sin utrikes resa, var i synnerhet den som ledde samtalet.

— Nå, min kärt Gren, år du fortfarande en lika ifrig phrenolog? — frågade grefve Ernst.

— En phrenolog år ju ett slags spåman? —

skämtade en af fröknarna Gratton.

— Om ni så vill, min nådiga, — svarade Gren med ett eget leende; — och för alt svara Ernst, [-måste-] {+må-

ste+} jag öppet bekänna all, om möjligt, är jag nu ifri-

gare än före min resa.

— Det skall vara en intressant vetenskap; jag

hörde mycket talas derom, under mitl vistande i Norra Afaeiika, — inföll Alva.

— Nå, herr trollkarl, — utropade den yngsta af Ernsts systrar, fröken Selma, professorns slora favorit, sedan hans informators lid i Grattonska huset, — säg oss nu något om våra hufvuden. Här har ni mitt, alt börja med; — hvarpå hon framräckte sitt lilla, täcka hufvud,

— Alt dn är en toka, det känner Gren sedan gammalt, således är Selma icke rätta persön atl pröfva hans konst uppå, — menade Ernst; — iitan ni måste laga någon som han icke känner. Mamsell Holm t. ex , ifall ni tillåter? — bifogade grefven, vänd till Alva.

— Oändligt gerna, — svarade Alva och satte sig bredvid professorn.

Gfen betraktade hennes hufvud med en uppmärksam blick, samt förde sin hand lätt öfver detsamma.

—- Hufvuddragen i mamsell Holms karakfer, — sade han, — äro: en öfvervägande välvilja, stort idealisationssinne i förening med godt förstånd, mycken sjelf-beherskning, fasthet och rättsinthet. Hennes slörsia brister åro: frånvaron af all egenkärlek och för liten närighet. Hon besitter således en upphöjd och fastmoralisk karakter; fri från all slags egoism, ända till sjelfförsakelse.

— Men, herr professor, ni skildrar ju mamsell Holm såsom en fullkomlighet, —- utropade grefvinnan Hilda.

— Hvad vill jag göra; jag målar endast efter naturen; fråga dem, som känna mamsell Alva, om mitt porträtt är sannt, — svarade professorn, med ett godmodigt leende.

— Det är sannt till hvart ord, — utropade samtidigt både Gerda och baronen, som nyss inkommit.

— Nå, fru grefvinna, hvad säger ni nu? — frågade Gren.

— Alt jag aldrig vill utsätta milt hufvud för er undersökning.

— Och deruli gör ni klokt, ty ni bör af naturen vara phrene/ogiens fiende, — hviskade professorn, med ögonen fastade på hennes låga och breda hjerna.

Nu inträdde Herman. Han helsade på Gerda; men blott med den kalla höflighel man visar en fremmande person, och sedan han e*:nai henne så mycken uppmärksamhet, som anständigheten fordrade, drog han sig undan, och vände sig till Alva; med hvilken han nästan oafbrulet konverserade.

Man gjorde musik. Gerda sjöng, med en röst,

klar och skär såsom näktergalens, känslig som Italiena-

rens suckar. När hon slutat, komplimenterade man henne för sången. Herman närmade sig äfven för alt säga några ord. Gerda fällde med detsamma sin näsduk, hvilken han böjde sig för att upplaga. Under den

låg på golfvel en liten biljett.

— Tag den, — hviskade Gerda.

Herman efterkom tillsägelsen; men då han åter reste sig upp och deras blickar möttes, hvilade ett tydligt missnöje i hans.

— Har icke Gerda en utmärkt vacker rösl? — frågade grefve JjSrnst Alva, och tog plqls hos heDne vid ett fönster.

— Ja, del har hon visst; rö$t,en är merändels ett uttryck af menniskans känslor.— Derpå tviflar jag.... Gerdas röst är tonen or ett instrument, som naturen har skapat... „ Hennes känslor hafva dermed ingenting gemensamt.

— Herr grefven tyckes icke känna hela den rikedom Gerdas hjerta gömmer.

— Nej, sannerligen jag erfarit något deraf, — srarade Ernst med en viss bitterhet. — Och för öfrigt tycker jag mig sakna densamma öfverallt, hvarthän jag än vänder mig. Menniskorna äro kalla och egoistiska.

— Tycker herr grefven det?

— Derom är jag fullt öfvertygad; ty så hafva de framställt sig för mig. — Han såg på Alva med ea egen blick.

— En sådan öfvertygelse kan endast den få, som sjelf saknar känsla.

— Må vara, ty mina hålla verkligen pä att dö ut. Åtminstone trodde jag det för en tid sedan.

— Innan herr grefven blef gift. ..

-— Nej, ett år derefter.... Nu har jag likväl ibland börjat tvifla uppå att de äro så nära döden ...

Grefvens och Alvas ögon möttes. Hans hade åter samma uttryck som på spektaklet; hvilket jagade en mörk rodnad upp på Alvas kinder. Hon aflägsnade sig och tänkte med detsamma:

— Han är icke bättre än de andra af hans kast; och ändå, huru ädelmodig har han icke visat sig för mig , . .

— Äfven hon har ett marmorhjerla, och likvål ligger det en hel verld af känslor i dessa oemotståndliga svarta ögon. Jag måste yela om det är hon... om det är samma barn... — tänkte grefve Ernst, blickande ut i den mörka aftonen.

Baronen och grefvinnan Hilda samtalade i ett kabinett:

— Det är fåfängt att ni söker bedraga mig. Denna Alva har på er gjort ett djupt intryck, hvilket kommer er att glömma det jag har rättighet alt af er fordra räkenskap för ...

— För hvad, Hilda?... För vår lilla intrig förli-den sommar i Paris... Den ger er, skulle jag tro,ingen rättighet öfver mig, — svarade baronen, högdraget.

— Såå! ni tror det, Max; men glöm icke att jag endast gaf vika för edra böner, sedan jag eraottagit ert löfte att, efter vår återkomst till Sverige, rorsona mig med mitt samvete, genom att. ..

— ... alt göra er till min hustru? Huru kan vål ni, som till hö r en klass, upphöjd öfver kälkborgares fördomar, resonera så plebejiskt.... Ni, en dame af gammal adel... Hvad fördel vore det vål att tillhöra adeln, om den icke gaf oss rält att efter behag följa våra fantasier.,.. Låt borgare och pöbel behålla sina föråldrade begrepp om sedlighet; de må hafva dem såsom en iröst eller en plåga, lika mycket. Af dem måste man fordra en obefläckad dygd; emedan de eljest skulle vilja blifva våra likar. Tryckta under fördomar-nes ok, skola de villigt lyda oss.... Vi åter, som tillhöra en kast, upplyftad öfver mängden, vi behöfva icke folkets kontroll, icke deras taddel eller beröm; ty vi bero icke af dem. Derföre, sköna Hilda, kan ni lillåta er friheler, som vanätade en borgares hustru; men hvilka hos er äro endast infall, dem ni efler behag må följa.

— I allt det der kan ni hafva rätt; men jag har mina skäl att nu tänka annorlunda. Således, Max, fordrar jag af er, såsom adelsman, att ni håller ert gif-na ord.

— Förstår icke Hilda, att en adelsmans ord är, oss emellan sagt, mindre värdt än en annan mans, då det gifves åt en qvinna, under berusningen af hennes behag; och derpå bör hon akla sig att tro. Hvad han lofvat i en sängkammare, håller han sällan i salongen.

— Jag vill likväl att ni nu gör det... . Förstår ni, jag fordrar det, — yttrade Hilda häftigt.

— Detta är ju ett spektakel. Ni larmar ju alldeles såsom en förförd oskuld från landet. Tro mig, vi passa icke till rolerna i en så simpel komedi, som den hvilken slutar med — giftermål. På min heder jag kan tänka mig något löjligare, och jag kan försäkra er, alt min afsigt aldrig var att uppfylla ett dy-likt löfte, om jag också i yrseln gifvit det. Betänk då,

om alla qvionor, åt hvilka jag gjort dylika försäkrin-

gar, kommo och kräfde deras uppfyllande?... Jag fio-ge då, min Gud, allt för många hustrur.

— Men jag tillhör icke dessa dussin qvinnor, dem ni efter behag kunnat bedraga, jag har ett namn, som . . .

— ... beskyddar er, och under hvars skugga ni kan göra hvad ni behagar; men låtom oss sluta.

— Ni säger mig således rent ut, att jag icke skall blifva er hustru?

— Nå, min Gud, ja!... Det är ju hvad jag en

hel limma plågat oss båda med alt göra klart för er,

— svarade baronen, med ett kallt leende och en axelryckning.

— Välan då, baron Max Helgenstjerna, ni skall ångra er. ... Jag skall en dag hämnas, — yttrade grefvinnan och resle sig upp från soffan med blixtrande ögon.

— Tack, min vackra fiende, jag skall med under-gifvenhet underkasta mig ert hat, och likväl alltid skänka er min hyllning, såsom ett af de skönasle fruntimmer jag kånnt.

— Ännu ett ord: tänker baron Helgenstjerna göra denna Alva till sin maka?

— Yrar ni, fru grefvinna, eller tror ni att jag blifvit galen?

— Hvad vet jag .. . till er måtress således?

— Hvad vet jag, — svarade baronen, upprepande grefvinnans ord.

Medan vi nu tala om baronen, torde det icke vara ur vägen att nämna några ord om hans yttre. Du vänlar kanske, käre läsare, att jag för dig tänker framställa en annan Björn Ulf land? Ingalunda!... Om baron Helgenstjerna till silt inre värde icke var bättre än den förre, så kan jag dock försäkra dig, att hans yttre var ojemförligt mera gentlemannalikt. Baronen var en man vid blott några och fyrtio år, med en ståtlig figur, och dito hållning. Hans hår var mörkt, hans panna visserligen låg; men detta är etl fel, som oftapåträffas inom hans kast; ögonen voro mörka, dystra och oförklarliga, ehuru man kallade dem intressanta. Munnen hade ett hårdt uttryck, nobelt skulle man kunna säga; men, utan att höra till dem, som tycka att ett adelskap förskönar, kan jag dock försäkra, att vår baron såg ut och hade manér såsom en verklig adelsman, samt kunde med skäl kallas mera vacker än ful.

*

Tvänne barn.

Aftonen efter den ofvanbeskrifna, fördes af tvenne barn, i grefve Grattons portgång, nedanstående samtal:

— Nå, *Conrad*, har du kunnat samla några slantar? — frågade en flicka, omkring femton år, en liten i trasor höljd gosse, som stod och frös i portgången.

— Nej, *Malla*, jag har på hela dagen icke kunnat tigga ihop mera än tolf skilling, och dem spelade jag bort på kronvägg, med röda Janne, — svarade gossen gråtande.

— Och du har icke kommit öfver något på torget?

— Jo, litet kakor och äpplen, men dem åt jag upp; dessutom höll jag på att bli tagen af polisbetjenterna, när jag skulle lägga vantarna på en orre, men se, jag var dem för flink i benen.

— Hvad käringen skall bli arg i qväll och slå dig.

— Hon är djefvulen sjelf; men vänta, jag blir väl stor, och då skall hon få sin hyra igen; jag skall i min tur piska henne. Nu går jag icke hem, — svarade gossen.

— Vänta, Conrad, jag går nu upp och dansar på theatern, och kanske jag träffar någon herre der uppe, påträffas inom hans kast; ögonen voro mörka, dystra och oförklarliga, ehuru man kallade dem intressanta. Munnen hade ett hårdt uttryck, nobelt skulle man kunna säga; men, utan att höra till dem, som tycka att ett adelskap förskönar,

kan jag dock försäkra, att vår baron såg ut och hade manér såsom en verklig adelsman, samt kunde med skäl kallas mera vacker än ful.

*

Tvänne barn.

Aftonen efter den ofvanbeskrifna, fördes af tvenne barn, i grefve Grattons portgång, nedanstående samtal:

— Nå, *Conrad*, har du kunnat samla några slantar? — frågade en flicka, omkring femton år, en liten i trasor höljd gosse, som stod och frös i portgången.

— Nej, *Malla*, jag har på hela dagen icke kunnat tigga ihop mera än tolf skilling, och dem spelade jag bort på kronvägg, med röda Janne, — svarade gossen gråtande.

— Och du har icke kommit öfver något på torget?

— Jo, litet kakor och äpplen, men dem åt jag upp; dessutom höll jag på att bli tagen af polisbetjenterna, när jag skulle lägga vantarna på en orre, men se, jag var dem för flink i benen.

— Hvad käringen skall bli arg i qväll och slå dig.

— Hon är djefvulen sjelf; men vänta, jag blir väl stor, och då skall hon få sin hyra igen; jag skall i min tur piska henne. Nu går jag icke hem, — svarade gossen.

— Vänta, Conrad, jag går nu upp och dansar på theatern, och kanske jag träffar någon herre der uppe,som ger mig några tolfskillingar, då skall du få hälften med. Du skall veta att jag är vacker, jag.

— Nå ja, vi få se, jag kryper i hop bakom porten så länge och väntar pä dig.

Barnen togo vägen åt strömmen och gingo in genom hästtrappan. Inkomna dit yttrade flickan:

— Jag är så hungrig, att det svider i magen på mig.

— Stackars Malla, — svarade den lille gossen.

— Fan är en stackare, men icke jag, — snäste honom flickan och sprang sin väg.

På theatern återfinna vi henne, uppmålad och utklädd ibland figurantskorna. Baron Helgenstjerna och den äldre grefve Gratton stodo emellan kulisserna och betraktade dessa arma varelser med sina lorgnetter. Den lilla Malla frös och darrade; men såg, utan all förlägenhet, de båda herrarna rakt i ansigtet. Hon hade ett af dessa pikanta utseenden, som påminna om söderns barn: mörkt hår, svarta ögon, svällande läppar, något mörklagd hy. Kroppen var väl mager, men händer och fötter små och väl formade.

— Hvad säger du om ungen der, med svarta ögonen? — frågade grefve Gratton.

— Hon är icke illa, — svarade baronen.

— Hon liknar mycket den der *Agnes*, du förde med dig ifrån Frankrike.

— Tycker du det?

Och baronen vände ögonen ifrån flickan, med en lätt ryckning på ögonbrynen.

— Låt oss gå och tala vid henne. Mig behagar hon, och jag skall kanske göra något, för att hjelpa henne fram i verlden.

— Gör det du, jag bryr mig icke om det der barnet, hon är icke i min smak. God natt och lycka till, — sade baronen och gick.

Han tog vägen åt hästtrappan, och kommen ner i porten, mötte honom lilla Conrad, som sträckte fram sin hand

till honom, sägande:

— En slant, käre, beskedlige herre, en slant.

— Hvad gör du här, pojke? — röt baronen.

— Jag väntar på *Malla*, som dansar der uppe . . . Gode, beskedlige herre, gif mig en slant; min mor är sjuk, min far är död, och jag har ingenting att äta, — frambablade Conrad med en gnällande ton och sprang efter baronen, som fortsatte sin gång, utan att vidare fråga efter gossens tiggande. Kommen till sin port, vände han sig om och sade:

— Bort, din lilla kanalje, och våga dig icke in hit; — hvarpå han lyfte sin käpp, hotande, emot gossen.

— Men en slant, nådig herre, — upprepade Conrad.

— Jag tror du tigger, din sate, — ljöd i detsamma en grof och vidrig karlröst bakom gossen, och en stark hand fattade honom i axeln. — Nu har jag dig då fast, och du skall icke springa ifrån mig, som du gjorde i morse, då du stal orren, din tjufstryk. Marsch i kurran med dig! — Och dermed släpade han bort gossen.

En timma derefter for gamle grefve Grattons vagn ifrån operahuset och tog vägen till Staden. Den stadnade utanför en illa känd qvinnas bostad, der han steg ur, åtföljd af lilla Malla. Båda gingo in i huset. Grefven kom snart ensam ut derifrån och for hem. Längre fram återfinna vi Malla; men hvar och huru?

*

En Förödmjukelse.

Samma afton ofvannämde lilla äfventyr egde rum, satt Gerda ensam i sin salong. Grefve Ernst var borta på middag hos engelske ministern. Alva hade åkt ut, för att rådgöra med sin *homme-d'affaires*.

På Gerdas ansigte lästes oro, väntan och ångest. Alla ovisshetens qval stodo der skrifna med tydliga drag. — Jag väntar på *Malla*, som dansar der uppe . . . Gode, beskedlige herre, gif mig en slant; min mor är sjuk, min far är död, och jag har ingenting att äta, — frambablade Conrad med en gnällande ton och sprang efter baronen, som fortsatte sin gång, utan att vidare fråga efter gossens tiggande. Kommen till sin port, vände han sig om och sade:

— Bort, din lilla kanalje, och våga dig icke in hit; — hvarpå han lyfte sin käpp, hotande, emot gossen.

— Men en slant, nådig herre, — upprepade Conrad.

— Jag tror du tigger, din sate, — ljöd i detsamma en grof och vidrig karlröst bakom gossen, och en stark hand fattade honom i axeln. — Nu har jag dig då fast, och du skall icke springa ifrån mig, som du gjorde i morse, då du stal orren, din tjufstryk. Marsch i kurran med dig! — Och dermed släpade han bort gossen.

En timma derefter for gamle grefve Grattons vagn ifrån operahuset och tog vägen till Staden. Den stadnade utanför en illa känd qvinnas bostad, der han steg ur, åtföljd af lilla Malla. Båda gingo in i huset. Grefven kom snart ensam ut derifrån och for hem. Längre fram återfinna vi Malla; men hvar och huru?

*

En Förödmjukelse.

Samma afton ofvannämde lilla äfventyr egde rum, satt Gerda ensam i sin salong. Grefve Ernst var borta på middag hos engelske ministern. Alva hade åkt ut, för att rådgöra med sin *homme-d'affaires*.

På Gerdas ansigte lästes oro, väntan och ångest. Alla ovisshetens qval stodo der skrifna med tydliga drag.— Det är omöjligt annat än att han skall komma, — tänkte Gerda; — han kan icke så djupt förolämpa mig. Men om han

icke kom... om han föraktade mig så all? ... Nej, nej, han kommer beslämdl, fast han blifvit hindrad och derföre dröjer...

Så der korsade tankarna hvarandra i den unga gref-vinnans upprörda själ. Den ena qvarlen, halftimman och slutligen timman gick efter den andra, utan alt någon kom. Klockan slog åtta. Gerda gret af smärta och sårad stolthet. Men nu inträdde betjenten med en liten biljett på en silfverbi icka, hvilken han frambar till Gerda, som med likgiltighet tog den. Då hon åter bjef allena kastade hon ögonen på utanskriften, hennes kinder fin-go en hög färg och handen darrade ; ty biljetten var ifrån Herman. Gerda slel med häftighet upp den. Ur bref-vet föll på golfvet etl papper. INästan qväfd af sinnesrörelse, låste hon följande ord:

”Fru grefvinna!

”Af misstag eller slump, tappade ni i går afton inneliggande biljett, hvilken jag nu återsänder. Att den aldrig varit ämnad åt mig, torde grefvinnan Gratton, vid närmare efiertanka, lätt inse.

”Har åran teckna ”Herman JValdner,”

Den af Herman återsända biljetten lydde sålunda:

”Gerda bönfaller hos Herman om en timmas samtal i morgon eftermiddag, kl. 6; då hon träffas ensam hemma. Hon bönfaller derom i Hermans fordna kärleks namn.”

Knappt var läsningen af Hermans bref slut, förr än salongsdörren öppnades och grefve Ernst inträdde. Gerda hade under sitt upprörda tillstånd icke märkt alt hennes egen biljett qvarlåg på mattan. Vid sin mans inträde skyndade hou alt gömma Hermans bref; men glömde alldeles det som låg på golfvet. Grefven, hvars blick Gerdas upprörda utseende icke undföll, såg sig forskande om i rummet, och slutligen åter på sin hustru.

— God afton, Gerda! Jag tyckte att du i middags ämnade dig med din far på spektaklet.— Jag ämnade mig dit, men ändrade sedan mitt beslut, — svarade Gerda, med en ton af retlighet.

— Du ser så upprörd ut... hvad fattas dig?... har något håndt ?'. .. hvar är Alva?

— Dina spionerande frågor äro odrägliga. Kår jag då icke vara upprörd eller ledsen, om det faller mig in, utan alt derföre behöfva bikta för dig? Och får kanske icke Alva fara bort om hon vill?

Gerda fann en lindring i sin smärta, att bryta ut i vrede mot mannen.

— Jag nedlåter mig aldrig alt spionera, Gerda; men som din man eger jag väl rätt till att framställa en fråga. Du vill icke gifva mig ditt förtroende, låt oss derföre icke mera lala derom, — yltrade Ernst med lugn. Men i detsamma han skulle sälla sig föll ögonen på Gerdas biljett, hvilken han upptog, Gerda bleknade och med darrande hand läckte hon sig efter densamma, för att taga den ifrån mannen. Grefven, som varseblef henues förskräckelse och den häftiga darrning, som gick genom hennes kropp, då han upptog brefvel, drog undan banden, hvaruli han höll det, och fästade en allvarlig blick på sin hustru, yiirande med kall röst:

— Icke så brådtom!

— Men della bref tillhör mig, och jag vill icke alt du låser det, — utropade Gerda häftigt.

— Du misstager dig!... en hustru har inga hem-, ligheter för sin man.

Ernsts ansigte bar en prägel af slrånghet. Han närmade sig bordet, der en lampa brann. Gerda ned-dignade tillintetgjord i en emma. Långsamt, nästan tvekande, uppvek grefven det lilla brefvet, Genom Gerdas kropp gick en dödsfrossa; men innan Ernsl kastade ögonen på innehållet, vände han sig till sin hustru, sägande:

— Ehuru emellan oss icke råder denna ömhet och förtroende, som utgöra äktenskapets lycka, finnes det dock en sak jag af min hustrus hederskänsla fordrar, och som jag aldrig skulle förlåta, i fall hon glömde den,... det är: aktningen för mitt ‘namn. Delta namn, siom hittills burits endast af hederliga qvinnorjty du skall fåfängt, inom min slågt, söka efter en enda, som med namnet Graiton fört en helårs vandel, och jag blefve obeveklig emot er, min fru, i fall ni vo* re den första, som, genom er läitsinnighet, ville brännmärka min familjs heder.

— Ernst, hvad än du tror atl denna biljett innehåller, så visa dig ädelmodig, och gif mig den åler; jag skall alllid i mili hjerla vara erkänsam derföre, — bad Gerda med en blick så ödmjukt bönfallande, all Ernst kände sig rörd.

— Svår mig, alt han icke år skrifven af en karl, — sade Ernst, och närmade sig henne.

— Jag svär det, vid Gud, — försäkrade Gerda.

— Må vara då, — och med dessa ord förde grefven, ulan atl kasta ögonen derpå, brefvel till lamplågan, som förtärde det. En ädel slollhet hvilade öfver grefvens ansigte, och i hans röst, då han yltrade:

— Jag har efterkommit din önskan! Har du missbrukat mitt ädelmod, så blir felet ditt,... och Gud skall dömma emellan oss;... men kom dock väl ihåg, atl en dylik handling aldrig bör förnyas. Och, Gerda, bed lill Gud att jag icke må komma att tvifla på dig!

— Tack, Ernst, tack, — mer förmådde icke Gerda säga; hon fattade sin mans hand och förde den med djup rörelse lill sina läppar, under det ymniga tårar badade hennes ansigte. I detta ögonblick talade Gerdas

bättre känslor, och hon gjorde i djupet af sill hjerta

del löfte, att aldrig gifva sin man anledning att ångra

siti ädelmod,... alt glömma Herman, och alt helt och hållet egna sitt lif åt sina pligter, såsom maka. Allt

delta föresatte sig Gerda, och allt della ville hon verkligen; men en utmärkt författare har sagt: ”/ sjelfva föresatsen ligger en stor sannolikhet till dess bry-tande; ty der föresatser behöfvas, der tjena de vanligen till intet.”

Ernst böjde sig ned lill sin hustru, och kyssle henne på pannan, sägande:

— Besinna ^n sak, Gerda, i fall du skulle frestas att glömma dina pligter, att du tillhör ett stånd, hvars företrädesrättigheter framför andra, förbinder det*att visa verlden, att det ej utgöres af folk, som ärft blott anspråk på yttre utmärkelser, utan derjemte pligten, att genom upphöjda tänkesätt och seder, samt medborgerliga dygder förtjena dessa företräden;* ty huru vill du väl finna dessa egenskaper hos massan, om de, som skola gifva efterdömen af sådana, sakna dem. Skall man vid adelsnamnet förbinda något förnuftigt begrepp, så bör del vara af *verklig* dygd och heder.

*

Början af ett allvarsamt äfventyr.

En liten tid förflöt, under hvilken Gerda verkligen, i sitt sätt emot sin man, inlade mera hjertlighet än förr. Alva såg detta med tillfredsställelse, utan att kunna förklara orsaken dertill.

Julen, med dess lustbarheter och barnsliga upptåg, var öfverstökad. Gerda och Alva hade oupphörligt varit borta; den sednare förföljd af baronens uppmärksamhet, samt af lycksökande friares fadda smicker.

Ett olyckligt öde ville att Gerda, midt under sina goda uppsåt, oupphörligt skulle sammanträffa med Herman. För hvarje sådant bleknade en god föresats; och när nyåret kom, voro de alla sin kos. Men hvad tänkte grefve Ernst, då hans hustru återföll i sin kalla likgiltighet för honom? *”Det vete Freya . . . och Skalden”;* vi veta det icke.

Några dagar efter nyårsdagen var grefve Grattons våning upplyst, man tog emot; men i salongen fanns ännu ingen mera än grefvinnan, då betjenten anmälde häradshöfding Waldner.

Med kinder, som glödde i purpur, och en nästan hörbar hjertklappning, reste sig Gerda för att helsa den *att visa verlden, att det ej utgöres af folk, som ärft blott anspråk på yttre utmärkelser, utan derjemte pligten, att genom upphöjda tänkesätt och seder, samt medborgerliga dygder förtjena dessa företräden;* ty huru vill du väl finna dessa egenskaper hos massan, om de, som skola gifva efterdömen af sådana, sakna dem. Skall man vid

adelsnamnet förbinda något förnuftigt begrepp, så bör del vara af *verklig* dygd och heder.

*

Början af ett allvarsamt äfventyr.

En liten tid förflöt, under hvilken Gerda verkligen, i sitt sätt emot sin man, inlade mera hjertlighet än förr. Alva såg detta med tillfredsställelse, utan att kunna förklara orsaken dertill.

Julen, med dess lustbarheter och barnsliga upptåg, var öfverstökad. Gerda och Alva hade oupphörligt varit borta; den sednare förföljd af baronens uppmärksamhet, samt af lycksökande friares fadda smicker.

Ett olyckligt öde ville att Gerda, midt under sina goda uppsåt, oupphörligt skulle sammanträffa med Herman. För hvarje sådant bleknade en god föresats; och när nyåret kom, voro de alla sin kos. Men hvad tänkte grefve Ernst, då hans hustru återföll i sin kalla likgiltighet för honom? *"Det vete Freya . . . och Skalden";* vi veta det icke.

Några dagar efter nyårsdagen var grefve Grattons våning upplyst, man tog emot; men i salongen fanns ännu ingen mera än grefvinnan, då betjenten anmälde häradshöfding Waldner.

Med kinder, som glödde i purpur, och en nästan hörbar hjertklappning, reste sig Gerda för att helsa deninträdande. Efter några vanliga hÖflighetsfraser frågade Herman, med otvungen och naturlig röst, efter grefven.

— Ernst gick blott ned tlil pappa; men han kommer straxt upp igen.

Gerda sväfvade på rösten.

Herman talade om väder och vind, om börsbalen m. m.; men konversationen förblef dock matt, genom Gerdas upprörda sinnesstämning. Slutligen vågade hon alt lyfta sina ögon till Herman; men mölle en kall och intel sägande min. Likasom detta gifvit henne mod, yttrade hon:

— Herr håradshöfdingen tyckes alldeles hafva missförstått meningen af de ord, jag för en lid sedan skref.

— Om förlåtelse, fru grefvinna, jag erinrar mig icke hafva eraollagit något bref ifrån er.

Det låg i hans ton en tydlig önskan att slippa komma in på detta ämne; men Gerda, som fruktade alt detta mellan-fyra-ögon skulle gå förloradt, återtog:

— Hvartill denna låtsade glömska, då det ändock måste komma till en förklaring oss emellan.

— Och hvarföre?... Grefve Grattons maka är icke skyldig mig någon sådan.

— Men Gerda .. .

— Fru grefvinna! — svarade Herman med stolthet och reste sig. — Jag kände väl fordom en Gerda, men hon är längesedan död för mig, och de döda tala icke.

— Herman, stadna, — utropade Gerda, jäggande sin hand på hans arm. Ni skall höra mig. Ar hafva gått, utan atl jag fiitt förklara mig, och likväl borde jag vät ega den trösten, under milt sorgliga lif, alt ni icke föraktade mig. Jag har icke gjorl mig förtjent deraf, genom att uppoffra mina käraste förhoppningar och inviga mitt lif ål en lång kedja af glädjelomma år. Jag kan icke säga er, Herman, hvad som förmådde mig till mened; men med handen på hjertat bedyrar jag, att för mig gafs icke något val, jag mäsle uppoffra min kärlek ... och er.

— Fru grefvinna, jag tror er... jag bör tro er; men, hvartill tjenar denna förklaring, som endast upprörer, och likväl aldrig skall förändra något i vår ömsesidiga ställning...

— Säg icke så; den skall åtminstone befria mig ifrån att sargas af ditt förakt. Du anar icke huru olyck* lig jag är. O! Herman, säg åtminstone att du ej hata mig...! Gerda kastade sig ned i en emma och gret. På Hermans ansigte skiftade många och stridiga känslor; men slutligen icke mera herre öfver dem, lutade hak sig ned till grefvinnan

och hviskadé: ”Arma, alltid älskade engel, huru skulle jag väl kunna hata dig”, med en röst, som återgaf allt hvad hjerlat kände.

Gerda blickade upp, deras ögon möttes ... och i detsamma inträdde Alva. Kort derpå också grefve Ernst, baronen samt grefvinnan Hilda.

En halftimma sednare finna vi dem alla, tillika med fröknarna Gratton, samlade kring divansbordet i salongen. Man konverserar med stor liflighet. Gerda är glad och sprittande, som det nyvaknade hoppet; Herman munter och qvick.

Baronen och Alva sutto i en liten soffa, ettstycke ifrån de öfriga, inbegripna uti ett liQigt samtal.

I anledning af delta samtal torde tillåtas oss att i förbigående nämna: att i det testamente, som gjorde Alva till sin morbrors universal-arfvinge, var en punkt, som förordnade, alt hon sjelf skulle förvalta sin förmögenhet eller vara myndig.

— Kamrer M. har varit hos mig i dag, — yttrade

baronen till Alva, — och enligt er önskan skall den

summa, ni vill anförtro i mina händer, bli nedsatt uti Helenefors bruk.

— Jag får på det förbindligaste tacka herr baron för den godhet, hvarmed min önskan blifvit emottagen och beviljad, — svarade Alva, med en vemodig blick och någol oförklarligt i hela sitt väsende, som alltid återfanns der, då hon talade vid baronen.

— Tillåt mig i utbyte mot den tjenst ni anser

mig hafva gjort er, få gifva Alva ett råd.

— Gerna.

— IN i slösar borl för slora summor på era utflyk-De Värnlösa, ^ter ibland tiggare och uslingar. Fortfar ni på det saltet, skall snart er förmögenhet taga ett slut. Inga skatter äro så ändlösa, alt de icke kunna uttömmas, i fall man roar sig alt ösa dem på gatan.

— Jag öser ju icke penningarna på gatan, då jas;

söker att med dem afhjelpa nöd och armod, — svarade Alva med djup känsla.

För hennes minne framslod den aftonen, då hon, skålfvande af köld och hunger, med förtviflan i hjerlat, bön-föll om hjelp, och till svar på sin bön erhöll slaget af en käpp. Erinran af d^nna hjertlöshet framkallade en blixt af hot och smärta ur hennes ögon.

— Ni ömmar för denna usla tross, derföre alt ni

icke känner den. Tro mig, ingen år fattig, utan genom eget förvållande. Lättja, slöseri och utsväfningar åro de allmänna verkliga orsakerna till eländet. Den arbetsamme saknar aldrig bröd, och behöfver icke tigga. Jag anser det stridande emot vår pligt, att genom ett otillbörligt medlidande uppmuntra det onda.

— Herr baron gifver således aldrig en almosa af sill öfverflöd?

— Nej, aldrig; emedan jag icke tror på dessa ro-maneska framställningar om oförtjent elände. Den, som med kraft vill aibeta sig ur nöden och förnedringen, kan det, och de, som sakna denna kraft, utgöra en kräfta i samhället, hvilken man gör klokast uti all låta förtära sig sjelf.

— Derföre att menniskor finnas, som i sin rikedom tänka såsom herr baron, just derföre skulle jag tro, finns det så mycket elände. Nitälskade den rike för den fattige, skulle det se helt annorlunda ut; och om alla så tänkte, skulle ju dessa arma, olyckliga varelser dö af brist på det nödvändigaste.

— lVIå vara; men samhället vunne i det hela der-på, och hvad är dervid alt förlora? Förr eller sedan träffar dem nödvändigt ett sådant öde, och ni gör ingenting annat med er barmhertighet ån förlänger deras tillvaro och

lidande. För öfrigt bidraga vi ju alla till fatiig-anstalter, der orklösa och sådana, som verkligen 8ro oförmögna alt sjelfva försörja sig, blifva intagna.I och med detsamma ett samhälle eger dylika anstalter, och hvarje medborgare kontribuerar till dem, hafva vi gjort allt hvad på oss ankommer.

Grefve Ernst satt ett stycke derifrån, lyssnande på baronens och Alvas samlal, men ulan alt synas gifva akt derpå.

Alva såg på baronen med medlidande och svarade:

— Jag vel det, herr baron; men tror likväl, att att ni nu gör er hårdare än ni verkligen är, för att afhålla mig ifrån öfverdrift i depenser; ty det är icke möjligt alt tänka så..,. Huru rysligt grym vore icke en dylik föresats. Ni möter t. ex. på en promenad ett utsvultet barn, som emot er sträcker sina händer och ber om en skärf.... Nå väl, rår detia barn för silt elände, rår det för sin fattigdom?... Kan det väl sjelf, utan andras hjelp, arbeta sig ur den?... Ni skall invända, att det gifves barn, som äro utskickade att ljuga ett armod, som de icke erfara. Låt vara, alt sådana gifvas många; men är det icke upprörande alt tänka, del alla dessa arma ljuga, för alt betvinga sina medmenniskors barmhertighet, och på detta sätt inöfvas i bedrägeriets skola, blott derföre, att deras verkliga fattigdom icke är lillräcklig för att beveka till understöd. Låt äfven vara, att det gifvas de, som alldeles icke behöfva tigga, så är det doek bättre att hafva gif-vit nio, som icke förijenade det, för alt icke äfvenlyra att låta den tionde, som är i verkligt behof, gå ifrån oss utan hjelp.

Alva höll upp. Öfver baronens läppar sväfvade ett föraktligt leende.

— Alva dömmer, utan att känna delta slödder ni så varmt försvarar. Dessa menniskor begå hvilken låghet som heldst, för alt slippa arbela; och slutligen befinna de sig rätt väl i sina trasor och kyffen, blolt de kunna få — bränvin.

— Jag hör att herr baron aldrig allvarligt tänkt på detta ämne. Tillåt mig att för er framställa blott en tafla utur fattigdomens och eländets historia: Det gifves män äfven inom ert eget stånd, som med lätt-sinnighet öfverlemna sig åt inlrycken af yltre behaghos fattiga flickor, och uppoffra dem!. ,. Dessa qvinno åro derigenom förlorade och, då de öfvergifvas af sin? förförare, hvad återstår sedan för dem?... Endast atl fortgå på den bana, på hviiken de blifvit inledda.... Ni höjer på axlarna och ler.... Må vara, att ni förnekar dessa offer ert medlidande; men — deras barn!

Alvas röst ljöd förunderligt genomgripande vid uttalandet af detta ord.

— Dessa varelser, alldeles oskyldiga i sina mödrars svaghet eller lättsinne, hvad blir väl deras lott?... Höljda i trasor, slryka de kring gator och hamnar, och då de tiggande sträcka sina händer emot sina lyckligare likar, möter dem köld och kallsinnighet.... Mödrarna försänkta i laster af alla slag, lemna dem till rof åt det rysligaste förderf, både till kropp och själ; — deras döttrar äro vanligen hemfallna till den djupaste förnedring, och deras söner befolka fängelserna. ... Säg, rå väl dessa arma menniskor för sitt upphof, sin fattigdom, sitt elände, sin vandel och — sitt slut? Ligger det icke den rysligaste egoism, den mest upp^ rörande hjertlöshet uti atl med likgiltighet kunna gå förbi ett stackars barn, som ligger, äfven om detta barn, inlärdt af sina usla föräldrar, läser upp en diktad historia. Hafva vi väl, såsom menniskor och kristna, rätt att utöfva en dylik grymhet? Huru många summor kastas icke bort på lättsinniga och otillbörliga nöjen, och huru mycket mera värdigt vore det icke, om de, som slumpen gjort lill egare af förmögenhet, använde någon del deraf, för att rycka dessa arma barn undan elt lif af yttre elände och moraliskt förderf, som tvingar dem till brott. Det är lätt att säga: dö af svält heldre än att synda; men det är ganska svårt, om icke alldeles omöjligt att utföra sådant. Vi kunna med full säkerhet antaga, att om dessa arma barn vore mindre olyckliga, så skulle de äfven vara mindre lastbara. Nå väl, är det icke då vår pligt att hjelpa och rycka dem ifrån den afgrund, som eljest skall uppsluka dem?

— Ni talar med en värma, Alva, som visar att ni har en djup känsla af hvad pi säger; men huru kanväl ni, en ung skön flicka, vara så upptagen af ett dylikt ämne.

— Derföre att jag sjelf kännt hvad nöd vill saga, — svarade Alva med djup rörelse; men i detsamma föll hennes blick på grefve Ernst, som med deltagande betraktade henne och hon teg tvärt. En lätt skiftning i rödt drog sig öfver de hvita kinderna.

— Hvad förmår icke en så skön qvinna, som ni, öfver milt hjerta? För att behaga er, skulle jag äfven kunna blifva ädelmodig mot dessa varelser. Om jag kan göra Alva ett nöje, samt bespara henne en utgift, 6å anlita obehindradt min kassa. Icke sannt, ni vet att jag för er icke skyr någon uppoffring? Om ni ville, skulle ni helt och hållet beherrska mig.

Baronen uttalade dessa ord, i det han böjde sig närmare Alva. I de mörka ögonen lyste en eld, som kom Alva att rysa, — samt grefve Gratton att blekna. Den sednare väntade med spänd uppmärksamhet på Alvas svar.

— Jag tackar herr baron för dessa ord, och skall icke glömma ert anbud att hjelpa mina skyddslingar. — svarade den unga flickan vänligt, och lemnade baronen.

— Hon är icke annat än en vanlig qvinna, som emottager och besvarar hans hyllning, — tänkte Ernst, och kastade sig med häftighet tillbaka i gungstolen, och sökte vagga sina oroliga känslor till sömns.

— Hon skall icke undgå mig; ty, likasom alla andra qvinnor, har äfven denna en svag sida. Hvartill naturen bestämdt dem visa de sjelfva, genom sin lätthet att falla, — tänkte baronen, och närmade sig det öfriga af sällskapet.

Han slog sig nu ned hos Hilda, med hvilken han skämtade.

Grefven, som ledsnade vid att vagga sig sjelf och sina idéer uti gungstolen, närmade sig Gerda, och bad henne sjunga; hvarefter han tog plats bredvid Alva.

Gerda sjöng Geijers välbekanta:

”Stundom äfven vaken drömmer jagNär sången var slut yttrade Ernst:

— Jag har äfven drömt vaken; men sådant är en stor dårskap. Icke sann t, mamsell Alva?

— Hvarföre, om det gör oss lyckliga?

— Men när man vaknar ur en dröm och finner sig bedårad?

— Då ligger trösten uti det ögonblick af lycka vår inbillning skänkt oss.

— Alskar äfven ni alt i drömmen söka glömska?

— Ack! ja, den som blott kunde! — svarade Alva, med en vemodig och drömmande blick.

— Emot er ler ju lyckan i alla skepnader; ni år ung, skön, rik och beundrad.

— Herr grefve, detsamma kan jag äfven säga om er, och ändå talade ni om den olyckan att bedåras af drömmar.

— Ja, emedan man skapar sig idealer, hvilkas motbild verkligheten icke eger. Så t. ex. drömde jag nyss en skön dröm, utur hvilken min svärfar våck-fe mig.

— Och den rörde ...

— Er, Alva....

— Mig?... Jag 6kulle icke tro att jag rätt väl passar för en dröm.

— Tvärt om; då man ser er, vore man frestad att taga er för en drömbild eller för en konstnärs ideal, som fått lif.... Men, då man hör er tala, upptäcker man att ni ändock icke är annat än — en qvinna.

Hvad vill då herr grefven att jag skulle vara? — frågade Alva leende.

— Jag ville hos er återfinna en själ, lika skön och skiljd ifrån mängden, som ert yttre. Jag ville alt ert hjerta vore lika varmt, som ert öga; edra känslor lika ädla, som er panna. Jag ville icke hos er påträffa detta småaktiga koketteri, denna barnsliga fåfänga, som med välbehag upptager en mans smicker, om det ock i sig sjelf snarare innebär en förolämpning. Förlåt, Alva, om jag sårar; men var förvissad, att endast till en syster eller Gerdas bäsla vän, kunde jag uttala min tanke så oförställdt.— Långt ifrån alt såras af livad herr grefven sagt, känner jag mig erkänsam derföre; men jag vet mig icke förljena denna förebråelse. När och hvar upptog jag med välbehag ett

dylikt smicker?

Alvas kinder brunno i purpur.

— För en half limma sedan af Baronen...

Alva såg upp mot grefven och deras ögon möttes.

I Alvas låg förvåning ... i grefvens en stum förebråelse.

— Herr grefven hörde troligen icke vårt föregående samtal. Var förvissad, att icke en så lumpen känsla, som smickrad fåfänga, dikterade mitt sista yt-irande.

— Det var således en varmare... en ömmare?

Grefvens ögon ljungade.

— En ädlare åtminstone! — svarade Alva lugnt och vände sig derpå till Herman, med några ord om

dagens händelser.

Inom Ernst tumlade passioner, som utvisade, att de ännu icke voro döda eller lågo i själtåg.

Då alla slullige bröto upp och Herman tog afsked, yttrade Ernst, gifvande honom ett Irofast handslag:

— Jag hoppas att herr häradshöfdingen, såsom

slägting, icke hädanefter behandlar oss så fremmande som hittills, ulan förunnar både mig och Gerda det nöjet att oflare få se er.

Hermans blick flög öfver lill Gerda. I hennes stod en bön.

Med eu flyktig rodnad svarade Herman:

— Så ofta min tid medgifver, skall det alltid blifva ett stort nöje för mig, att få den äran begagna mig

af herr grefvens vänskapliga inbjudning.

Grefvinnan Hilda hade i flygten uppfångat Hermans blick på Gerda, och denna sednares ögon talade ett språk, som den i kärleksintriger vana Hilda på ögonblicket uppfattade och förstod.... Hon tänkte ungefär sålunda, då hon steg upp i sin vagn:

— Ah! nu har jag trådar, hvarmed jag kan spinna min hämnd.... Baron Helgenstjerna! den enda ni älskat var er dotter. Nå väl, ni skall få erfara, all hon,så grefvinna hon är, kan blifva vanärad. . . . Jag skall hämnas på er alla: . . . på *Ernst*, för det han glömt mig; . . . på *Max*, för det han lekt med mig, och föraktat sitt gifna ord; . . . och på *Herman*, för det han föredrager henne framför mig. . . . Jag undrar om Gerdas namn äfven kan skydda henne emot öppen skymf. . . . .

*

En tiggerskas lif.

En vacker förmiddag i Februari, stod Alva färdig att, åtföljd af en betjent, göra en promenad, då hon i porten mötte grefve Ernst.

— Hvad, jag tror ni ämnar er ut? . . . Det var ju beslutadt i går afton, att jag skulle få kuska Gerda och er till Djurgården?

— Men det blir icke af förr än kl. 1, och till dess är jag åter hemma.

— Hvart ämnar då Alva sig så angeläget?

— Till ett möte med professor Gren, — svarade Alva leende.

— Då gör jag sällskap.

— Omöjligt, professorn och jag hafva en hemlighet oss emellan. . . . Se der kommer han. Farväl!

Alva gjorde en böjning på hufvudet och aflägsnade sig, samt gick emot Gren. Ernst såg efter dem en stund och vände om upp till sig.

Vi deremot följa professorn och hans dame. De vandrade till Johannes plan och derefter till ett af de sista, i jorden nedsjunkna husen på Tullportsgatan, utanför hvilket de stadnade. så grefvinna hon är, kan blifva vanärad. . . . Jag skall hämnas på er alla: . . . på *Ernst*, för det han glömt mig; . . . på *Max*, för det han lekt med mig, och föraktat sitt gifna ord; . . . och på *Herman*, för det han föredrager henne framför mig. . . . Jag undrar om Gerdas namn äfven kan skydda henne emot öppen skymf. . . . .

*

En tiggerskas lif.

En vacker förmiddag i Februari, stod Alva färdig att, åtföljd af en betjent, göra en promenad, då hon i porten mötte grefve Ernst.

— Hvad, jag tror ni ämnar er ut? . . . Det var ju beslutadt i går afton, att jag skulle få kuska Gerda och er till Djurgården?

— Men det blir icke af förr än kl. 1, och till dess är jag åter hemma.

— Hvart ämnar då Alva sig så angeläget?

— Till ett möte med professor Gren, — svarade Alva leende.

— Då gör jag sällskap.

— Omöjligt, professorn och jag hafva en hemlighet oss emellan. . . . Se der kommer han. Farväl!

Alva gjorde en böjning på hufvudet och aflägsnade sig, samt gick emot Gren. Ernst såg efter dem en stund och vände om upp till sig.

Vi deremot följa professorn och hans dame. De vandrade till Johannes plan och derefter till ett af de sista, i jorden nedsjunkna husen på Tullportsgatan, utanför hvilket de stadnade.— Mamsell Holm tillåter väl att jag går in med, samt att betjenten väntar här? — frågade professorn.

—* Om herr professorn vill hafva den godheten; ty sanningen att säga, är jag alltid litet rädd att gå ensam in ibland dessa qvinnor.

Delta hus utgjordes af en eländig koja, som beboddes utaf flera hushåll; alla försänkta i det djupaste elände.... Alva och professorn inträdde* i ett litet kyffe, hvaruti befunno sig tre qvinnor, den ena liggande tungt insomnad på något, som liknade en bädd, det vill säga ett bylte af lumpor; de audra tvänne voro höljda i slarfviga och smutsiga kläder, men med an-sigten ännu unga, ehuru vanställda af utsväfningar och fylleri. På golfvet krälade tvänne halfnakna barn. Luften i rummet var så förpestad af osnygghet, att Alva ryggade tillbaka, då hon skulle stiga in.

— Här bor ju en qvinna med namnet Agnes? — frågade professorn.

— Ja, hon ligger der... det år icke mycket med

henne; ty hon håller på att dragas med döden, hon

har sofvit allt sedan i går, — svarade den ena

qvinnan.

Alva gick fram till den sjuka; men drog sig genast undan för den fasavåckande osnygghet, som omgaf henne.

— Finnes icke här något annat rum, hvaruti man kunde flytta den olyckliga? — frågade Alva.

— A kors, är då icke detta rätt bra?... Hon kan lacka Gud alt hon får ligga här i stället för på gatan, emedan hon ännu icke betalt mig den sista vec-kopenningen.

— Hvad sjukdom har hon?

— Huru skall jag vela det? ... Men jag skall vål laga så att vi bli af med henne, — svarade samma qvinna.

Alva vände sig till professorn och yttrade på engelska:

— Det är omöjligt att låta henne qvarblifva i detta tillstånd, vi måste laga att hon kan komma inpå lasarettet. Jag betalar gerna, blott det låter sig göra i dag.

— Med er tillåtelse skall jag bestyra derom. Men låt oss gå, ty jag ser huru ni lider af att qvarstad-na här.

— Genast, — svarade Alva, väudande sig lill den qvinnan, som talat om att den sjuka var skyldig för hyran. — Huru mycket har ni atl fordra af Agnes för veckan.

— Tjugufyra skilling.

Alva gaf qvinnan en riksdaler och bad henne se om den sjuka lills hon blef transporlerad derifrån.

— Hvems äro barnen? — frågade Alva, just som hon skulle gå ut.

— De äro mina, — svarade en annan qvinna.

— Lefver deras far?

— Det vet jag icke.

— Ar ni ej gift?

— Nej, det är jag visst icke.

Alva gaf henne litet penningar att köpa mat åt de små, samt skref upp hennes namn och skyndade ut med beklämdt hjerla.

På eftermiddagen samma dag inträdde professor Gren till Alva.

— Nu är den sjuka qvinnan flyttad lill lazarettet, och enligt er önskan har hon der ett enskildt rum. Hon lycks vara temmeligen redig, ifall ni vill besöka henne; ehuru läkarne gifva föga hopp om hennes vederfående.

— Jag tackar er af allt hjerta, herr professor, för er godhet att bistå mig.

— Tillåt mig blott en fråga: hvarför hindrade ni mig all anlita dens hjelp, som bringat henne i detta elände?

— Ack! herr professor, dertill har jag ett mäktigt moliv; men som måste förblifva en hemlighet.... Hur kom herr professorn ifrån början i beröring med denna Agnes?

— Genom en liten springpojke, som jag har, och som bor der i gården. En dag berättade han om enfattig qvinna, som icke var riktigt klok, och hvilken vid sina anfall af vansinne talade ett fremmande språk. Min nyfikenhet blef väckt... . Jag lät gossen föra henne till mig.... Sedan jag en stund talat vid henne, berättade hon mig sina lefnadsöden, och dervid erhöll jag kunskap om hennes förförares namn. Jag ansåg det för hans pligt att hjelpa

henne ur det elände, hvaruti hon genom hans förvållande kommit. Då jag i går afton meddelade mamsell Holm denna händelse, var det, för att af er, som bättre än jag känner hans karakter, erhålla ett råd, huru jag borde gå till väga; men ingalunda min afsigt att ni skulle åtaga er den arma, fallna varelsen. Jag anser det icke en gång rätt att låta honom lefva i okunnighet om de bedrötliga följderna af sitt lättsinne.

— Var fullt förvissad, alt han skall erfara dem en dag; men icke nu. Tiden der till är ännu icke inne, — svarade Alva dystert.

Efter en stunds lystnad tilläde hon:

— Om jag icke skulle falla herr professorn allt för besvärlig, eller taga hans dyrbara lid allt för mycket i anspråk, så skulle jag utbedja mig ert sällskap till lasarettet i afton.

— Jag ber, var förvissad om att del gifves ingenting jag heldre gör.

Några timmar derefter finna vi Alva sittande vid den sjuka qvinnans säng, i ett af rummen på lasarettet. Professorn står vid kakelugnen.

Den sjuka talar med mycken ifver:

— Ni lofvar mig således alt skaffa reda på mina barn?... Svär att ni äfven håller ord!

— Jag försäkrar er om att göra allt hvad jag förmår, — svarade Alva.

— Jag år född i Frankrike;. .. jag var gift der. ... Dit kom en svensk... jag kommer ihåg hans namn, — Agnes reste sig upp och hviskade ett ord i örat på Alva, som ryste dervid. — Han var vacker 1... jag lät förleda mig deraf och reste med honom ifrån man och barn. Herrn der vet hvad öde de fingo, jag har berållat honom allt. Jag kom hil... och föddeen dotter; det är femton år sedan. Barnet köptes in på barnhuset. Mitt lif förflöt gladt, jag hade våning, granna kläder och åkdon ... föga tänkte jag då på att allt detta kunde hafva ett slut.... Ett år derefter fick jag en gosse; den tog en qvinna för barnhuslösen. Men efter hans födelse blef jag sjuk, och fadren till barnen öfvergaf mig nu. Hvad återstod mig väl, sedan jag tillfrisknat?... Jo, alt fortgå såsom jag börjat; och så sjönk jag allt djupare och djupare, tills jag blef hvad jag nu är. ... På mitt hjerta gnager isynnerhet tanken på mina barns öde, dem jag handlöst kastat ut i verlden.... Men ni lofvar ju att taga reda på dem? ...

— Ja; men då måste jag vela nummern på flickan, och den persons namn som uttog gossen.

— Flickan heter Malla; mera vet jag icke.

— Men barnhusbeviset, hvar har ni det?

— Det vet jag icke.

— När och i hvilken månad är hon född? —

frågade Alva med ångest.

— I November, 18 — .

— Hvilken datum?

— Det har jag glömt.

— O Gud! då blir det ju omöjligt, — suckade

Alva.

— Ni har lofvat! — utropade den sjuka, nästan vildt.

— Ja, ja . . . men gossen då, har ni bättre reda på honom?

— Något.... Han lemnades till en skomakaregesälls hustru, som hette Granlund.

— Når är han född?

— I Maj... Hjelp, hjelp! der kommer djefvulen,

för att hämta mig!... — utropade den sjuka och föll

i en häftig yrsel.

Alla bemödanden af Alva att få ett redigt svar af henne voro fruktlösa. Fåfängt gjorde doktorn åtskilliga försök att bringa henne till förnuft, hon fortfor att allt-jemt tala oredigt. Alva gret. Professorn sökte trösta henne med att Agnes följande dagen kunde återfå sina sinnens bruk. Ändtligen aflägsnade sig Alva.Följande morgon hade Agnes upphört att lefva. Alva tillbringade hela den dagen innesluten på sina rum.

Några dagar hafva åter fört tiden framåt, och vi införa läsaren än en gång i grefve Gratlons lilla saloog, der vi finna den vanliga socieleten af: grefvinnan Hilda, fröknarna Gratlon, professor Gren, Herman, ett par unge män, som voro slägiingar, samt husets medlemmar.

Gerda, fröknarna och Ernst äro sysselsatta att, i samråd med grefvinnan Hilda, göra upp planen till en bal, som den förstnämnda ämnade gifva. Alva och professorn samtala sagta, under det hon arbetar på ett tapisseri.

— Blott mamsell Holm lofvar att hafva tålamod, så vill och skall jag göra allt för att skaffa upplysning om de båda barnen. Genom polisen, och med uppoffring af litet penningar, låter det sig nog göra. Ni vet icke alt jag har en förtvillad envishet, som aldrig tröttnar vid något hinder.

— Haf hjertlig tack för dessa ord; ni är ocksä mitt enda hopp.

Baronens röst afbröt dem:

— Jag får lof att berätta en nyhet, som, ehuru den rör en här närvarande person, likväl hör till det bizarra slaget. Hvad tycks, mitt herrskap: Mamsell Holm ämnar använda större delen af sin förmögenhet till in-

►. rättande af en försörjningsanstalt för nödlidande barn.

Alva rodnade af harm. Grefvinnan Hilda och ung-herrarne utbröto i gapskratt. De öfriga sågo förvånade på Alva.

— Ett godt skämt, Max, — utropade grefvinnan Hilda, skrattande.— Det är icke något skämt, utan en sanning, som herr baron omtalat, och jag hoppas dertill ega full rätt, — svarade Alva lugnt, och lyftade stolt upp sitt hufvud, med en allvarsam blick på grefvinnan och baronen. Den sednare såg alt han sårat Alva, hvarföre han tilläde:

— Jag omtalar icke er vansinnigt ädelmodiga handling, för alt såra er, eller för alt emot er rikta något ållöje, utan derföre att jag anser den så excenlrisk, att jag önskar det alla närvarande, i egenskap af vänner, må afråda er derifrån,

— Och jag försäkrar heligt, att ingenting i verl-den skall förmå mig afstå ifrån denna plan, som har till syfte att i någon mån göra dessa fattigdomens oskyldiga offer skadeslösa lör olyckan att hafva blifvil födda. Må än milt handlingssätt förefalla mången vansinnigt; det är åtminstone en dårskap, som hörer till de båttre.

— Men Alva, hvad glädje eger ni vål sjelf der-af, — frågade grefvinnan Hilda.

— Först den, att såsom christen hafva uppfyllt en pligt emot vanlottade likar, och dessutom ligger äfven en ära uti att vara god, som jag icke blyges att efter-sträfva.

Det låg ett uttryck af djupt allvar och fast öfver-tygelse i Al vas röst.

— Ännu en sak, Alva, eger ni rätt att beröfva er blifvande make och barn största delen af er förmögenhet?

— Jag gifter mig troligen aldrig; men, om jag skulle göra det, blefve det endast med en man, som icke gjorde afseende på min förmögenhet.

— Den del ni behåller för er sjelf af endast 20 tusen riksdaler, lär icke just fresta många, — svarade baronen med en blick på de förbluffade ungherrarne, hvilka i hemlighet spekulerat på den rika arflagerskan.

— Så mycket bättre, herr baron, jag blir då kanske gift blotl för min egen skull, — svarade Alva gladt.

En stund derefter togo friare-kandidaterna afsked, och grefvinnan Hilda hviskade till baronen:— Ni spelar edra kort vål, som jagat bort rof-foglarne; ni är nu ensam om den sentimentala dufvan.

Man samtalade sedan om alt göra godt, om otack m. m. Baronen berättade några anekdoter, och när han slutade, ylirade grefve Ernst:

— Jag har tyvärr icke ofta varit i tillfälle alt ut-öfva barroherlighel; men en gång såg jag fattigdomen i dess mest upprörande gestalt, emedan den träffat personer med bildning. De voro fullkomligt utblottade, men buro denna prägel af renlighet, som år låogt mera lill hjertat talande, än den vämjeliga osnygghet, hvarmed den vanligen är omgifven.

— När var det? — frågade Gerda.

— Del var för sex å sju år sedan, — svarade Ernst, sättande sig i en emma midt emot Alva, och såg på henne uppmärksamt, under det han berättade följande.

Alva hade sina ögon fästade på sitt tapisseri, och arbeiade med ifver.

— Jag vistades i Stockholm, I ill i ka med min svärfar. En vacker Februariafton ämnade jag göra en promenad lill Carlberg, för att Iräffa ett par kadetter af mina bekanta. I dt isamma jag vek af till Rörstrands-gatan märkte jag framför mig en liten Hicka, som förföljde en herre.. . .

Ernst höll upp ett ögonblick och sag forskande på Alva; men ingen rörelse förraärkles på hennes ansigte. Hon arbetade lika flitigt. Grefven fortfor:

— Jag kunde tydligt se alt barnet tiggde; ly hon fattade tag i mannens pels. Detta förtörnade den sed-nare, så att han lyfte upp sin käpp och gaf flickan med densamma eit slag .. .

En lindrig ryckning i Alvas ögonlock, var den enda rörelse, som förmärktes. Grefve Ernst fortfor nti att med liflisa färger skildra livad läsaren redan känner, samt de intryck den bleka, öfvergifna nöden gjorde på honom. Han slöt sin berättelse sålunda:

— Jag skall aldrig glömma detta barns utseende, hon lofvade att blifva utmärkt vacker. Ofta, under min irrfärd genom lifvet, bar minnpf af don HHa flickanoch hennes oskyldiga, men varmt tacksamma blick trängt sig på mig.

— Nå, hvart tog det der barnet vägen? — frågade Gerda med intresse; — hon blef dig väl mycket tacksam för hvad du gjorde?

— Jag reste kort derpå till Helenefors och återsåg henne aldrig mera, — svarade Ernst. — Hvad som blifvit af modern och henne vet jag icke heller; hon har troligen alldeles glömt både mig och hela händelsen.

Nu hade Ernst velat gifva bra mycket, för att Alva skulle hafva selt upp, för alt få läsa i hennes ögon; men de förblefvo sänkta. Hon svarade dock med lugn röst:

Sådana handlingar glömmas icke sä lält.

— Och hvaraf tror Mamsell Alva det? — frågade Ernst, som till hvad pris i verlden ville att Alva skulle se på honom.

— Derföre alt barnahjertal alltid länge bibehåller dylika intryck!

Nu såg Alva upp och mötte Ernsts ögon. Hvad sade Al vas blick?... Vi veta det icke; men Ernst for med handen öfver pannan och bylte om samtalsämne. Han var missnöjd med sig sjelf och hela verlden, med Alva i första rummet. Hvad gagnade honom nu hans berättelse, skulle det icke förefalla Alva oädelt, ifall hon vore samma lilla tiggarflicka han omtalat, och om hon ej vore det, skulle ju berättelsen förefalla henne såsom ett otillbörligt skryt. Ernst gjorde nu hvad menniskor bruka göra, när de inse sig hafva begått en dumhel ...han begick en till. Grefven ville göra ännu ett försök, för att öfvertyga sig om Alva och hans skyddling voro en och samma person. Kanske följde han äfven en annan, mindre ädel känsla; emedan han hela aftonen med en viss harm åsett att baronen

oupphörligt sysselsatt sig med Alva, och att hon med vänlighet emot-tog hans uppmärksamhet. Allt nog, grefven nalkades henne, då hon stigit upp och stod yid ett af fönsterna, nästan dold af gardinen, skådande med en vemodig blick ut i rymden— Vill Alva veta namnet på den man, som så hjertlöst behandlade den lilla flickan? — frågade grefve Ernst.

— Ja, det vill jag, — svarade Alva och lutade sin panna emot rutan.

— *Baron Helgenstjerna.*

Alva spratt till.

— Och denna kalla egoist gifver ni företräde framför andra?

— Grefve Gratton! — Alvas röst darrade.

— Säg, o! jag bönfaller derom, älskar ni baronen?

Det var med en upprörd och bedjande röst Ernst yttrade detta.

— Det har jag intet ögonblick gjort!

— Tack, — sade Ernst, och Alva kände hans läppar bränna på sin hand.

Endast Gud och Alva sjelf visste hvad hon dervid kände.

*

Resa till Helenefors.

Klar och varm sken Junisolen ned på Mälarens spegelklara yta. Vid Riddarholmsbron sprang man, skrek och fäktade såsom vanligt då ångfartygen skola afgå. När klockan slog tre qvart till sju körde tvenne vagnar ned till ångfartyget Upsala, och derutur stego *baron Helgenstjerna, grefve Ernst, Gerda, Alva, grefvinnan Hilda* och . . . *Herman;* hvilka alla gingo ombord på nyssnämnde fartyg. Professor Gren stod redan på akterdäcket och väntade dem.

— Vill Alva veta namnet på den man, som så hjertlöst behandlade den lilla flickan? — frågade grefve Ernst.

— Ja, det vill jag, — svarade Alva och lutade sin panna emot rutan.

— *Baron Helgenstjerna.*

Alva spratt till.

— Och denna kalla egoist gifver ni företräde framför andra?

— Grefve Gratton! — Alvas röst darrade.

— Säg, o! jag bönfaller derom, älskar ni baronen?

Det var med en upprörd och bedjande röst Ernst yttrade detta.

— Det har jag intet ögonblick gjort!

— Tack, — sade Ernst, och Alva kände hans läppar bränna på sin hand.

Endast Gud och Alva sjelf visste hvad hon dervid kände.

*

Resa till Helenefors.

Klar och varm sken Junisolen ned på Mälarens spegelklara yta. Vid Riddarholmsbron sprang man, skrek och fäktade såsom vanligt då ångfartygen skola afgå. När klockan slog tre qvart till sju körde tvenne vagnar ned till ångfartyget Upsala, och derutur stego *baron Helgenstjerna, grefve Ernst, Gerda, Alva, grefvinnan Hilda* och . . . *Herman;* hvilka alla gingo ombord på nyssnämnde fartyg. Professor Gren stod redan på akterdäcket och väntade dem.

— Dn följer således med, oaktadt din envisa vägran? — frågade Ernst.

— Nej tack, icke nu. Jag har något att säga

mamsell Holm, och derföre befinner jag mig här.

— Hvad hafva du och Alva för hemligheter? —

Och öfver grefvens nyss så glada ansigte drog sig ett

moln.

— Hvad annat ån hjertats, — svarade professorn skrattande, och skyndade till Alva.

— Nå, herr professor? — frågade Alva med oro.

— Ännu ingenting, som är egenteligen upplysande, dock har jag nu kommit dem på spåren, och dröjer derför qvar här, tills saken blifvit fullt ulredd.

— Hvad ni är god; huru skall jag kunna visa

er min tacksamhet?

— Genom att alltid åt mig bibehålla en väns rum

i ert hjerta, — svarade professorn med värma, och

tryckte Alvas hand. Ännu några ord vexlades dem emellan.

Nu ringdes aftåg, så att alla vidare samtal med

fremmande måste inställas; och kort derefter afgick fartyget.

Gren tänkte, då han gick uppför backen, som förer ifrån bron:

— Om jag någonsin skulle blifva en sådan narr, att kasta bort min frihet och anförtro min lycka i så vanskliga händer som en qvinnas, blefve det endast för en sådan flicka som Alva.

Alva såg med vemod tillbaka på den försvinnande staden, och tänkte:

— I fall jag någonsin i äktenskapet skulle vilja söka ersättning för hvad mitt hjerta nu måste försaka, säkert är, att blott en man med Grens snille och ädla hjerta kunde fresta mig dertill.

— Hvad tänker mamsell Alva på? — ljöd grefve Ernsts röst bakom henne.

Alva vände sig om och rodnade lindrigt.

7» professor Gren.

ifan är afundsvärdt lycklig.— I hvad fall då? — frågade Alva och såg ut åt sjön.

— Alva förstår mer än väl, alt det gifves blott en lycka jag kan afundas honom, nämligen att vara föremål för.. .

— För Gerdas tankar, — inföll Alva, och mötte grefvens alltför varma ögon med en allvarlig min.

Han teg ett ögonblick och betraktade henne, der-efter yltrade han:

— Tack, Alva, för dessa ord; de anlyda att ni fullkomligt uppfattat min karakter, samt påminna mig om att jag till uppförande, likasom till mitt namn, bör vara — ädling, hvilket jag var nära att sjelf glömma. Men var förvissad alt det icke snarl åter skall hända mig.

Ernst började nu gladl och otvunget tala om andra ämnen. Alva kände sig lycklig. Alla i det lilla sällskapet voro särdeles upprymda; och hvem har icke erfarit denna känsla af lättnad, då man vänder ryggen åt stadens tvång, för att öfverlemna sig åt landllifvets fria och otvungna behag. Härtill kom alt nästan hvar och en af sällskapet hade sina egna intressen och förhoppningar, hvaråt de öfverlemnade sig.

Gerda hade, allt sedan den der aftonen, då hon påtvingade Herman förklaringen, ofta sett honom, och, ehuru han ännu icke talat med henne om sina känslor, undvek han henne icke mera, utan tvärt om försummade aldrig något tillfälle, då han kunde få se henne. Hon hade dock mer än väl i hans ögon läst, hvad hans läppar ännu förtego. Gerda öfverlemnade sig således, utan eftertanka, åt den lyckliga föreställningen att, under sitt vistande på Helenefors, dagligen få vara tillsammans med honom, och berusa sin inbillning med tankar på hans trogna kärlek, den hon såg uttala sig » alla hans rörelser. Att hon med dessa känslor förnärmade sina pligter och kaslade sig in på en bana, som skulle medföra olycka både för henne sjelf och Ernst, det föll icke Gerda in. Hon hade föga eller intet reflekterat öfver hvad det ville säga att vara maka, och då hon icke till det yttre öfverträdde de fordringar verlden hade på henne, insåg hon icke attdet ligger etl stort svek uti alt öfverlemna sig åt dylika känslor, och att en maka är lika brottslig, då hon förråder hjertats trohet, eller alt den moraliska trolösheten är lika tadelvärd som den sinliga.; ty steget ifrån den ena till den andra är lätt taget. Ett måste vi dock till hennes ursägt omnämna, att hon ifrån barnaåren hört sin far oupphörligt säga:

—r Mitt barn, om du vill blifva lycklig i lifvet, så följ endast din egen vilja, och kom ihåg att vi lefva här i verlden i första rummet, för att skapa vår egen sällhet, och böra så litet som möjligt befatta oss med andras.

Visserligen hade Sigrids enkla och enfaldiga gudsfruktan hos barnet mildrat inflytandet af denna sjelfviska lära, och umgänget med Alva hade nästan utplånat intrycket deraf; men blott så länge icke hos Gerda en passion kallade sådana sofismer till lif, för alt nedtysta det någon gång knotande samvetet. Om Gerdas religiösa känsla kunde man säga: att som barn hade hon väl varit snar att tro, emedan hon antog allt utan undersökning; men då hon kom ut i verlden och öfver allt omkring sig hörde fria, nästan öfverdådiga åsigter i religiösa ämnen, tvijlade hon fä allt, utan att kunna lösa något tvifvel, samt slQlade med att alldeles icke tänka på dylika ämnen.

Herman å sin sida, resonnerade, då han antog baronens inbjudning att tillbringa sommaren på Helene-fors, sålunda:

rr-r Grefve Ernst har stulit ifrån mig min lycka, beröfvat mig det käraste jag egt: mina ung-

domsdrömmar och förhoppningar, och mitt hjerta har honom att tacka för det sår, hyaraf jag lidit. Han är skyldig mig min lefnads lycka. Nå väl, då är det icke för mycket, om jag får njuta några smulor af hvad som med rälta tillhör mig. Jag förnärmar ingens rättigheter med att lefva pnder samma tak som Gerda, eller ip<jd alt glädja mitt bjerta vid hennes åsyn etc....

Men Herman betänkte icke, att han utsatte sig för en frestelse, den han ingalunda var vuxen att emotstå.

Grefvinnan Hilda drömde blott om dep häjnd hon skulle taga på baronep, ptan att betänk» det Gerda dervid skulle för alltid blifva olycklig.Baronen hoppades med lätthet kunna vinna Alva, då han blef allena med henne. Alla dessa personer tänkte med full egoism endast på uppfyllandet af sina egna önskningar, och glömde aldeles, eller förbisågo de tusende sår, de dervid skulle komma att tillskynda andra.

Ernst, i hvars själ bodde en djup och alfvarlig böjelse för Alva, gjorde sig likväl del löfte att blifva herre öfver densamma, och visa att han var värd hennes aktning. Menniskan tror gerna på sin egen styrka och kraft; men missräknar sig dock så ofta.

Alva... hvad hoppades väl hon? Mycket godt och ädelt; men hvad? det kunna vi icke säga... Skulle väl hösten se alla dessa olika intressen uppfyllda? Hvilka ödets lekdockor äro vi icke? hvilken förfärlig gåta är icke framtiden för oss alla?

Våra resande hade passerat Staket. Baronen och grefvinnan Hilda stodo vid sidan af däcket, stödda emot relingen. Grefvinnan betraktade det fradgande vattnet, som hjulen lemnade efter sig.

— Ni förlåter mig således min trolöshet, och af-står redan ifrån ert hal? — yttrade baronen, till svar på något föregående uttryck af Hilda.

— Ja; emedan det gagnar till intet, då ni, Max, lik en annan Achilles, är osårbar. För öfrigt liknar qvinnans hat det fradgande vattnet här, som brusar så länge hjulens kraft sätta det i rörelse; men upplöser sig till intet, då den kraft som upprör det, upphör alt verka.

— Jag skulle illa känna er, ifall icke vänskapen hos er dolde något försåt.

— Max, jag har en gång älskat er, och då bör ni sjelf finna alt jag icke till er kan hysa något hat,— svarade Hilda, med en vemodig blick.

— Jag skall då tro er; — men kring baronens läppar lekte dock ett tvifvelakligt leende. — Hvad var det eljest ni hade att befalla?

— Ni älskar Alva!..: Nå väl, hvad gifver ni mig, om jag ställer så till, att häradshöfdingen åker medGerda, Ernst och mig, och ni får henne allena i er vagn, under fortsättningen af resan.

— Min erkänsla för er godhet, och min beundran för ert snille; men hvarföre, Hilda, visar ni ett sådant nit för min framgång hos denne flicka?

Grefvinnan lade sin hand på baronens arm, och yttrade med sänkt röst och ett uttryck af verkligt hat:

— Derföre att jag afskyr henne; derföre att jag vet, det er kärlek skall bringa henne olycka! . . . och slutligen derföre att jag vill se denna oskuldshvita dufva, med sina dumma begrepp om dygd, sluta såsom en vanlig qvinna, med att falla i edra händer. Sedan blir hon just en passande föreståndérska vid sin fattiginrättning.

Ehuru oädla och låga baronens känslor voro, fanns det likväl den skiljnaden emellan honom och grefvinnan, *att hon var qvinna* . . . och den sanningen måste erkännas, att *en karl aldrig går så långt i infami, som en qvinna;* — och något, som, äfven hos den dåligaste man, sätter alla hans känslor i uppror, är om han hör någon rikta sin elakhet eller hämdlystnad emot föremålet för hans böjelse. Hans känsla må vara aldrig så oren, egoistisk, eller flygtig, så upptager den ändå med vämjelse och ovilja alla anfall emot dess föremål, så länge detta värmer hans blod eller lefver i hans hjerta. Baronens känslor kommo också i svallning, vid tanken att denna Hilda, i stånd till hvilken dålig och lättsinnig handling som helst, vågade rikta sitt anfall emot denna rena och dygdiga flicka. Alvas enkla, men sanna dygd, samt anspråkslösa och värdiga väsende, hade till och med på baronen utöfvat ett så stort inflytande, att hvarje gång han till henne ville förklara sin orena och usla känsla, dogo orden på hans läppar och han kände sig beherrskad, nästan krossad af det allvarliga uttrycket i hennes ögon. I baronens inre uppstodo derföre vid Hildas förslag, betraktelser och tankar, som skulle hafva kommit henne att dö af harm, ifall hon kunnat läsa dem; och långt ifrån att, såsom hon önskade, påskynda utförandet af hansplaner med Alva, aflägsnade hon dem, och gåfvo hans tankar en annan riktning.

Då baronen förblef tyst, frågade grefvinnan:

— Har ni förstått mina känslor för Alva?

— Mer än väl, och troligen skall jag icke så snart glömma det intryck edra ord gjort på mig; men låt oss icke mera tala om detta ämne.

— Som ni vill . . . Hörde ni det anfall af republikanism, som öfverföll Ernst för en stund sedan, då han föreslog er vanbördiga slägtinge, häradshöfdingen, och Alva, att de med honom och Gerda skulle bortlägga alla titlar och att ett patriarkaliskt *du* skulle sättas i deras ställe?

Baronen rynkade ögonbrynen; men sade ingenting.

Ifrån Upsala fortsattes resan landvägen till Helenefors. Med verklig harm åhörde grefvinnan Hilda, att baronen redan ombord på ångfartyget tillbjöd Herman den tredje platsen i sin vagn, samt dermed visade henne, att han icke antog hennes bistånd i den saken.

*

De återfunna barnen.

En vecka efter Alvas afresa, vandrade *professor Gren* öfver ladugårdslandet fram till tyskbagarsbergen, och stadnade utanför en af de der belägna kojor, hvaruti några barn lekte i porten.

— Veta ni barn om här bor någon *madam Blomstedt?* — frågade professorn.

— Blomstedtskan? ja hon har bott här, men se, nu har hon flyttat, sedan *Malla* blifvit mamsell.

planer med Alva, aflägsnade hon dem, och gåfvo hans tankar en annan riktning.

Då baronen förblef tyst, frågade grefvinnan:

— Har ni förstått mina känslor för Alva?

— Mer än väl, och troligen skall jag icke så snart glömma det intryck edra ord gjort på mig; men låt oss icke mera tala om detta ämne.

— Som ni vill . . . Hörde ni det anfall af republikanism, som öfverföll Ernst för en stund sedan, då han föreslog er vanbördiga slägtinge, häradshöfdingen, och Alva, att de med honom och Gerda skulle bortlägga alla titlar och att ett patriarkaliskt *du* skulle sättas i deras ställe?

Baronen rynkade ögonbrynen; men sade ingenting.

Ifrån Upsala fortsattes resan landvägen till Helenefors. Med verklig harm åhörde grefvinnan Hilda, att baronen redan ombord på ångfartyget tillbjöd Herman den tredje platsen i sin vagn, samt dermed visade henne, att han icke antog hennes bistånd i den saken.

*

De återfunna barnen.

En vecka efter Alvas afresa, vandrade *professor Gren* öfver ladugårdslandet fram till tyskbagarsbergen, och stadnade utanför en af de der belägna kojor, hvaruti några barn lekte i porten.

— Veta ni barn om här bor någon *madam Blomstedt?* — frågade professorn.

— Blomstedtskan? ja hon har bott här, men se, nu har hon flyttat, sedan *Malla* blifvit mamsell.

— Vet du då, min gosse, hvar hon nu bor?

— Nu bor hon inte alls... för det är Malla, som bor, och käringen får vara hos Malla.

— Hvar bor då Malla?

— På Storgatan, n:o . . .

— Tack min gosse, hår har du en slant; — och dermed aflägsnade sig professorn, tagande vägen till Storgatan.

Han inträdde i ett vackert hus, och frågade efter mamsell Malla Blomstedt. En piga visade honom på trappan. Han ringde på klockan. En äldre qvinna af ett vidrigt och fräckt utseende visade sig i dörren.

— Ar det madame Blomstedt.

— Fru, vill herrn vål säga, — rättade honom qvinnan.

— Ja, fru Blomstedt.

— Det är jag. Vill herrn komma in, så får jag vela hvad han vill, — yttrade fru Blomstedt, slog upp dörren och förde honom in i ett slort förmak.

Möblerna i delta rum voro dyrbara och eleganta; men der rådde den mest frånstötande oordning. Ett bord med alla lemningar af en slutad måltid, stod midt på golfvet. Duken var öfversköljd med utslagna viner, och brödbitar samt sönderslagna glas lågo kringströdda på den vackra mattan. Uti en af sofforna slod ett fat med öf« verlefvor af en kalkon, och bredvid låg kastad en siden-klädning m. m. Allt bar prägeln af ett utsväfvande lif.

Fru eller madame Blomstedt ryckte fatet och kläd-ningen ur soffan, kastade den sednare på en stol samt slängde det förra på divansbordet, livarefter hon bad professorn taga plats.

— Min bästa fru, man har sagt mig, att ni, för

omkring femton år sedan, från barnhuset uttagit ett

tlickebarn ...

• •

— An se’n då, kanske jag icke hade lof derlill? Hvad har herrn med den saken att göra?

— Det skall jag straxt säga...

— Detta barn var ju mitt...

— Nej, ert barn var dödt.

— Hvem har sagt det?—- Låt oss förslå hvarandra. Här är icke fråsa om att ställa er till ansvar fös ert handlingssätt; utan endast alt få reda på det barn, ni för femton år sedan tog ifrån barnhuset. Jag lofvar er en rund summa, om ni talar sanning; men jag måste veta rena sanningen,

— Och om jag icke vill säga er den?

— Då vänder jag mig till polisen. Ni har att

välja emellan 50 Rdr, som tillhöra er, i fall ni oförställd! berättar mig allt, som rör barnet’, eller polisens inblandning i saken, om ni bedrar mig.

Nu gifves det menniskor, hvilka hafva en lika stor fruktan för polisen, som andra för... den onde, och man kan med säkerhet antaga, att de, som hafva mindre rena samveten, bäfva för dessa båda makter. Så äfven med fru Blomstedt. Ordet polis hade på henne den goda verkan, att hon genast nedstämde tonen, blef höf-lig, och, efter ännu några invändningar, meddelade professorn följande, hvilket vi likväl icke återgifva med hennes egna ord, utan deraf göra ett kort utdrag.

Fru Blomstedt, såsom hon nu lät kalla sig, hade aldrig varit gift, utan haft diverse öden, hvaribland det,

att hon iick en flicka med en välbergad köpman. Bar-

net inköptes visserligen på barnhuset; men modreu tog ut det, för att af fadren erhålla vidare underhåll för

detsamma. Allt gick efter önskan ett par veckor; mer

då dog barnet. Fru Blomstedt, som hade bestämda anlag för industri, tyckte att det varit rätt beqvämt ali uppbära det dubbla underhållet, gick derföre på barn* huset och log der ut en annan flicka vid samma ålder, som hennes, hvilken hon för fadren utgaf vara hans, för att af honom fortfarande erhålla en viss summa till dess uppfostran. Bedrägeriet lyckades, och ålta år för-flöto sålunda, hvarefter underhållet uteblef, emedan den förmente fadrens affärer hade kommit på obeslånd. Fru Blomstedt funderade nu på attåterlemna barnet till barnhuset; men ödet förde henne tillsammans med en lindansare, som erbjöd sig taga flickan. Vilkoren uppgj°r-des så, att vår fru kunde uppbära barnhuspenningarna,

men slippa flickan. Vi förbigå huru det arma barnetbehandlades. De, som läst Eugéne Sue1 s ”Martin11, kan göra sig en klar föreställning derom. Den tilla flickan, hvars namn var Malla, dansade i Humlegården, på

Djurgården, i småstäder och öfverallt, der delta lindansaresällskap for fram. Hon uppammades således ibland sedeslöshelens mest fruktansvärda representanter, ulan begrepp om sin förnedring. Fyra år tillbragte hon på detta sätt, når lindansaren dog och det hyggliga sällskapet upplöstes. Malla återkom till Blomstedtskan. Hon inskrefs nu af denna vid opera-balleten; och som hon derjemte lofvade att blifva myckel vacker, byggde hennes fostermor derpå sina planer för framtiden. Flickan vistades derföre fortfarande hos denna menniska, ehuru hon kommit något på obestånd, och bodde i en gård vid Tyskbagarebergen, der äfven en hop andra eländiga och fallna varelser hade sitt hem. Hvarmed fru Blomsledt egentligen försörjt sig, uppgaf hon icke; men man kunde med full säkerhet antaga, att hennes industri icke hörde till del hederliga slaget, emedan hon åtskilliga gånger varit tilltalad såsom tjufgömmerska, men dock utan att hafva blifvit fälld. Malla hade ifrån sin spädaste barndom blifvit så illa och hårdt behandlad, att hos henne alla ömmare känslor voro fullkomligfdödade. Några begrepp om annat än last, utsväfning och brott hade hon aldrig erhållit. Hennes anlag fingo en afgjord och ohjelplig rigtning åt det låga. Några spår af dyg-diga eller ädlare sympatier funnos icke i hennes bröst, då hon uppnådde femton år. Det enda ömhetsband, som fastade henne vid någon mensklig varelse, var den tillgifvenhet Malla hyste för en liten gosse, ett år yngre än hon, hvilken vistades hos en lumpsamlerska, som bodde i samma gård med Blomstedtskan. För denna gosse hade Malla mycket deltagande, sannolikt emedan han, likasom hon sjelf, ofta erfor en barbarisk behandling, och deras enda tröst var, att för hvarandra kunna klaga öfver sina lidanden och förbanna sina bödlar.. . Eller var det kanhända något annat förborgadt band, som drog dem tillsammans?

Vid femton års ålder gjorde gamle grefve Gratton henne till hvad hon nu var... Malla kände icke nå*gon förnedring eller vämjelse vid sitt lif, ty hon hade aldrig haft någon oskulds-ålder, aldrig vetat af att hon var bestämd till något än just det hon nu blef. Arma barn, till hvilket fasans lif dömens ni icke, genom edra föräldrars lättsinniga och omenskliga egoism; och likväl hade naturen bestämt dessa föräldrar till era beskyddare! O, j mödrar! som förneken naturens röst, och handlöst kasten ut era oskyldiga barn i verlden, hvilken förfärlig räkenskap skolen j icke en gång afgifva?

Då professorn inhemtat ofvanstående, bad han att få tala vid Malla.

— Hon sofver nu, ty grefven och några herrar voro här ända till emot morgonen, och om jag väcker henne, blir hon så arg att hon slåss.

— Jag skall gå bort för en stund, — svarade professorn, med en suck.

Många och sorgliga betraktelser öfver del mensk-liga eländet, i alla dess former, trängde sig på Gren, under hans vandring kring närliggande qvarter.

Efler en limmas förlopp återvände han och träffade nu en mycket ung flicka, lill åren nästan ett barn, insvept i en sammetsnattrock. Det yppiga svarta håret nedföll i oordning omkring ansiglel.

Sedan Malla för professorn afgifvit en med Blom-stedtskans uppgifter fullt öfverensstämmande berättelse, hvaruti hon blolt tilläde ett och annat om den hårda behandling, hon undergått, frågade henne professor Gren:

— Har ni aldrig önskat lära känna era föräldrar?

— Nej, del har jag visst icke;... hvad bryr jag mig om dem, de ha ju icke frågat efter mig? För resten var min mor väl hvad jag nu är, och då lär hon väl redan vara fattig och förstörd: det blefve bara ett påhäng, att få henne på halsen. Jag har nog af med Blomstedtskan. Men kanske ni känner far min?

Professorn ryste vid detta kallsinniga och upprörande uttryck.

— Nej, jag känner honom icke; men en person, som lofvat er döda mor att draga försorg om er, har anmodat mig att förskaffa sig några upplysningar om hvar ni vistas. Hon vill gifva er uppfostran och sättaer i någon pension, der ni kunde få undervisning och sedan på ett hederligt sätt för framtiden försörja er.

— Då min mor icke frågat efter mig, medan hon lefde, så år det öfverflödigt nu. Ni kan helsa den, som skickat er, att jag har det rätt bra... Jag komma på en inrättning? eller hvad det var, herrn sade; jo, del skulle ni se! Likasom det vore något roligt all lära?... nej, jag tackar... jag kommer ännu ihåg allt det stryk jag fick hos lidansarn.

Hvartill skulle det också ijena. Ar jag icke nu en så grann och fin mamsell, jag någon-siu kan blifva, och jag vill visst icke hafva del annorlunda ... Elt hederligt lif?... så herrn pratar, just som det vore någol atl bjuda på!

Och nu skrattade Malla med full hals.

Länge, men förgäfves, talade professorn ännu med Malla, och sökte alt för henne göra det förnedrande i den slällning hon innehade, rätt klart, samt att visa henne alla fördelarne af ett hederligt lif, i synnerhet då elt sådant nu stod henne till buds; men Malla begrep ingenting af allt detta, och ville alldeles icke lem-na den sysslolösa lefnad hon nu förde. Allt hvad hon svarade var:

— När jag ledsnat vid det lif jag nu för, kan ni höra hit ; men nu vill jag lefva efter milt eget behag etc.

Med delta besked aflägsnade sig nu vår professor. Han hade väl med mycken möda och många ansträngningar lyckats få reda på det ena af den eländiga Agnes1 barn; men hvad hade dermed vunnits. Den olyckliga var ohjeipligt hemfallen ål laslen. De onda vanorna hade redan blifvit hennes natur.

Genom biträde af polisen, lyckades det professorn också, atl ändiligen uppspåra en qvinna med namnet Granlund. Hon var nu lumpsamlerska, och känd i po* lisen för åtskilliga mindre stölder* hvarföre hon liditstraff, samt för åtskilliga andra smärre bedrägerier. För närvarande salt hon på Smedjegården, såsom inblandad i en gröfre stöld. Alt hon hade ett fosterbarn var äf-ven kändt, samt att detta, en gosse, som oftast varit tilltalad för snalteri, och slutligen nu blifvit intagen på Prins Carls inrättning för vanartiga barn.

Med dessa besked, styrde vår professor, en vacker Juni-dag, kort före midsommar, sin kosa till Smedjegården.

Vi förbigå detaljerna af mötet och tro oss göra klokast deruti. Hufvudsumman af hvad professorn in-hemtade var:

Att Lovisa Granlund, som varit gift med en skomakaregesäll, och hade bott uti samma hus som Agnes, varit mycket fattig, emedan mannen hade smått om arbete. Hustrun föll på den idén, att på något sätt skaffa sig ett litet kapital, för att dermed anlägga lönnkrog vid Träsket. Men just under det hon hade dessa funderingar i hufvudet, födde Agnes sitt andra barn, och hon erfor af en piga, att barnet skulle köpas in på barnhuset. Hustrun fann tillfället passande, att för barnhuslösen taga detsamma såsom fosterbarn, och sålunda förskaffa sig de efterlängtade penningarna, och lät till Agnes framställa förslaget. Affären uppgjordes och sko-flickare-paret flyttade till Träsket m. m. Så länge Asnes bodde väl och hade något att gifva, underlät icke hustrun att besöka henne, samt locka åt sig smärre summor till underhåll för barnet; men snart flyttade Agnes, och gossens fostrarinna hade icke mera någon reda på hennes bostad. Också lade polisen vantarna på madam Granlunds rörelse, så att skoflickare-familjen förföll i det största elände. Mannen söp ihjel sig. Vi vilja icke skildra del arma barnets lif, hvitket lätt låter länka sig, då gossen endast var ett medel för en sniken beräkning, och, sedan denna icke mera kunde genom bonora uppfyllas, blott en börda T som dess usla fostermor ger-na velat blifva qvitl. Sä fort gossen kunde göra sig förstådd, skickades han ut, med andra barn, att tigga. Hemkom han utan något, erhöll han stryk, och, för att De Värnlösa. ®undgå detta, så snattade han när han blef större. Sålunda uppfostrad, skulle han nödvändigt sluta med au en dag blifva insatt på fästning. Detta var Agnes’ yngsta barn, Mallas bror, och samma lilla gosse, för hvil-ken hon visat deltagande och tillgifvenhet, då de bodde i en och samma gård. Gossens namn var Conrad. Nu, såsom vanartig, intagen på prins Carls inrättning.

För alt med ens få slut på sitt uppdrag, tog professorn en droska och åkte till inrättningen. Vid förfrågan derstädes efter Conrad Granlund, fick han till svar, att fyra gossar, ibland hvilka äfven Conrad Granlund var, hade rymt förliden natt.

Dessa offer för sina föräldrars fel tycktes af ödet ohjelpligt hemfallna till last och brott.

Dagen derpå reste professorn till Helenefors.

Midsommaren, med sina blommor och sin fägring, var längesedan förbi. På Helenefors åter finna vi nu alla våra gamla bekanta, till och med professorn. Det var en vacker dag vid medlet af Augusti, som de alla voro församlade på en kulle i parken, der man slagit sig ned, för att finna svalka och vederqvickelse efter den brännheta dagen. Herman hade tagit plats midt emot Gerda och Alva, hvilka sutto bredvid hvarandra. Vid Gerdas

fötter låg Ernst; och på samma sida som Herman sutto äfven Hilda och baronen.

Den unge häradshöfdingen gjorde en och annan upptäckt, som på det högsta skulle oroat Gerda, i fall hon anat dem. Så t. ex. fann han Alva mycket vackrare, hennes blick mera fängslande, hennes röst ljufvare än Gerdas. Det förundrade Herman, att han icke märkt

detta förr. Många och besynnerliga tankar korsade hvarandra i hans hjerna; hvilka alla gåfvo Alva företräde... och slutet af denna jemnförelse blef: att Ger-das ombytliga och eldiga hjerta vål passade för en älskarinna, men icke för en maka. Alva åter var ska* pad, att såsom maka sprida en ren och oblandad sällhet ikring sig. ”0! huru lycklig den som en gång får kalia henne sin ” tänkte Herman, och hans hjerta började slå bård t.- Vid upptäckten af den häftiga sinnesrörelse dessa tankar förorsakade honom, beslöt han att icke mera fördjupa sig uti åskådandet af Alvas alltför farliga ögon.

Skulle väl du, Ernst, kunna blifva svarssjuk, — frågade i detsamma grefvinnan Hilda.

En ovilkorlig sprittning gick igenom alla närvarande, och baronens ögon sköto en ljungeld af hot på grefvinnan. Alva blickade med oro på Ernst. Gerda rodnade och såg ned.

— Det skulle jag visst, och af många skäl; men hvarföre en dylik fråga, Hilda?

— Hvarföre skall jag nog framdeles säga; men först måste du yttra dig om arten af din svartsjuka.

— Må göra: Jag skulle först kunna vara svartsjuk af kärlek, en sådan svartsjuka innefattar ett bittert och tärande lidande. En beständig fruktan, en aldrig hvi-lande oro!... Den kan väl ofta vara ogrundad; men uppstår då man älskar utan visshet om genkälek, eller då man ger mer af kärlek än man får... En dylik känsla föder grymma qval! — Grefvens blick flög vid dessa ord ovillkorligt öfver till Alva; men riktades straxt derefter på Gerda. — En annan svartsjuka är den en hederlig man fäster vid sitt namns okränkbarhet. Den uppstår aldrig, utan att han har anledning tro sig bedragen!.. . Den är obeveklig, ifall han finner det hustrun lättsinnigt befläckat både sin och hans heder; den kan ofta vara fruktansvärd i sina följder, och jag känner djupt, alt en sådan qvinna, om jag än älskade henne aldrig så högt, skulle jag likväl aldrig kunna förlåta!... Och en man, som så djupt förnedrat mitt namn, skulle endast med sitt lif kunna afivå den skymf han tillfogat mig!... Nu, Hilda, har jag redogjort för de arter af svartsjuka jag kan erfara.

— Du vore således obeveklig emot Gerda, ifall honbedrog dig? — frågade grefvinnan och fästade sina ögon på Gerdas nu likbleka ansigte, samt flyttade dem sédan på Herrinan; hvars utseende var upprördt.

— Ja visst, — svarade grefven leende, i det han drog Gerda till sig; och likasom för att visa Grefvinnan att han var fullt såker om Gerdas tillgifvenhet, tilläde han: — ifall jag icke vore så säker om all ensam ega min Gerdas hjerta!... men hvartill sådana frågor?

— Derföre att jag alltid ansett dig allt för kall, att kunna hysa dylika känslor, — svarade Hilda, och lekte sorglöst med några blommor. Alva ryste; ty hon fattade fullkomligt Hildas afsigt.

Men nu kom professor Gren, och förkunnade, att gamle grefve Gralton med fru och döltrar hade anländt. Alla skyndade att möta dem. — Endast Hilda och Herman dröjde qvar.

— Hvad tyckte herr häradshöfdingen om grefvens sätt att vara svartsjuk? — frågade grefvinnan.

— Jag hade funnit den fruktansvärd, i händelse ni min nådiga gréfvinna varit hans hustru.

— Hvad skall detta betyda? Jag tror ni vill förolämpa mig.

— Alldeles icke, det betyder alt endast för fru grefvinnan skulle jag kunna förmå mig att trotsa deo, — svarade Herman, och kysste hennes hand med ga-lanteri.

Hon teg och "tänkte: I

— Du kommer för sent, min gosse, jag har redao sett i dina kort, och nu skall jag krossa eder båda.

I förbigående må nämnas, att Herman icke förmått inskränka sig till den Gerda, som han föreställt sig. Alla

Hermans föresatser i det fallet hade tjenat till intet. Frestelsen var för stor, trakten för skön oeh den dagliga sammanvaron gaf allt för många tillfälleD att återupplifva minnet hf den period, då båda lefde i sin första kärleks drömmar. Nog af, han hade redaai, klädt sina känslor i ord, och orden inneburo önskuiu-gar. Kanske låg det också för mycket lättsinne i lians karakter, för alt kunna uppfalta det orätta uti att bryta den tystnad han ålagt sig. ,Gerda å sin sida, allt för svag, och aldeles utan några principer, öfverlemnade sig åt ögonblickets hänförelse, utan att betänka följderna af det pligtförgätna i sitt uppförande. — Att, under dylika förhållanden, äfven andra än de sjelfva skulle märka huru sakerna stodo, inses lätt. Alva gjorde allt hvad hon förmådde, för alt visa Gerda den afgrund, emot hvilken hon be-sinningslöst störtade; men alla hennes bemödanden voro fruktlösa; och Gerda slutade med att undvika henne. Äfven baronen började blifva orolig, och fattade sitt beslut alt tala vid Herman, innan någon tjenstaktig person öppnade ögonen på Ernst: den ende, som ännu ingenting såg. Så slodo sakerna, när ofvannämde samtal (egde ru m.

— Herman måste bort, så fort balen är förbi, — änkte baronen, under det han gick gamla grefven lill oötes. — Jag såg på Hilda, att hon har någol afsky-ärdt i sinne emot Gerda.

— Jag vill vaka öfver henne, — föresatte sig Uva, som med skäl fruktade alt en stor fara hotade, lå Hildas skadeglädje var, så otvetydig.

— På balen blir ett passande tillfälle att demaskera dem, — hoppades grefvinnan Hilda.

— Jag måste hafva ett samtal med Herman; ty ielta tillstånd af oro och fruktan blir slutligen oulhärd-igt, — tänkte Gerda^

— Bort måste jag! min närvaro blir eljest hennes lycka, — ljöd Hermans bättre känsla.

I Sednare på aftonen, då alla voro samlade L baro-ens salong, i bottenvåningen, der glasdörrarna åt te-'issen voro öppnade, stod Alva lutad emot en af dem, <th blickade drömmande på den nedgångna solen. Hon tokte med vemod, saknad och smärta på sin så varmt <ch outsägeligt älskade mor.

— Vill Alva gå ut och sätta sig på terassen, jag

några ord att säga? — ljöd baronens röst bakom

knne.

Alva kastade en skygg blick på honom, under det ^ lätt rysning gick igenom hennes varelse.— Jag har endast några ord att saga, — bifogade han.

De gingo ut och satte sig på en bänk.

— Handlingarna af det gåfvobref, hvarigenom ni skänker pastor Hedberg och hans barn räntan på det kapital, som är nedsatt i Helenefors, hafva i dag blifvit mig tillsända, och jag önskade inhemta er afsigt med dem.

— Om jag vågade anhålla, att herr baronen god-hetsfullt ville sända dem till pastorn.

— Men hvarföre, Alva, icke sjelf öfverlemna dem åt honom.

— Emedan det då skulle se ut, såsom ville jag betala en skuld, den jag ändå aldrig kan återgälda. — Nej, må mitt namn dervid icke nämnas, utan han anse gåfvan såsom en disposition af vår gemensamma slägting.

— Ni är den besynnerligaste qvinna jag känt. Oförmodadt egarinna af en half milion, gör ni ingenting för att njuta af lifvet, utan gjfver bort nästan hela er förmögenhet, genom att stifta välgörenhetsanstalter m. m., och behåller endast så mycket för er sjelf, som ni nätt och jemt kan lefva af.

— Och hvartill skulle jag behöfva mer?

— Till att försköna och lyckliggöra ert lif.

— Herr baron, hvarje menniska har sitt eget sått att vara lycklig, och så äfven jag. Min sällhet finner jag . . . just i hvad jag nu gör.

— Men Alva, har ni då aldrig tänkt uppå att gifta er?

— Nej, icke ännu.

— Svara mig uppriktigt: har Alva redan skänk sitt hjerta åt någon?

Alvas kinder brunno dervid i purpur; men we(stadig röst svarade hon:

— Nej, herr baron, icke åt någon.

— Tack, jag är nöjd. Jag älskar er Alva, såsonl jag icke trott mig om att kunna älska någon qvinna och... icke sannt, ni afskyr mig ju icke?

— Huru skulle jag väl kunna det. Herr baroihar endast bevisat mig godhet. — Men Al vas röst darrade och hennes ansigte återgaf en bitter smärta.

— Jag vill icke nu, omgifven af spejande blickar, vidröra detia grannlaga ämne; men lofva alt om onsdag kl. 10 f. m. möta mig i paviljongen. Som balen är i morgon, skola alla då sofva längre än vanligt, och jag kan oslörd få detta samtal.

— Jag skall hafva den äran att infinna mig, — svarade Alva; men rysle ovilkorligt, då hon mölte baronens glödaode ögon.

— Ni är ju fri, Alva? — frågade han och lutade sig ned till Alva, så att hon kände flägten af hans andedrägt på sin kind.

— Jag är fullkomligt fri.

— Och ni skall en dag kunna älska mig?

— Jag hoppas att en gång kunna det, — svarade Alva med en röst och en blick, som tydligen inneburo en dubbel mening.

— Tack, tillbedda flicka! — hviskade baronen, tryckte hårdt hennes hand och steg upp.

Då Alva blef allena, knäppte hon siua händer tillsammans och blickade upp i rymden, suckande:

— O, du, min hulda moders goda ande, värdes bistå mig, alt jag riktigt må kunna uppfylla min svåra pligt!

Dagen derpå skulle Gerdas nittonde födelsedag firas med en stor bal, grefve Gralions familj, som bodde ett par mil ifrån Helenefors, hade derföre dagen förut ankommit, och skulle qvarsladna några dagar.

Baldagen på aftonen var hela praktvåningen på Helenefors blomsterklädd och festligt smyckad, till emottagande af det stora antal gäster, som voro dit-bjudna. Ännu hade hvarken värdfolk eller gäsier blifvit synliga, då Alva, fullkomligt balklädd, i en halmgulatlasklädning, och på håret ett nät af hvita perlor, inträdde i de tomma salongerna. Hon vandrade långsamt igenom raden af rum och stadnade slutligen i ett litet åttkantigt kabinett, framför hvars spegel hon tank* fullt ordnade några lockar.

— En smakfullare toilelt, än din, kan man icke se, — yttrade bakom henne grefve Ernst. Alva vände sig om. Äfven han var balklädd. Den blick Ernst fastade på Alva var glad och full af beundran.

— Jag tänkte just, då spegeln återgaf min bild: hvem skulle väl nu i mig igenkänna detta förtviflade och hungriga barn, som du en gång så ädelmodigt räddade ifrån alt dö af svält. O, min arma mor, hvarför fick hon icke lefva och njuta af ett öfverflöd, som utan henne synes mig så tomt? Hvarföre fick hon icke hembära dig sin varma tacksamhet!...

— Det var således ändå du?... Mitt minne bedrog mig icke.

Det var jag, som aldrig under loppet af mitt lif hvarken glöml eller någonsin kan glömma din ädla handling, eller den erkänsla jag är dig skyldig. Jag hade också i milt minne troget gömt dina anletsdrag. Man förgäter visserligen mycket här i lifvet; men den glömmer man aldrig, som räddat mera än vårt eget lif, — en öm moders. Var förvissad, Ernst, att milt hjerta evigt skall känna hvad det har dig alt tacka för, och skulle en dag komma i vårt lif,

då jag kan visa det, så räkna uppå att jag icke skall rygga tillbaka för något offer, som afser din lycka ...

— För ett skall du dock draga dig tillbaka: att förlåta mig, det jag älskar dig? — yttrade Ernst, med passion fallande hennes händer, dem han tryckte emot sitt klappande hjerta. — O, du! min länge sökta, min återfunna drömbild, vänd dig icke bort ifrån mig. Jag har med hela makten af min vilja, för att icke såra dig, befallt mina känslor att tiga och trängt dem tillbaka i djupet af milt bröst. Allt sedan vår hitkomst, har icke ett ord, icke en blick förrådt den glöd, som fortärt mig, som uteslutande beherrskat mig. Jag uppfattade och lydde meningen af dina ord till mig, påresan hit, och det, ehuru jag vistades med dig i en så skön och till hjertat talande trakt, som denna. Det här gifvits ögonblick, då förmågan alt inom mitt eget bröst sluta mitt hjertas hemlighet, börjat svigta, då jag nedtrycktes af önskan att blifva älskad, och längtade efter alt få säga: jag älskar dig$ men jag såg dig, och ... teg. Och likväl finnes ingenting i min kärlek, som kan såra dig; den är ren och helig. Nu, Alva! nu, när jag ändleligen i dig återfinner detta barn, hvars blick på mig redan då gjorde ett sä outplånligt intryck, nu måste du förlåta mig, att känslor, starkare än min vilja, tvinga mig alt tala. O! jag begär af dig endast tillåtelsen alt få älska dig, och detta skall du icke kunna vägra mig ...

— Ernst! jag måste det likväl, — svarade Alva med ansträngning, och i hennes ögon glimmade tårar.

Aldrig hade makten af en menniskas välde öfver sig sjelf varit hårdare anlitadt; aldrig hade ett mensk-ligt hjerta satts på ett hårdare prof än Alvas i delta ögonblick; men för hennes själ slod alltid främst hvad hon borde göra; icke hvad hennes svaga hjerta bjöd.

— Hvarföre, Alva, hvarföre? — utropade grefven häftigt, och kramade hårdt hennes händer.

— Jag måste det, om jag verkligen vill din och Gerdas lycka!... jag måste det, om jag vill bibehålla din aktning, samt aktningen för mig sjelf. Du säger: att i din kärlek gifves ingenting, som kan såra mig; men du bedrar dig grymt. Du år ju gift, och ditt hjerta bör helt och hållet, och uteslutande tillhöra din maka.

Hvarje fiber i Alvas eget hjerta darrade, då hon

uttalade dessa ord. Men ulan alt hennes ansigte för-

rådde kampen inom hennes bröst, forifor hon:

— Det ligger således i sjelfva din kärlek, den må vara hurudan som helst, något för mig djupt sårande, emedan den alltid innebär ett förnärmande emot Gerda ...

— Håll ett ögonblick! —utropade Ernst: —denna maka har aldrig älskat mig... hon har med en

☐ o «•

motvilja Utan like stölt mig ifrån sig. An mera.. .

hon hade en gång helt och hållet kunnat tillegna sigmitt hjerta, som med trötta, längtansfulla slag önskade alt få klappa emot ett annat; men hon har med den mest fasaväckande likgiltighet kastat det ifrån sig. Ar felet mitt, om det behof af kärlek, som var nedlagdt i milt bröst, icke kunnat dö, utan åler uppvaknat med all sin häftighet, då en qvinna, sådan jag ifrån ynglingaåren drömt mig henne, framstod för mig?... Ar del väl jag, som är den felaktige?.. . eller är det icke denna huslru, som i sin egoism kallsinnigt öfverlemnar mig åt elt glädjefatligt och tomt lif? Hvad pligier eger jag väl emot. ..?

— Tala icke ut, Ernst! Du glömmer dig! Den känsla du hyser för mig kan icke urskuldas derigenom, att du uppsöker fel hos din hustru. Nej, du måste bekämpa den, såsom en dig ovärdig svaghet...

— Aldrig, Alva! — yttrade grefven lidelsefullt,

— jag skall älska dig till min död! Hvilken rättighet eger du väl att vägra mig njutningen att med dig få tala om min kärlek?... Nej, du vore grym och otacksam, om du med köld stötte mig ifrån dig.

— Jag eger ingen rättighet öfver grefve Gratton,

— svarade Alva med ädel stollhet; — men jag haren allt för hög tanka om den Ernst, som fordom visade sig god

och ädelmodig emot nöden, för alt tro det han ville missbruka den tacksamhet jag är honom evigt skyldiga genom att tvinga mig höra ett språk, som skulle nedsäila honom och komma mig att fly hans närhet. Den Ernst, hvars minne bodde i min själ, hade jag föreställt mig såsom en man, mäktig hvarje ädel uppoffring för det rätta; såsom en man, hvilken aldrig kunde glömma sin pligt.

— Nå väl, denne Ernst skall du också återfinna. Jag vill vara man och dig värdig! — svarade Ernst; blek som en marmor-staly, och under det hans ögon återgåfvo alla de stormande känslor, han med sin vilja sökte bekämpa. — Det offer du af mig fordrar skall icke öfverstiga mina krafter; ty jag vill visa dig styrkan af min kärlek, genom att ovilkorligt lyda dig. — Han förde långsamt Alvas hand till sina läppar och höll den tryckt emot dem en sekund. Var det en villa,men han tyckte alt hennes hand darrade? Han släppte den, och — aflägsnade sig.

— Tack! — hviskadé Alva

Lycka var det emedlertid för grefvens ädla föresats, att han icke vände sig om, eller kastade en blick på den i en emma nedsjunkna Alva; ty i delta ögonblick återgåfvo hennes ögon och anletsdrag en djup och lågande passion, ålföljd af ett bittert lidande.

Några timmar derefter var balen i full gång. Alva dansade såsom den, hvilken genom rörelsernas hastighet och musikens berusande toner, ville döfva ett lidande eller förjaga en tanka.

Vid uppbjudningarna till andra valsen, drog Alva sig undan, och satte sig på balkongen. Hon kände ett stort behof af hvila och några ögonblicks ensamhet; men, när musiken åler hade börjat, kom baronen ut till henne, och yttrade med oro:

— För all del, Alva, gå ut i danssalen. Gerda

valsar med Herman, och den olyckliga förråder sig. Vaka öfver henne, om det är möjligt.

Alva efterkom genast hans begäran, men blef stående i dörren, der hon full af ångest med ögonen följde Herman och Gerda. Deras ansigien återgåfvo allt för tydligt de känslor, som beherrskade dera, och, med blickar försänkta i hvarandra, tycktes de hafva glömt

hela verlden. Alvas ögon sökte med oro efter Ernst,

som i detsamma nalkades, frågande:

— Ar du uppbjuden?

— Nej.

— Vill Alva valsa med mig.

Grefven såg bönfallande på henne; men Alva

tänkte med fasa uppå, att kanske äfven hon och Ernst skulle, likasom Herman och Gerda, gripna af dansens

svindel, lemna sina känslor lill pris för allas blickar,

och svarade derföre:

— Nej tack, vi göra klokast uti att denna gång låta bli att dansa tillsammans.

— Du fruktar således att valsa med mig? O, säg! att ditt hjerta gör det, — bad Ernst och lutade sig ned emot Alva.Genom hela hennes varelse gick en rysning. Skulle hon väl för honom blotta sitt hjertas svaghet, borde hon låta honom ana att lians böjelse var besvarad?

— Nej, heldre döden, — tänkte Alva, och, fästande en stadig blick på Ernst, svarade hon lugnt:

— Hvarföre skulle mitt hjerta frukta för alt valsa med dig?

— Förlåt mig, Alva! jag yrade; men, till bevis att jag haft orätt, så bevilja mig min bön; jag har aldrig fått valsa med dig.

— Du är allt för upprörd, Ernst.

— Gif mig denna vals, och jag skall visa dig att jag är lugn.

— Må göra då, efter du nödvändigt så vill.

Ernst lade sin arm om hennes lif, den darrade.

Alva lyftade sina ögon mot honom och i dem stod en förebråelse; men han besvarade den med en alfvarlig blick, hvilken tycktes säga: — var lugn, du skall blifva nöjd med mig. — Och så stor var makten af hans vilja, alt nu, då han i sina armar höll henne, som han så högt älskade, föremålet för hans första verkliga kärlek, darrade icke en muskel, och icke en enda blick eller ett andetag förrådde huru vildt passionerna tumlade om i hans bröst. Med ett utseende, lugnt och likgiltigt, såsom hade hon varit en för honom alldeles fremmande dame, förde han Alva genom valsens hvirf-vel. De liknade båda tvenne vackra till lif väckta statyer, så bleka och kalla voro deras ansigten; under det att Gerda och Herman föreställde de iössläppla passionerna.

Dock endast några hvarf förmådde Ernst att dansa; ty han kände att profvet skulle öfversliga hans krafter, om det fortsattes. Han återförde derföre Alva till sin plats, samt aflägsuade sig, utan att till henne yttra ett ord. Alva, som var nära att qväfvas, skynda-1 de ut på balkongen. Hon kastade sig ned på en af sofforna, samt lutade sin bränheta panna emot den kalia jern-balustraden. Några tårar af hopplöshet och djup smärta runno utför hennes kinder.w

Plötsligt kommo rösterna af tvenne i närheten samtalande personer henne att spritta till:

— Men, Ernst! är du då blind, som icke ser hvad alla se; kasta dina blickar blott på Gerdas ansigte der hon nu valsar, — ljöd grefvinnan Hildas röst.

— Hilda, ni bedrar er, det år valsen, och ingenting annat, som upplifvar Gerda, — svarade grefve Ernst; men rösten lät konstlad.

— Men om jag kan bevisa hvad jag sagt, om jag för dina ögon framlägger hennes otrohet, hvad gör du dä?

— Jag skall naturligtvis då tro er; men hvad jag

gör, blir en sak som ensamt rör mig.

— Nå väl, balen slutar klockan 12, möt mig

klockan 1 i nedra korridoren, så skall du få bevis. —

Fraset af en sidenklädning gaf tillkänna att angifver-skan aflägsnade sig.

Alva skyndade nu in i danssalen, för alt träffa Gerda; men hon var omgifven af en mängd gäster, och alla bemödanden af Alva att få såga henne några ord, strandade emot Gerdas besinningslösag lädlighet. Slutligen lyckades det dock Alva att hviska i hennes öra:

— Jag måste genast tala vid dig.

— Icke nu, men i morgon, — svarade Gerda, som aldeles icke var böjd, för att af Alva emottaga några varningar eller förmaningar.

Medan balen fortgår, och alla dessa intriger spinnas i de rikt upplysta salongerna, uppföres ett annat skådespel utanför byggnaden.

En gosse om 13 å 14 år, klädd i en söndrig jacka, smög, åtföljd af en läng, bredaxlad karl i buldans-bvxor och blå rock, varligt omkring huset.

— Hör på, Conrad, — hviskade karlen, — låt se att du nu begriper mig. När jag var betjent här, ochden rackaren, baronen, lät sälta in mig för lumpna tiö' riksdaler, då hade han alltid sina penningar i elt natt!* bord, som står bredvid hans säng. Ser du, detta är hans sängkammar-fönster. Nu, under det man dansar, är ingen menniska åt den sidan. Om jag ställer mig på bänken här, kan du klifva upp på mina axlar, och då blir det en smal sak för dig,

att komma in genom fönstret. Nattbordet slår till höger om sängen ... Du borrar hål i skifvan, och det öfriga vet du. Se dig väl om i rummet, ifall der skulle finnas något annat som duger, förstår du?

— Visst dj—n förstår jag; men hit med din knif, långben .. .

— Hvad millioner dj—n skall du med den, kyckling.

— Jo du, om någon skulle komma, så innan de få lid att tänka, skall jag kila fram och märka dem i underlifvet.

— Du har anlag att blifva en riktiger en, din lilla sate, — utlät sig karlen, och klappade gossen på hufvudet.

Sedan gossen stoppat knifven i barmen, klängde han sig upp på karlens axlar, tryckle hål på rutan, öppnade fönstret och kröp in i baronens sängkammare. Endast en matt lampa brann der. Conrad såg sigom* kring, och styrde färden till det ofvannämda bordet. Men innan han började sitt arbete med borren föllo hans ögon på ett briljanteradt ur, hvilket var instucket i elt statif på bordet. Han bemäkligade sig genast detsamma och skulle praktisera det i sin ficka, då han i detsamma kände sig fattad af en stark hand öfver nacken. Det var... baronen sjelf. Betjening tillkalla* des, och den lilla tjufven blef gripen. Baronen gaf inspektören befallning att följande dag transportera honom till länsmannen.

När gossen fördes öfver gården, lill det rum som skulle förvara honom, möttes han af professor Gren.

— Hvad är det för ett barn? — frågade han.

— En liten kanalje, som höll på alt stjäla baronens guldklocka, — svarade en af betjenlerne.— Hvad heter du, och hvarifrån är du? — yttrade professorn till gossen.

— Jag heter *Conrad Granlund*, och är hemma i Stockholm.

— Då har du rymt ifrån Prins Carls inrättning?

— Huru vet herrn det?

— Det är dig likgiltigt, nog af att jag vet det.

— Efter så är, lönar det väl icke mödan att neka, — svarade gossen med denna hemska liknöjdhet hos en menniska, som ingenting har att förlora.

— Hvilka befallningar har baron gifvit angående gossen? — frågade professorn inspektören.

— Att i morgon forsla honom till krono-befallningsmannen.

— Herr inspektören torde vara god och dröja dermed, och afvakta nya order; ty jag har dessförinnan något att tala med baron, rörande gossen.

— Det gör jag gerna, ifall herr professorn tror att jag icke får någon ledsamhet derföre?

— Jag ger er mitt ord uppå att baronen icke skall blifva missnöjd.

— Då får den här gynnaren stadna qvar, till dess jag erhåller vidare besked.

Och dermed affördes Conrad till ett mörkt rum i domestik-byggningen.

Professorn skyndade att uppsöka Alva, samt meddela henne saken.

*

Slut på äfventyret.

Balen var nu slut, och alla fremmande gäster afreste. Alva ilade utföre en spiraltrappa, som ledde ifrån hennes rum till ett annat, som beboddes af Gerdas kammarjungfru, och var beläget utanför grefvinnans toilettrum.

— Har grefvinnan redan lagt sig? — frågade Alva kammarpigan.

— Ja, det har hon.

— Är det länge sedan?

— En god qvart; då jag gick ut, sof fru grefvinnan.

Alva återvände upp till sig, med följande tankar: — Hvilka bevis kan väl Hilda ha emot henne? . . . Jag måste öfvervara hennes möte med Ernst, för att kunna afböja det onda, så framt del är möjligt . . . I natt hotar henne ingen fara, efter hon sofver; ty i sömnen gör icke menniskan det som är orätt.

Alva svepte shawlen omkring sig, ty hon bar ännu baldrägt, och skyndade ned i korridoren. Gömd bakom en af de långa nedhängande fönstergardinerna väntade hon hvad komma skulle. Några minuter derefter anlände, nästan på samma gång, grefvinnan Hilda och Ernst.

— Nå, Hilda, hvar har ni bevisen på att jag är bedragen? — frågade Ernst med upprörd röst.

— Dold af ett träd på terassen hörde jag Gerda yttra till Herman: ”Klockan ett i mitt kabinett, här har du nyckeln till min salong. Kom utan fruktan, jag skall regla dörren till min mans rum.” — Jag skyndade derefter att af baronens betjent förskaffa mig denna dubbelnyckel till Gerdas yttre salong, se här, tagden och gå in till din kyska, trogna maka, som alldeles förgäter att du finnes till.

— Hilda! om ni leker med mig genom ett dylikt skämt, så . . . ve öfver er! . . .

Grefvens röst var oigenkännelig.

— Mitt lif ger jag i pant för sanningen af mina ord, — svarade grefvinnan Hilda, och skyndade utför trappan, som förde till de gästrum, der nu grefvens föräldrar voro boende.

Långsamt steg Ernst uppför trappan, som ledde till Gerdas och hans våningar. Alva deremot flög hastigt och lätt som en ande upp till sig; men vi lemna henne, för att följa grefven.

Sedan han uppnått dörren till Gerdas yttre salong, och varligt låst upp den, samt gått in, utan att tänka på att stänga den efter sig, upplyftade han dörrgardinen till nästa rum; men äfven der var tomt. Med tysta steg fortsatte han vandringen till kabinettet, till hvilket också dörrgardinerna voro nedfälda; men ljudet af röster, som talade lågt, träffade hans öron. Han undansköt förhänget så mycket, att han obemärkt kunde blicka dit in, då han hörde Gerda yttra:

— Älskade, altid älskade Herman! hvad du var god, som kom. O! om du visste hvad jag lidit, hvilken oro och hvilka qval, som plågat mig? jag måste tala vid dig, för att kunna lefva! Och likväl fruktar jag att hafva allt för dyrt köpt mig denna lycksaliga stund; ty säkert skall jag icke i morgon våga möta min mans blickar . . . Denne man, som beröfvat mig dig, och gjort lifvet till en börda för oss båda.

— Hvarför förbittra detta ögonblick med dylika tankar. Låt nu min kärlek vara dig nog. Hvilka pligter eger du väl emot *honom?* tillhörde icke ditt hjerta mig, långt innan du svor honom tro?

Ljudet af en kyss kom grefven att darra. En tystnad uppstod och några sekunder förflöto sålunda, då Ernst plötsligt kände en hand på sin axel. Han vände sig om, och befann sig ansigte mot ansigte med sin far, mor, baronen och grefvinnan Hilda.

— Nå, min käre Ernst, hvad har din hustru för sig, och hvarföre går du icke in? — frågade gamle grefve Gratton.

— Hvarför går du icke in? — upprepade grefvinnan Hilda, närmade sig dörren, ryckte undan gardinerna samt trädde öfver tröskeln, åtföljd af de öfriga; och sist kom Ernst.

På en liten soffa, belyst af en lampa, sutto Herman och vid hans sida en guldlockig qvinna, som vände nacken åt dörren; men vid det buller de inträdande gjorde, reste sig båda hastigt ur soffan, och det ljuslockiga hufvudet vändes emot de ankomna, hvilka alla, utom Ernst, på en gång med förvåning utropade:

— *Alva!*

Blek som döden, men med lugn hållning stod Alva der, under det ifrån de närvarande följande sammanhängande utrop träffade hennes öron:

— Det är skamlöst! min sonhustrus rum! hvilken oblyghet att här tillstöka ett nattligt möte! Detta kastar skugga på vårt hus! etc.

Endast Ernst förblef stum. Med blicken fästad på Alva, stod han lutad emot dörrposten.

Grefvinnan Hilda kastade gnistrande ögon omkring rummet och utropade:

— Detta är bestämdt ett bedrägeri!

Gamla grefvinnan Gratton gick långsamt fram till Alva och yttrade med stolthet:

— Mamsell Holm borde ha funnit det opassande, för att icke nyttja hårdare ord, att begagna min sonhustrus rum till ett kärleksmöte, ty vet att man har misstänkt det herrns besök härstädes gälde henne . . . Ni har belönat Gerdas vänskap på ett högst föraktligt sätt. Ni bör . . .

— Håll min mor; ty Alva är . . . — inföll grefve Ernst och steg fram; men innan han yttrade något vidare hade Herman klart uppfattat sin och Gerdas ställning, samt med blixtens hastighet fattat ett beslut, det enda i hans tanka, som kunde rädda dem alla, Han afbröt derföre grefven sägande:

— Om förlåtelse, fru grefvinna, här har icke varit fråga om något, som på minsta sätt kan såra er slägt; ty jag får äran att för er presentera min *fästmö* . . .

— Hans fästmö! — utropade alla med största förvåning.

På Alvas kinder blossade en hög rodnad, och hon stödde sig darrande emot soffan. Detta offer, som Herman påtvingade henne, för att rädda dem alla, föreföll Alva alltför stort.

— Ja, min fästmö? . . . Jag hade af grefvinnan Gerda utbett mig tillåtelse att här, efter balens slut, få emottaga Alvas svar, emedan jag redan i öfvermorgon är tvungen att resa till den domsaga, hvilken jag blifvit förordnad att förestå, och innan dess ville jag hafva mitt öde afgjort. Om någon begått ett fel, så är det ensamt jag; men detta torde kunna ursäktas mig såsom otålig friare.

— Medgifves gerna, — skämtade gamle grefven.

— Och nu, fru grefvinna, — tillade Herman och närmade sig Hilda, — torde ni, som troligen haft den utsökta godheten att påskynda eklaterandet af min förlofning, tillåta att jag ledsagar er tillbaka på era rum.

Han bjöd henne armen, hvilken Hilda, qväfd af raseri och gäckad hämndlystnad, stillatigande emottog.

Utkommen i yttre salongen, hviskade hon till honom:

— Ännu är jag likväl icke besegrad, betänk det, min herre; ty jag är icke bedragen af er komedi. Ni har missräknat er!

— Jag förstår er icke rätt, fru grefvinna; men i fall ni tror att jag missräknat mig på Alva, så delade jag endast samma öde ni rönt med grefve Ernst och . . . baron, — svarade Herman.

Hilda bet sig i läppen och teg.

Vi återvända till kabinettet.

Gamle grefven vände sig till sin grefvinna, sägande:

— Som här endast varit fråga om ett qui pro quo, så återvända vi, min vän, samt få i morgon lyckönska de ny-förlofvade.

Derefter aflägsnade de sig.

Baronen närmade sig Alva med följande ord:

— Får jag ledsaga er denna väg till era rum?

— Nej, jag tackar, med herr grefvens tillåtelse, går jag genom Gerdas; emedan vi hafva några ord att säga hvarandra.

Baronen gick.

Ernst och Alva voro nu allena. Med ett af vrede upprördt ansigte och korslagda armar, stod grefven framför henne. Alva tryckte handen hårdt emot sitt hjerta och bad till Gud om förmåga att kunna besvärja stormen.

— Nå väl, Alva! du har räddat Gerdas *heder* inför verlden; men hvad vill du jag skall göra med denna qvinna, som vågat vanära mitt namn?

— Jag begär af Ernst blott tvenne saker, — yttrade Alva, och fästade bönfallande sina ögon på honom: — först, att du nu går upp på dina rum och der afvaktar morgondagen, samt att du icke talar med Gerda förr än jag fått förklara mig för dig!

— Nej, jag måste genast se denna varelse, som lekt med tro och heder; jag måste säga henne, att min hämnd skall blifva förfärlig!

— Ernst, kan du vägra Alva den första, och kanske enda bön hon här i lifvet skall ställa till dig? — utropade Alva, fattande hans båda händer, på hvilka föllo några heta tårar ifrån hennes ögon.

— Du gråter, Alva? . . . Ske då din vilja, du goda engel; . . . och haf tack för det du besparat mig den offentliga skymf, som var mig ämnad. Underrätta mig i tid när och hvar jag får din förklaring; ty jag kan icke se henne och dervid undertrycka min harm.

Ernst kysste vördnadsfullt Alvas hand, hvarefter han aflägsnade sig.

Der stod nu Alva, med sin till hälften misslyckade uppoffring, och sitt lif inveckladt uti en mängd plågsamma förhållanden. Hela detta dygn hade Alva varit underkastad så många och så smärtsamma sinnesskakningar, att hon saknade styrka att nu gå in till Gerda. Kastande sig ned i soffan, utbröt hon i häftiga, konvulsiva snyftningar. Alva hade visserligen en starksjäl; men äfven ett varmt och känsligt hjerta, och i delta ögonblick kände hon sig så ensam och lifvet syntes henne så sorgligt, att hon gerna velat dö, för alt slippa lida och uppoffra andra. Sedan de forsla utbrotten af smärta saktal sig, reste Alva sig med ansträngning och gick in till Gerda.

Grefvinnan hade laggtsigoch, med elt ansigte, vittnande om den gränslösaste ångest, afvaktade hon Alvas återkomst; då denna sednare inträdde, frågade hon:

— Nå, huru i Guds namn, är det?

Alva berättade i korthet hvad läsaren redan känner; men när hon kom till det ställe i sin berättelse, der Herman förklarade henne för sin fästmö, rusade Gerda upp och utropade:

— Ah, det var då dit din låtsade uppoffring ville hafva det. Det var för att tvinga Herman till della steg, som da ville rädda min heder? Men förstår du då icke att jag aldrig skall medgifva det; att också Herman heldre dör än blir sin kärlek otrogen?...

— Gerda, våg dina ord, — yttrade Alva, med elt så onaturligt lugn, alt del lät hemskt. Detta ulbrott af Gerda var så oförväntadt och smärtsamt för Alva, att hon endast med en våldsam ansträngning kunde be-herrska sin rörelse.

— Och hvarföre skulle jag det? — frågade Gerda med vredgad blick och blossande kinder. — Hvad har jag att förlora, då du beröfvat] mig honom? Hvem bad dig träda emellan och afvända ett uppträde, som endast haft min skiljsmessa med Ernst och min förening med Herman till följd. Men jag hvarken vill eller skall underkasta mig dina intriger. Jag går genast till Ernst och dem alla, för alt säga atl det var jag . ..

— Gerda! är du vansinnig, vill du för en vild passion uppoffra både din och din makes heder?...

— Jag uppoffrade en gång min Kärlek, jag gör det icke andra gången. Hvad bryr jag mig om verldens förakt? hvad rör mig vanäran, då^det gäller Herman? Begrip då engång, att om del vore min egen mor, som ville rycka

honom ifrån mig, skulle jag hata henne... Jag vet af ingenting annat på jorden än min kärlek.m

— Håll, Gerda! jag skall visa dig, att äfven du måste böja dig under nödvändighetens lag, — yttrade Alva allvarligt. — Du vill för en kärlek, lika egoistisk som tygellös, uppoffra allt hvad menniskan har heligt. Må du göra det, jag tänker icke hindra dig; men du måste först höra mig. Genom att gifva din vanära tillkänna skulle du icke allenast kasta skugga på din mans hederliga och obefläckade namn; du skulle äfven göra det med din fars. An mera, det enda du derpå vinner, är att Herman fick dö, såsom ett försoningsoffer för bådas ert fel. Erinra dig Ernsts ord till Hilda: "En man, som så djupt förnedrat mitt namny skulle endast med sitt lif kunna aftvå den skymf han tillfogat mig" Du ser, att jag icke vårdar mig om att taga mig fri ifrån de usla beskyllningar du gifvit mig; nej, har du kunnat tänka så ömkligt om mitt handlingssätt, så behåll dina tankar, de innebära ingenting sårande för mig, emedan jag ieke känner mig träffad af dem . . . Nå, Gerda, gå nu alt sätta kronan på din beklagansvärda svaghet, och lägg till medvetandet af en trolös maka, af en otacksam dotter, äfven det att hafva mördat föremålet för din ömhet, genom att besinnings-löst öfverlemna dig åt din egoism. Gå, jag hindrar dig icke längre; ty den som så litet tänkt på sin pligt, och så mycket på sig sjelf, af den är ingenting att hoppas. Var också förvissad, att då du lättsinnigt uppoffrar Hermans lif, i blomman af hans ålder, skall han i sin sista stund förbanna sin kärlek, dess föremål och din svaghet. Nu har jag icke mera att säga, — slöt Alva, och närmade sig dörren till toileltrummet.

Gerda hade nedsjunkit, förkrossad, tillintetgjord, med händerna för ansigtet. Många fasansbilder framställde sig för hennes själ; mången sönderslitande och

smärtsam tanke plågade hennes hjerta. Men då Alva uppnatt dörren, hviskade hon:

— Alva! öfvergif mig icke, ännu ett ord!

— Hvad vill du af mig? Jag kan för dig icke

göra mera än jag gjort. Jag har icke mera att sä-

ga dig...Det var med en trött och sorglig röst Alva yttrade detia.

— O! huru vill du alt jag skall kuuna lefva, sedan jag för alltid förlorat Herman?

••

— Herman, och alllid Herman! Ar du väl så förblindad af din böjelse, alt du icke har känsla för något annai? Och likväl borde du nu, sedan du salt hela din familjs lycka och ära på spel, länka pä allt, utom pä honom. Finnes det då ingen känsla i ditt bröst, som säger dig, huru djupt du förolämpat din make?... och huru mycket du har alt försona? Höjer sig ingen röst i ditt inre, som bjuder dig alt ångra ett fel, hvars blotta ålanka borde komma dig att rodna. Inser du icke huru många dyra skatter du förslösat, då du förrådde dina pligter såsom maka och qvinna, då du glömde aktningen för dig sjelf och del namn du bär?... Ett namn, hvars ljud borde påminna dig de stora anspråk man dervid raster. Eller tror du, att du ostraffad kan leka med heder och pligt derföre, alt slumpen kastal dig in i en klass, som anser sig, eenom sin börd, stå öfver andra. Nej, Gerda! genom tiden går en anda, som fordrar dygd, der den skall skänka aktning, och som icke mera låter blända sig af en längesedan förgången storhet.

Gerda gret, hon var häftigt upprörd; en tystnad nppstod. Öfver Alvas kinder runno några rält bittra tårar.

— Förlåt mig, Alva, — ytlrade Gerda och räckte armarna emot henne. Alva kastade sig i dera och hviskadé:

— Jag har ingenting alt förlåta, jag har redan glömt hvad du sagt mig; blott du lofvar atl ur ditt hjerta bannlysa en kärlek, som för dig är ett brotl och gjort oss båda så olyckliga.

— Jag vill göra allt hvad du af mig fordrar* blott du icke gifier dig med Herman.

— Jag skall, om så behöfs, ställa mig såsom skiljemur emellan dig och honom, — svarade Alvaroed obeveklig röst. Gerda gömde snyftande sitt huf-vud i kudden. Och härmed lernna vi henne.

Helt tidigt följande morgon emottog Alva detta bref ifrån Herman:

”Alva! Omöjligt vore, att för er skildra alla de känslor, som denna natt bestormat mig. Ert uppträdande vid ett tillfälle, då Gerda och jag lättsinnigt lekt med de heligaste intressen, iiknade en räddande en-gels. Man skall, såsom jag, hafva öfverlefvat ett dylikt Ögonblick, för att rätt kunna uppfatta vigten af ert ädelmod. Nu, Alva, måste ni icke vara det till hälften; ty eljest har ni endast afvändt bevisen, men icke misstankarna. Hvad jag af er begär, är kanske mer än ni kan nppfylla.

”Skall ni förlåta mig, som gjort er till min fästmö? Dock, jag kunde ju icke handla annorlunda. Att rädda mig och Gerda på bekostnad af er heder, var omöjligt... Alt förråda Gerda ... var lika omöjligt. Det återstod således endast hvad jag gjorde. Men det steg, jag sjelfrådigt tog, delta går jag nu att bedja er fullfölja. Hör mig och förlåt:

”Det har gifvits ögonblick, äfven under min berusning för Gerda, då jag drömmande belraklat er och tänkt: ”Lycklig den, som en gång får kalla Alva sin maka!” Tro icke, alt del år sjelfförsvaret eller begäret alt från mig vända alla misstankar, genom en förening med er, som dikterar dessa mina ord. Nej, det är mina hemligaste tankar, min fulla öfvertygelse. Jag bönfaller, vid Gerdas framtida lycka: blif min! Jag vet, att Alva icke älskar mig; men ni älskar Gerda. Och hon skall aldrig upphöra att älska mig, så länge jag är fri. Hennes, hjerta skall tillhöra mig, så länge emellan henne och mig icke finnes någon annan skiljemur ängrefve Ernst. Er make vågar hon aldrig visa sin kärlek, och svartsjukan skall slutligen vända Gerdas ömhet till grefven, Således, för Gerdas framtida frid och lycka: b lif min maka! Jag är icke nog djerf, för att tala om min lycka. Nej, det vore förmätet. Men var förvissad, att, ehuru jag ofta varit slaf af mången egoistisk passion, skall jag dock aldrig, hurudant än ert svar må blifva, kunna glömma, att jag har Alva att tacka för lifvet. Hvad än ni af mig fordrar, skall jag blindt lyda; mer vågar jag icke säga; ty bifogade jag hvad milt hjerta känner, så blefve jag kanske icke irodd.

”Mitt lif och min varmaste tacksamhet tillhöra

Alva.

”Er evigt förbundne ”Herman.

”P. S. Alvas svar måste jag inhändiga innan vi samlas vid middagen, för att veta huru jag bör handla.”

Om delta bref var egnadt, att, på en sådan karakter som Alvas, göra något intryck, lemna vi derhän; allt nog, hennes svar lydde sålunda:

”Herman! Jag hade önskat att återfinna ett annat språk i ert bref; men lid och förhållanden medgifva icke, att jag deröfver uttalar mina tankar. Ni ber mig blifva er maka. Mitt svar måste blifva: Jag kan det ej! Äktenskapet är icke en affär, den man efter beräkning eller fördel afsluter. Det är en helig och betydelsefull akt... den vigtigasie under vår lefnad; och icke är det möjligt, att afslula en förening för hela lifvet på ett sådant sätt som detta. Jag älskar er icke, Herman! och skall aldrig göra det. Huru vill ni då, att jag inför Gud skall kunna svärja er tro, kärlek och aktning. Mitt löfte vore en mened och vårt äktenskap blefve, hvad Gerdas är... olyckligt. Slutligen: huru vill ni att jag skall kunna hysa nog aktning och förtroende till er, för all anförtro min framlid åt Gerdas fordne lärare och vän, som på ett så sjelfviskt och lättsinnigt *ått uppoffrat hennes heder och lycka. Nej, jag hvarkenvill eller kan blifva Hermans maka;... det vore en alltför onaturlig handling. Del enda jag för Gerdas skull kan göra, är, atl (ill er afresa, passera för er fåslraö.

”H vad jag fordrar af er hederskänsla är, att ni re* ser i morgon, såsom ni sjelf sagt, samt alt ni skrifver till Gerda några förnuftiga ocli en hederlig man värdiga ord, för alt bringa henne till sans och efterlanka. Äfven önskar jag all hon må förblifva i den tro, all jag verkligen är er fäsliuö; ly endast derigenom kan man lyckas att vända hennes tillgifveuhet till den af er båda djupt förorältade maken.

”Gör emedlei lid en resa ål staden i dag, och bespara uss alla elt oangenämt sammanträffande vid middagen.

”Jag är fullt öfvertygad att icke förgäfves hafva vädjat lill er hederskänsla, och är äfven förvissad atl ni skall göra allt för godtgörandet af livad ni brutit. I förtröstan derpå hoppas jag vi ännu kunna emotse en god utgång.

”Alva."

Herman efterkom punktligt Alvas önskan, och skref lill Gerda:

”Ett skriftligt farväl, min älskade Gerda! nödgas jag säga dig; ty säkert inser du att allt måste vara slul imellan oss. Vi hafva lekl med elden, och varit nära att blifva dess rof. Du ärventyrade din heder och jag mitt lif. Vi måste skiljas... skiljas för alllid. Det är icke mera i egenskap af din älskare jag skrifver lill dig, ulan såsom din fordne lärare, hvilken vill gifva ett råd. Tag icke hvad jag säger som en förebråelse, utan betrakta det såsom en välmening af den, hvars hjerta varmt och innerligt önskar din sällhel.

”En gifl qvinna bör alltid sky att lill lif uppväcka känslor hos den man, hon som ogift sagt sig älska, då denne man icke är hennes make; ly hon blottställer sig att derigenom kränka sina pligter och bringa olycka öfver hela sin familj. Den gifta qvinnan omgifvesicke mera af den jungfruliga glorian; hon är ett helt annat väsende och för henne är passioner, hvilkas tillfredsställande i allmänhet anses som en olycka, långt farligare än för andra, emedan de, allt annat ondt obeiåk-nadt, icke allenast göra henne till en trolös maka, utan äfven utplånar aktningen i sjelfva älskarens hjerta. Då en qvinna faller genom oss och för vår skull, äro vi likväl nog egoisler, för att äfven sjelfva, när vårt förnuft vaknar, belöna henne med vår förkaslelsedom. Tacka Gud, Gerda, alt vi rycktes ur den farliga berusningen, innan ditt fel gjort del omöjligt för dig att blicka upp till din man, eller emollaga Alvas ädelmodiga offer. En timma sednare — hvem vet hvarmed den af dig sjelf framkallade léte å téie’n då hade slutal! — Mannens önskningar i dylika ögonblick hafva ingen gräns; — och qvinnans svaghel är oftast allt för slor, atl kunna emotslå dem.

”Och nu, min älskade Gerda! fly till din makes hjerta; sök genom kärlek och trohet försona hvad vi gemensamt brutit. — Jag går att i uiöfvande af mina pligter söka ersättning för hvad jag i dig förlorar.

”Visa dig stark, min Gerda, och värd den beundran mitt hjerta då skall skänka dig. Du får icke ule-blifva från middagen, derest du icke skall blollstäila oss båda.

”Herman.”

Delta bref, — kyligt som en November-natt, — visade Gerda klart all Hermans kärlek ingalunda hörde till det slaget, som trotsar lid och förhållanden, och hon insåg nu lydligt, atl han icke tänkte dö af sorg öfver hennes förlust. Det verkade likt elt kylande pulver på Gerdas blossande känslor; han hade väl beräknat dess effekt.

Alva skref till Ernst dessa ord:

”1 stora salongen klockan sex på aftonen väntas Ernst af Alva."

Hon erhöll följande svar:

”Jag går med Gren ut att jaga, men återkommer klockaa sex.”Efter emottagandet af detta svar, gick Alva till prestgården; men något före tio återkom hon, och skyndade upp på sina rum. Hennes ansigte bar spår af en genomvakad natt och häftiga själsskakningar. En lätt blå skugga under de stora, svarta ögonen, gåfvo åt dem något dystert, samt gjorde kindernas blekhet ännu starkare. Uppkommen till sig, gjorde Alva i största hast sin toilett. Derefter knäböjde hon och bad länge, men tyst, hvarunder uttrycket i anletsdragen återfingo sitt ursprungliga lugn, och, då Alva några minuter sednare långsamt vandrade genom parken ned till paviljongen, voro alla spår af sinnesrörelse försvunna ur detta ansigte, hvars uttryck afspeglade en stor och stark själ.

*

En ryslig förklaring.

Baronen var redan i paviljongen, då Alva dit inträdde. Han mätte rummet med stora steg, under synbart inflytande af sina upprörda känslor. Efter att med en stum böjning på hufvudet, hafva helsat Alva, gick han till dörren, igenläste den med dubbla slag, och stoppade nyckeln hos sig. Utan att med en enda min förråda

öfverraskning eller fruktan, åsåg Alva stillatigande denna handling.

Baronen vände sig nu till Alva, och, fästande på henne en dyster blick, yttrade han:

— Mycket har förändrats, sedan jag utbad mig detta möte, och föga anade jag de händelser, som utvecklat sig. Felet är icke mitt, om dessa tilldragelser åstadkommit en förändring i min tanke om er, och Efter emottagandet af detta svar, gick Alva till prestgården; men något före tio återkom hon, och skyndade upp på sina rum. Hennes ansigte bar spår af en genomvakad natt och häftiga själsskakningar. En lätt blå skugga under de stora, svarta ögonen, gåfvo åt dem något dystert, samt gjorde kindernas blekhet ännu starkare. Uppkommen till sig, gjorde Alva i största hast sin toilett. Derefter knäböjde hon och bad länge, men tyst, hvarunder uttrycket i anletsdragen återfingo sitt ursprungliga lugn, och, då Alva några minuter sednare långsamt vandrade genom parken ned till paviljongen, voro alla spår af sinnesrörelse försvunna ur detta ansigte, hvars uttryck afspeglade en stor och stark själ.

*

En ryslig förklaring.

Baronen var redan i paviljongen, då Alva dit inträdde. Han mätte rummet med stora steg, under synbart inflytande af sina upprörda känslor. Efter att med en stum böjning på hufvudet, hafva helsat Alva, gick han till dörren, igenläste den med dubbla slag, och stoppade nyckeln hos sig. Utan att med en enda min förråda öfverraskning eller fruktan, åsåg Alva stillatigande denna handling.

Baronen vände sig nu till Alva, och, fästande på henne en dyster blick, yttrade han:

— Mycket har förändrats, sedan jag utbad mig detta möte, och föga anade jag de händelser, som utvecklat sig. Felet är icke mitt, om dessa tilldragelser åstadkommit en förändring i min tanke om er, ochframkallat helt andra afsigter. Märk noga, jag är icke en man, som oslraffadt låter någon leka med mig....

Och detta, Alva, har ni gjort.

— Men på hvad sätt, herr baron?

Alvas röst var lugn.

— Det frågar ni!... Vet, att ni varit den enda qvinna, för hvilken jag under loppet af mitt lif hyst aktning; den enda, lill hvilken jag icke vågat fram-

komma med de önskningar milt hjerta närde. Det låg i er blick något så rent och ädelt, i hela ert väsende någonting så enkell och ändå värdigt, att ni beherr-

skade mina vilda passioner och tyglade mina lidelsefulla begär. Ni var den första, på hvars dygd och redlighet jag trott, och derföre äfven den första som

bedragit mig.... Ni svarade mig i måndags, alt ert hjerta var fritt, och .. . redan förliden nalt finner jag er tillhöra en annan.

— Skulle det vara möjligt att äfven ni, herr baron, är nog kortsynt, för att hafva blifvit bedragen af denna komedi?... Delta hade jag icke väntat.... Har ni glömt edra egna ord om Gerda, under valsen: Den olyckliga förråder sig?

— Gerda?...

— Ja, herr baron... er dotter!... som jag lyckades undanrycka en offentlig vanära, genom atl sätta min egen heder på spel.

— Således var det föregifna frieriet endast en täckmantel för Gerdas kärlek till Herman? Jag hade icke föreställt mig att ni var så fördomsfri, och sannerligen, det smärtar mig att ni är det; ty, derigenom be-röfvas jag den enda

illusion lifvet haft att bjuda mig. Hvem skulle kunna tro er om att bidraga till en intrig, som har lill afsigt alt bedraga en aktad man....

— Herr baron! ni ultalar en förvillelse, som skulle djupt såra mig, ifall någon annan yttrat den, — inföll Alva, höjande hufvudet och kastande en stolt blick på baronen. — Jag lånar mig icke till en rol, så förnedrande, som den ni förmodar..., Väl har jag, genom min medverkan i denna sak, velat kasta enslöja öfver det som varit, samt förskona Gerda ifrån de vanärande följderna af hennes fel; och emellan hennes passion och Herman står hädanefter jag . . .

— Ämnar då Alva förena sitt öde med Hermans? • •

— Annu vet jag icke hvartil 1 jag kan anse mig tvungen.

— Men, Alva, detta skall aldrig komma att ske; jag svär del!

— Om det maste ske, är det derföre, att ni, herr baron, lärt er dotter allt annat, utom dessa tvenne saker: att känna helgden af sina pligter och hysa aktning för det namn en hederlig man anförtrott henne.

— Här är icke mer fråga om min dotter, utan ... om er och mig! — yttrade baronen häftigt; — här är frågan om den enda qvinna jag i verlden älskat, och denna qvinna... är ni!... Väl har jag, under min lefnad, varit slaf af mången passion, men aldrig förr än jag såg er, Alva, vetat hvad en verklig

kärlek velat säga. ... Då jag bad om etl möte, var

det för alt bjuda er .. . en flicka utan börd och namn

. .. min hand, milt namn och mitt lif! Jag, Max

Helgenstjerna, säger åt er, Alva Holm, blif min maka, blif den rika och mäktiga baronessan Helgenstjerna, och ni skall icke uppoffra mig för något så imaginärt, som Gerdas blottställda heder. .. . Hon är min dotter! detta är nog, för alt beskydda henne, äfven om Ernst vore så narraktig, atl vilja göra skandal.

— Herr baron, jag skall svara på ert anbud, om ni först vill visa mig den godheien att med tålamod afhöra en berättelse, som rör er familj, — yttrade Alva och satte sig.

— Hvartill skall det tjena? — frågade baronen, och tog plats bredvid henne.

— Hvad jag har att såga, rör er allt för nära, att icke inverka på milt beslut, och kanske äfven på erl:

— För några och tjugu år sedan funnos i dessa trakter tvenne ynglingar, den ene laglig arfvinge till en baron, hvars namn jag tills vidare utesluter; den andra ett stackars barnhusbarn, hvars mor fordom tjentsom kammarjungfru hos baronens fru. Hon lemnade oförmodadi sin plats, emedan hon hade varit allt för eftergifven emot sin höge husbonde. Kort derpå födde hon en son, hvilken genast inköptes på barnhuset. Modren hade efter dessa händelser svårt all få någon tjensi; men erhöll dock slutligen en sådan hos den upplyste pastorn i Lunda församling. Det arma offret för en dylik djurisk nyck, förtärdes af samvetsqval och oro öfver sitt barns öde, inkastad! på ett allmänt barnhus. Hon anförtrodde pastorn sin sorg och deone talade vid den förnäme fadren, för alt beveka honom att med elt litet underhåll bidraga, så alt modren sjetf kunde få vårda barnel; men han tyckte sig redan hafva nog dyrt betalt en lättsinnighel, hvaraf han icke bibehållit något intryck, och afspisade pastorn med de orden: ”att han redan gjort allt hvad man af honom kunde fordra.”

Under det Alva talade, blef baronens ansigte allt blekare och blekare.

— Pastorn fann modrens belägenhet beklagansvärd, och upplät derföre ål henne en koja på prest-gårdens egor, dil hon inflyttade, sedan hon uttagit sitt barn ifrån barnhuset. Medelst det arbete pastorn förskaffade henne, samt barnhnshjelpen, försörjde och uppfostrade hon barnet. ... Gossen, hvars namn var Otto, åtnjöt af pastorn samma undervisning som hans egna barn, en gosse, tvänne år äldre än Otio, en flicka, några år yngre, samt en pastorns brorson.... Så förflö-to tolf är, då modren dog. Den redan faderlöse gossen stod nu äfven moderlös, utan familj, med intet annat arf än vanäran af sin börd. ... Af sin mors anhöriga hade hon ingenting alt hoppas; ty hvem anser

sig slägt med ett oäkta barn? Pastorn gjorde änno elt försök på den rike, i yppighet lefvande fadrens hjerta; men utan framgång. Han svarade; ”Låt barnhus-direktionen skicka honom lill Norrland, han blir då uppfödd till en duglig bonddräng.”... Den döende modren hade anförtrott gossen i prestens vård, och denne tog honom nu hem lill sig.... Han uppfostrades tillika med pastorns barn.... Ottos lynne var ifrånbarndomen våldsamt, egoistiskt och obändigt.... Några år förgingo, och gossarne uppvexte derunder till ynglingar. De skickades alla tre till akademien. Hvilken Otto hade alt tacka för lifvet, var, tyvärr, allt för väl bekant, och ehuru han aldrig af pastorn hörde talas derom, erfor han det likväl af andra. Vid gossarnes ankomst till universitetet, sammanträffade de med baronens ende, laglige son, Max.... Det var under detta Otlos korta vistande i Upsala, som troligen grunden lades till en allt annat uppslukande afund emot den rike och firade brodern. Dertill kom, att slumpen så fogat, att de båda bröderne hade en förvillande likhet till vext och anletsdrag, så alt man endast på hårets färg kunde skilja dem. ... Otto hade lockigt guldgult hår; men Max’ deremot mörkt.... Längre än en termin uthärdade Otto icke vid akademien; ly för hans stolta karakter var jemförelsen emellan honom och hans bror allt för plågsam, och dertill kom, alt kamraterne ofta på skämt kallade honom batarden.... Vid gossarnes besök i hemmet, bad Otto pastorn alt få egna sig åt landtbruket, samt slippa gå läsvägen ; hvilket denne med nöje beviljade, emedan hans tillgångar icke voro

slora, och en gosses underhåll vid akademien alltid är

ganska kännbart.... Många små stygu voro sedan eg-uade alt underblåsa Otlos fiendtliga känslor emol brodern. Då baronen dog, och kort derefter äfven hans

fru, ärfde sonen Max ensam fadrens ofantliga förmö-

genhet; under det den andra hade för sina ögon blott elt lif af beroende, bekymmer och motgångar. Förföljd af sin förnedrande börd och ett nådehjon inom en obe-medlad presifamilj, blef Ottos sinne ännu dystrare, och hans tal andades endast bitterhet och hat. Den enda, som under denna tid utöfvade ett något mildrande inflytande på honom, var pastorns unga, vackra och goda dotter Anna. För henne tycktes han också hysa en djup tillgifvenhel, hvilken hon besvarade med verklig hängifvenhet.... Ett år efter gamle baronens död tilldrog sig en sorglig händelse med pastorns son, som var nära alt kosta den menniskoälskande presten lifvet. Den unge studenten hade öfverlemnal sig åt en ohej-dad passion for spel, och gjorde skulder, samt blef, i följd deraf, invecklad i de mest brydsamma affärer. För alt komma ur denna belägenhet, och för alt göra sig fri ifrån de strängaste fordringsegarne, tog han ett lån med baron Max’ borgen, ditskrifven af lionotn sjelf. ... Bedrägeriet upptäcktes, ynglingen blef såsom för-falskare arresterad; men hjelpies genom den unge, då verkligt ädelsinnade baronens mellankomst, så alt saken kunde nedtystas. Reversen inlöstes af baronen, och ynglingen, som af den stränge fadren icke kund« erhålla förlåtelse, reste till Amerika.... Pastorn öfver-v1 flyttade på sin brorsson och på fostersonen den ömhet han hyst för sill eget barn; hvars namn aldrig mera inom familjen fick nämnas. Oen tacksamhetsförbindelse, hvaruti presten ansåg sig slå till baronen, aflägsnade alldeles Ouos lillgifvenhet för sin välgörare, och ökade hans förbillring mot den förre.... Sålunda hade man kommit till den tidpunkt, för några och tjugu år sedan, hvilken min berättelse egentligen angår:

”Pastorn förskaffade Otto plats såsom inspektor hos «»n grefve Gratton, hvars egendom låg i närheten af Lunda prestgård. Grefven var på långt håll slägl med baron Max och närmaste granne, samt vislades ofta hos denne. Grefve Gratlons ekonomiska ställning lärer den liden varit mycket invecklad, emedan hans egendom till nästan hela dess värde stod inlecknad.... Han umgicks derföre med planen att åvägabringa en förening emellan baronen och sin enda syster; men misslyckades der i»... Grefven var en man, utan något moraliskt värde, slug, egoistisk och förslagen, samt mycket lättsinnig. Han hörde till klassen af desse adelsmän, hvilka anse ingenting heligt, Iro på ingenting och äro mäktige hvilken dålig handling som helst, blott de kunna bevara det yttre skenet af heder. Han hade, ehuru gifl med eil aklningsvärdt fruntimmer, förslösat sin ganska betydliga förmögenhet på ulsväfningar af alla »lag.... Ofta brukade lian skämta med Oilo öfver baronens och hans likhet, och omöjligheten all kur.na åtskilja dem, ifali äfven färgen på hårel varit densamma.

De Värnlösa. 10”Baron Max började under tiden att visa Anna en viss uppmärksamhet, sorn snart föll Otto i

ögonen. Då vaknade begäret tios Otto att tillfoga brodern ett lidande, genom all såra honom i hans kärlek lill Ännu. Ifrån denna sluud förändrades Ollos verkliga lill-gifvenhet för henne, och anlog utseende af en häftig passion. För alt tilifredsslälla elt föraklligt hat, lönade han sin fosterfar och välgörare, Pastorn, med att.. . förjöra hans dotter

Alva höll nu upp, och baronen lutade sin bleka panna i handen.

— Af ett hjerta, så fremmande för tacksamhetens fordringar, och så litet känsligt för minnet af sin egen olyckliga tillkomst, alt han, för alt tillfredsställa ett ustll hämndbegär, gjorde den ädla fosterfaderns dotter till ett offer, var ingenting godt alt förvänta. Anna, bedårad både af sina egna känslor och af hans passion, fick med hela sitt lif umgälla si 11 fel.

”flvarje Lördag brukade Otto komma till prest-gården och der tillbringa Söndagarna. En vacker Lördags eftermiddag i Oktober, då pastorn var borta på någon förrättning och Anna satt i salen, väntande på Otto, inträdde baron Max. Han talade för första gången med henne om sin kärlek, och slöt med dessa ord: ”— Anna, jag bjuder dig min hand, milt hjerta och hela miti lif. ..

”1 detsamma kände han elt slag på axeln, och en gäckande stämma yttrade:

” — Jag beklagar, herr baron, att ni kommer för sent, ty Anua är redan min älskarinna, och kan således icke blifva er maka.

”Det var Oito.

”Anna gömde, vid delta oblyga uttalande af hennes svaghet, silt ansigte i händerna och gret. Baronen, som träffades i hjertal af dessa ord, vände sig till Otlo, yttrande :

”— Du är en eländig skurk, — och dervid gaf han honom elt slag i ansigtet, samt aflägsnade sig,” Vid detta ställe i Al vas berättelse resle sig baronen, for mtd handen öfver pannan, och gick några slagöfver goifvet. Men Alva fortfor, utan alt deraf låta störa sig:

”Hvad Otto sade, och det som sedan förefföN emellan honom och Anna, förbigår jag. Han spelade ångerfull. Han förmådde Anna att skrifva till baronen, för att utbedja sig etl samtal. Mötesplatsen skulle blifva den paviljong, som ligger vid vattenfallet i grannskapet. Hon öfverlemnade åt baronen att sjelf bestämma liden. De skäl Ollo begagnade, för atl förmå henne der-till, voro: att baronen kunde meddela Annas far hvad han nu visste, och derigenom framkalla Ottos förvisning ur husei, samt göra en förening dem emellan omöjlig. Annas möte med baronen skulle hafva för afsigt att af-böja allt delta. Olto åtog sig att framskaffa brefvet. Söndagen inträffade en häftig storm, ocli tjocka moln jagade hela dagen öfver himmelen. Vid skymningen föregaf Otto, att han ämnade blott göra ett besök i en af granngårdarne, och aflägsnade sig. Men Anna, som salt vid fönstret, och icke såg honom gå ifrån sitt rum, gick en stand derefter, sedan pastorn och adjunkten satt sig att spela bräde, ned till den byggning, hvaruti Ollo hade sitt rum. Anländ till dörren, fann hon den stängd, men ljus derinne. Anna böjde sig ned och

tittade i nyckelhålet. Hon såg med förvåning Otto sysselsatt alt svärta sill hår. En aning om någon olycka bemäktigade sig henne, och hon var just i begrepp att knacka, då hennes namn ifrån andra byggningen ropades. Anna efterkom kallelsen. Grefve Gratton hade ankommit på besök till prestgården, och ämnade sig sedan fram lill bruket. I största hast ordnade Anna om del som kråfde hennes närvaro, och då hon såg

sin far iubegripen i elt lifligt samtal med grefven, smög hon sig bort octi skyndade åter ut, för att gå till Otto. Kommen på gården såg hon honom, med bössa öfver axeln, taga vägen åt vattenfallet. Månen belyste för elt ögonblick nejden, men försvann strax bakom ett moln. Anua, gifvande vika för en oförklarlig oro, svep-

le schalen omkring sig, och följde efter Olto den väg

hon hade set t honom taga. Ankommen till den omnämnda paviljongen, höide hon tydligt ljuden af de steg.tivarmed han fortsatte sin vandring, och följde dem ännu några famnar. En skymt af månen belyste äter

trakten. Gömd bakom ett busksnår, såg Anna tvenne män slå några alnar derifrån, och med detsamma ljöd smällen ifrån den eues bössa, och hon såg att den andre nedsjönk lill marken. Anna utstötte ett ångestrop och nedsjönk på sina knän; Skälfvande af ångest och fasa, lutad emot en trädstam, såg hon huru mördaren med hotfull blick lyssnade efter ljudet; men, då. han ingenting vidare förnam, kastade han den döde ned i vattenfallets djup; Anna förlorade dervid sansningen.

— Vet ni, Alva, denna historia kan kosta beräi-terskan mycket, — inföll baronen, och fattade Al vas band, den han med gnislraude ögon hårdt kramade.

— Alen först måste herr baron höra den till slut, -— svarade Alva lugnt och fortsatte:

”Huru länge Anna var afsvimmad, vet jag icke; men då hon återfick sansniugen hörde hon, helt nära sig, tvenne persouer samtala:

”— Med villkor alt ni gifter er med min syster, afträder Tillby helt och hållet åt mig och mina arfvin-gar, samt förbinder er att, ifall ni får en dotter i ert äktenskap, hou då skall blifva maka åt min son, och, ifall ni får en son, att han lager hustru ur min släst, skall jag förtiga hvem som sofver der nere, och, ifall så behöfs, hjelpa er. I det hela vinner jag på sakernas närvarande ställning; ty jag har er nu helt och hållet i mina händer.

”— Men hvem garanterar mig för er tystnad, och al c. ni verkligen förblir vid de fordringar ni nu framställer såsom betalning derföre?

”— Ert äktenskap med min syster är en temmeli-gen säker borgen för mig, och för öfrigt skola vi å ömse sidor sätta upp skriftliga förbindelser, liv il ka tvinga oss iil 1 ordlullighel, Nå, ert beslut?...

”— Emellan galgen och er finnes iutel val!...

Kom, låt oss så!

• • D t — Annu el t ord: men denua Auna, som ni ålskal . ..?”— Hennes älskare sofver ju dernere, — svarade den andre, livars röst Anna allt för väl kände.

”De bada talande aflägsnade sig. Anna släpade sig fram till prestgården. Hon gjorde under denna vandring en förfärlig upptäckt: att hon skulle blifva mor.. .

Alva höll upp. Baronen kastade sig ned uti en emma, der han satt, mera lik en bildstod än en menniska. Hon fortfor:

”Dagen derpå reste baron Max, åtföljd af gref-ve Gralton, utrikes.

”Otto hade spårlöst försvunnit; alla efterspaningar voro fåfänga, han var och förblef borta. Anna framsläpade ett lif, som vore fåfängt att beskrifva, och så förflöto tre månader. Hennes belägenhet var icke mera möjlig atl dölja; men hon egde dock icke styrka eller mod atl bekänna silt fel. En dag hemkom pa> slorn ifrån någon af granngårdarna. Man hade der framkastat några ord om hans dotter, hvilka kommo honom atl länka på hennes förändrade utseende, del han dittills tillräknat foslerbroderns besynnerliga försvinnande. Hemkommen till prestgården, skickade han efter Anna. Hon inträdde darrande och full af ångest.

”— Tag af dig schalen, Anna; hvarför går du ständigt med den på dig? — yttrade fadren. Den olyckliga vågade icke efterkomma tillsägelsen. Pastorn, 'sem förgäfves väntade på att blifva åtlydd, blef otålig Oflfo ryckte den sjelf af henne. Jag förbigår den gamle djapt kränkta faderns första uibrolt af smärta, samt dottrens bittra, men för sena ånger. Då den förre emottagil sin dotters bekännelse, yttrade han med ett förfärligt lugn: ”— I morgon göra vi upp vår räkning, Anna; gå nu, jag vill vara allena.

”Följande eftermiddagen kallades hon åter ned

till fadern. På bordet låg en bundl penningar, <*ch på

gården stod elt förspändi åkdon. Pastorn lill talade henne med följande ord:

”— Din mors hemgift utgjorde S.000 rsdr rsg«; hvilka, under den lid jag hade fyra barn att försörja, alldeles

åtgått. Men din lott denaf är 2,000 ridr-; jag

har genom lån förskaffat mig dem och här ligga åt.Detta är ditt möderne-arf, och din rätt. Jag har, såsom far, sökt ersätta dig förlusten af din mor; jag har älskat dig högt och af hela min själ: Jag har trott mig

inför Gud och menniskor hafva uppfyllt mina pligter emot dig, både som far och lärare. Men jag måste likväl hafva misstagit mig. Säg, hvad har du alt förebrå din far?

”— O min far, min far! ni har varit för mig mer än både moder och fader, — yttrade den djupt förkrossade dottern, knäböjande.

”— Har jag icke kunnat klart visa dig dygdens och sanningens våg, eller hafva mina läror varit dunkla? Har i utöfvandet af mitt kall, funnits något som gifvit dig anledning tro, att jag dagtingat med milt samvete? Eller voro mina framslällningar om sedlighet sådana, att de icke gåfvo dig ett tydligt begrepp derom?

”— Min far! jag har allt ifrån barndomen af er hört endast goda och förträffliga lärdomar, och af er sjelf endast seit handlingar, som voro fullt värdiga en chrislen prest.

”— Om så är, har jag ju redligt uppfyllt mina pligter emot dig?

”— Ja, det har ni, vid Gud! — snyftade Anna.

”— Nå väl, hör då äfven hvad jag af dig har att fordra, — utropade pastorn med fruktansvärd röst. — Jag fordrar af dig mitt kränkta namn, såsom far och prest, tillbaka. Jag fordrar af dig en dotter, som kan tjena min församling till efterdöme, och jag fordrar ändteligen af dig lönen för min kärlek, min faderliga vård och mina mödor. Hvad har du af allt delta att gifva mig?

”Anna förmådde icke svara.

”— Du gifver mig till pris åt vanära. Du sätter kronan på de sorger din bror beredt mig! ... du har gjort mig lifvet förhatligt, och milt kall som prest till en börda! ... Du förbandt dig med den, som lönade mina välgerningar med otack. Se der... verket; du måste nu bort från detta hem, som du förnedrat. Der ute står ett åkdon, som skall föra dig hvart du sjelf önskar; blott det blir långt ifrån denna trakt. Prestens lättfär-diga dotter måste bort, på det icke hennes förhållande må inverka menligt på församlingens barn. Den goda dottern välsignar fadern; den vanartiga! förbannar han.

”Anna hörde icke mera, hon hade afsvimmal.”

Alva tystnade, ty hon var alltför upprörd, och baronen ryste. En stund derefter återtog Alva:

— Påföljande dag fördes den olyckliga af sin kusin, som var adjunkt hos fadern, ifrån fädernehemmet., dit hon aldrig fick återvända. Pastorn dog några månader derefter, ensam, utan barn, af sorg, samt ett offer för sin barmhertighet. Om Anna hörde man sedan aldrig talas. ..

— Ah! men ni, Alva, vet väl hvart hon log vägen? — utropade baronen.

— Ingen hörde mera talas om Anna Hedberg, — fortfor Alva, utan besvara frågan direkte. — Nu några ord om baronen, och jag har slutat. Han gifte sig i Paris, året derpå, med grefve Grattons syster och försålde, såsom det hette, åt honom Tillby. Af allt hvad jag hört om baronens hustru, skall hon varit en engel af godhet, och man hade all anledning förmoda, att han bordt finna sig lycklig med henne. Men denne man, sammansatt af bara låga, egoistiska passioner, försummade i sjelfva verket sin hnstru, och kastade sig in uti ett utsväfvande lif. De unga nygifta fortforo att vistas i Frankrike. Efter någon tid födde den unga frun här en dotter. Kort derefter öfverlemnade baronen sig åt en böjelse, som han fattat för en ung, vacker kryddkrämarhuslru. Hon var gift endast sedan

tvenne år. Länge och förgäfves belägrade han henne med sin hyllning; men segrade dock slutligen, och då han afreste ifrån Paris, hade han lyckats locka den unga qvitiDan med sig. Hon rymde ifrån sin man och elt spädt barn. Mannen, som med passion älskade sin liustru, tog derefter lifvet af sig, och barnet vet jag icke hvarl det

tagit vägen.

— Ni pröfvar milt tålamod alltför mycket, jag vill icke höra mera, — afbröt baronen.

— Herr baron, ni måste höra mig till slut, ty

hvad som återstår bör isynnerhet intressera er. Denunga fransyskan, hvars namn var Agnes, ankom till Sverige tillika med sin älskare, och lian omgaf henne med all den förnedrande lyx, som tillhör en förnäm mans mätress... Hos Agnes samlades baronen och hans vänner ofta, för alt i ett frivolt lag passera sina aftnar. Agnes, lättsinnig af naturen, och bedöfvad af ett sysslolöst, bloit åt nöjen egnadi lif, fördes såsom af en ström till den afgrund, som skulle uppsluka henne. Hon födde, kort efter sin »nkomst lill Sverige, en dotter. Baronen inköpte barnet på barnhuset, och modren befriades derigenom från allt besvär, som eljest kunnat verka störande på hennes glada lif. Elt år derefter lick hon äfven en son, den en qvinna, som bodde i huset, emoltog för barnhuslösen. Agnes insjuknade af förkylning, och då hon åter frisknade var hennes skönhet för-bleknad. Alskaren, bunden endast genom sinlighet, hade redan ledsnat, och öfvergaf henne med kallsinnighet. Han lemnade hufvudstaden och reste lill elt af sina gods, för att, såsom han föregaf, sörja sin då nyligen bortgångna maka. Agnes, van vid det lif hon onder tre år förf, fortsatte dermed, så länge något ännu ålerslod af hennes fägring; men nedsjönk slutligen lill en af dessa varelser man med vämjelse ser vandra kring galorna, höljda i trasor och rof för alla möjliga laster, understundom äfven för brott! Denna Agnes, fordom en hederlig mans hustru, sedan en rik mans mätress, fann sin dödsbädd på en halmkärfve i ett kyffe, bebodt af de mest fallna varelser, utan kännedom om sina barns öden, och ett rof för frätande samvetsqval. Förföraren, som kastat henne in på lastens bana, och barnen ut i vida verlden, utan att de någonsin egde hvarken moderlig eller faderlig vård, eller ens något hem. Säg! hvad tänker ni om honom? Skulle ni, som qvinna, våga anförtro honom ert öde.

— Jag har nu afhört er, hör ni nu mig. En man, sådan som baronen, skyggar icke tillbaka för någol, förslår ni?... han afskräcks af ingenting. Fruktan är för honom en främmande känsla. Om den qvinna han en gång bjudit sin hand, förskjuter den, skall hon ändå tillhöra honom! Märk mina ord, Alva, då ni träddein hit och jag ansåg mig af «r bedragen, svor jag att ni icke skulle komma härifrån, ulan alt vara min. Ni npplyste mig om milt misstag, jag trodde er!... jag bjöd er milt namn, ni har blott skymfat mig. Nå vål, ni skall blifva min; men, utan all bära baron Helgenst jernas namn!...

— Här finnes ingen baron Helgensljerna, han blef mördad för tjugu år sedan, här finnes blott hans mördare, Otlo Lind! — utropade Alva och reste sig npp i sin fulla längd.

Baronen raglade tillbaka några steg; men stadnade plötsligt. Hans ögon vidgade sig, hans läppar blefvo blå. Ett ögonblick stirrade han på Alva, men gick derefler emot henne med ett lugn, som var förfärligt.

— Hvad ni nu uttalat, innebär er dödsdom ... Jag skulle icke skona min egen mor, om hon lefde och kände min hemlighet. — Rösten var fast och blicken obeveklig.

— Jag har förut beredt mig derpå, — svarade Alva lugnt; — men ni bör väl finna, att jag haft ett stort och mäktigt motif, för att så kunna blottställa mig?

— Hvad skäl ni haft, qvittar mig lika. Min säkerhet kräfver ert lif och ni skall dö, — utropade baronen med raseri och ryckte ur bröstfickan en dolk, den han lyftade emol Alva.

— Slöt icke till!... Ni skulle endast mörda en qvinna, som beldre vill dö än förråda er, — sade Alva med vemodig röst, och fäslade på honom en blick, full af ömhet. — Långsamt sjönk handen med vapnet; han for med den andra öfver sin panna.

— Alva! ni är en farlig qvinna... Hvem gaf er denna makt, som emot mitt förnuft tjusar och bedårar mig, så att jag skonar er, då min heder och mitt lif fordrar erl uppoffrande. Hvem gaf er denna makt öfver mig, som ingen hittills egt?

— Gud... som ville all ni en gång i ert lif skulle lära er älska någonting högre än er sjelf, — svarade Alva med rörelse.

— Hvårföre, Alva, har ni framkallat dessa länge sedan glömda händelser?... Huru känner ni hvad sompasserat förr än ni blef född? — frågade baronen med dyster blick.

— Huru jag vet allt detta, skall ni snart erfara. Hvarför jag gjort del, skall jag genast säga: Milt hjerta skulle evigt blöda, om jag raåste dö med den tanken att ni fortgick på den bana ni började. Jag ville för er blick framhålla allt hvad ni brutit, för att i er själ väcka tankan på allt hvad ni har att försona. Guds godhet är oändlig.

— Alva, jag tror icke på hvarken förlåtelse eller straff. Menniskan är sitt eget öde, och sin egen domare.

— Men ni skall likväl snart erkänna alt det gifves en Nemesis, som aldrig lemnar ett brott ostraffadt. Har det under ert lif aldrig fallit er in att tänka på dessa varelser, hvilkas upphof ni är? Har ni aldrig frågat er: hvilket öde som blifvit deras? ... Ni sjelf, elt barn af en vanärad mor och en hjertlös far, som, likgiltig om er framtid, kastade er in på elt barnhus; ni, som sjelf smakat den bittra kalken att behöfva rodna öfver ér börd, ni, som genom jemförelsen emellan er brors ställning och er egen, tidigt lärde att afsky den orättvisan hos en far, som beröfvar det ena af sina barn allt, föräldrar, heder och utkomst, under det han lemnar det andra i fullt åtnjutande af alla dessa företräden!... ni, som genom det rättsvidriga och straffvärda i allt detta drefs till ett... brodermord. Ni hade aldrig borl kunna göra er sjelf skyldig till ett dylikt handlingssätt. Då ett sinligt begär hänförde ert sinne, borde likväl taokan på er mor, — er egen existens och ert begångna brott, afhållit er ifrån att göra andra qvinnor lika beklagansvärda som hon, och att gifva lif åt barn, som genom sin födelse skulle blifva hemfallna till olyckor och brott ... I det lyckligaste fall för dessa barn, då de få vexa upp under en mors vård, skola de likväl en dag, då de vakna till klart begrepp om sin ställning, alltid med namnet mor, detta dyrbara och heliga namn, förknippa tankan af vanära, och med tankan på sin far, den af förakt för en grym hjertlöshet. De äga icke denna för hjertat mäktiga och på hela lif-vet inflytelserika känsla af vördnad för föräldrar. De äga inga exempel af dygd; ingenting till motvigt under frestelserna. De äro beröfvade allt, som gör sedligheten till en oafviklig lag. Oaktadt således dessa arma barn icke rå för, alt de hafva endast ett tygellöst lättsinne att tacka för lifvet, drabbar dem likväl det förakl, som ensamt borde tillfalla deras felaktiga föräldrar. Uppstod då aldrig dessa tankar i er själ, när ni af egoism gjorde Agnes till ert offer, samt dömde hennes barn till ett lif, fullt af elände? Har ni aldrig med oro betänkt, att det kunde vara ert eget barn, som, höljdt i trasor, ntmärgladt af hunger, skälfvande af köld och upp-ammadt i lastens skola, tiggande emot er utsträckte sin hand? Ryste ni icke af fasa vid tankan på alla de moraliska mord, ni begått på dessa qvinnor och deras barn ? Vill ni nu, herr baron, lära känna edra barns verkliga öden, så skall jag meddela er dem: En gång förföljdes ni af en liten förtviflad flicka, hvars mor var sjuk och höll på att dö af svält, och flickan sjelf led af hungerns marter. Detta barn bönföll er om en riksdaler, och ni besvarade hennes begäran med ett slag af er käpp. Denna flicka var er dotter!... Er vän och släg-ting, gamle grefve Gratton, tog en annan flicka vid

baletten och gjorde henne till sin mätress, ni sjelf har

hos henne, i sällskap med grefven och andra, tillbragt nattliga orgier. Denna qvinna, ännu ett barn till åren, men fullärd i lasten, hvems dotter är väl hon?... Jo, också er!... nemligen det första barnet med den olyckliga Agnes. Denne gosse, som i går kröp in genom

fönstret och stal er klocka, hvilken ni i dag ämnar öf-

verlemna åt lagen, hvems barn är då han?... Er son, med samma Agnes ... Och slutligen jag ...

— Håll Alva, hvem är då ni! — utropade baron med ångest.

— Jo, jag... den enda qvinna ni säger er verkligen älskat, som ni vill hafva lill maka, som ni svurit icke skall lemna detta ställe, utan att tillhöra er; hvem är väl jag?... Er dotter! — Alvas röst darrade vid uttalandet af dessa ord.

Fåfängt vore att vilja beskrifva det intryck dessaord gjorde på den stolte baronen. Han neddignade på en stol, stammande:

— Alva! min dotter? nej, nej, det kan icke vara så...

— Det är dock så; ty jag är samma barn, som en gång tiggde af er, utan att då veta, att del var till en far jag ställde min bön;... jag är Anna Hedbergs dotter...

— Således Annas barn!

Det låg någonting af smärta, ångest och förtviflan i den rösl, hvarmed baronen yttrade dessa ord. Alva gick fram till honom, knäböjde vid hans sida och fatlade hans hand, sägande med upprörd stämma:

— Min far!... förlät er dotter, om hennes skildring kommit ert hjerta att blöda; men, då jag, efter min mors död, i hennes anteckningar läste hvad jag nu sagt er, uppstod hos mig det fasta beslutet, att en dag, genom återkallandet af alla dessa tilldragelser, söka i ert hjerla framkalla ånger.

Vi förbigå hvad som vidare sades imellan far och dotter; hvilket var af ingen vigt för vår berättelse.

Då baronen och Alva lemnade paviljongen, var

den förres utseende dystert och förstördt, och Alvas ögon

buro spår af tårar.

En betjent underrättade baronen, vid hans inträde i sina rum, att det varit bjudning ifrån prestgården, och att gamle grefve Gratton samt de båda unga gref-vinnorna antagit den.

— Hvar är grefve Ernst? — frågade baronen.

— På jagt, i sällskap med professorn.

— An häradshöfdingen då?

— Han afreste på morgonen till staden.

— Det är bra; säg till, när bordet är serveradt... och gif befallning att åkdonen skola vara förspända kl.

5. Jag far äfven till prestgården.Beljenien aflägsnade sig.

Baronen vandrade upp ocli ned I rummet, ett rof för sina upprörda, och plågsamma känslor. Emellanåt mumlade lian:

— Alva, Ål va!... min dotter!

Vid middagsbordet var icke Alva synlig; hon Ut säga, det ett illamående hindrade henne. Och illa mådde hon verkligen. Under hela detta dygn hade Alva varit underkastad den ena själsskakningen efter den andra, och hon kände ett slort behof af några limmars ensamhet och hvila ifrån alli tvång och förställning. Hon behöfde ostördt gråta och bedja, för alt hemla styrka till mötet med Ernst. Endast en själ, så stark, och så lifvad af sin känsla for det goda, som Alvas, skulle kunnat genomgå alla dessa stormar, ulan att duka under.

Alva hade alll ifrån det ögonblick, Ernst, lik en räddande engel, upplrädt för henne, i sill hjerta bibe-hallil haus bild; och ehuru år förgingo, innan de åter-sägo hvarandra, närde hon likväl allid hos sig för honom en svännisk tillgifvenhel, som uppfyllde henne med mången ljuf och ren dröm. Sådani var hennes hjerta också, då hon återsåg honom såsom Gerdas man. Huru månget luftslott ramlade, huru mången skön illusion försvann icke, vid delta bitlra ålerseende. Isynnerhet hade Alva, sedan hon blef egarinna af en stor förmögenhet, haft mången glänsande hägring af hoppet, och drömde alltid om elt återseende; men ack! under hell andra förhållanden. Nu invigde det hennes lif till försakelse, och hennes kärlek till hopplöshet. Men, i samma slund hon uti Ernst blick lyckte sig läsa svarel på sina egna hemliga känslor, siod äfven klarl för hennes själ nödvändigheten att aldrig låta honom få ana hennes kärlek. Hon borde uppbjuda all sin förmåga, för alt rycka Gerda ifrån sitt tycke lill Herman, och målet för hennes bemödande blef Gerdas och Ernsts lycka.

Så hade Alva utstakat sill lif. Men skulle hon lyckas deri?... Skulle dä så mycken försakelse-aldrig erhålla någon ersälining?... Skulle väl dessa föresatser» huru ädla de än voro, kunua gå segrande uren strid med hjertats mest glödande fordringar?... Mötet med Ernst skall utvisa det.

Klockan fem foro alla hemmavarande lill prestgår-den. Ål va hörde, der hon låg på sin soffa, vagnarna rulla borl. Hon drog en djup och smärtsam suck. Till en limma derefter, var mötet med Ernst beslämdl; då Alva skulle beslå en ny hård pröfniug.

Klockan sex inträdde hon i salongen, der hon fann grefven. Han satt nedsjunken i en emma, med ett för-stördt och sorgset utseende.

Grefven reste sig och gick Alva till mötes, sågande:

— Jag har efterkommit din önskan;... jag är

här, för all låta bedraga mig; hvem har väl nog vän-

skap för mig, att icke bjuda till all göra del?

— Jag har aldrig bedragit dig, och skall icke heller nu göra det...

— Säg icke så, Alva!... man har ju redan velat bedra mig, och om det misslyckades, var felet icke dilt, — svarade Ernst, i det han förde Alva till soffan, och sjelf log plats på en stol der bredvid. — Sedan jag kommit lill en lugnare åskådning af min ställning, har

icke Gerdas trolöshet hos mig väckt den största smär-

tan; nej, emot henne kände jag endast harm; meu du, Alva, du! har gifvit mitt hjerta elt djupare sår. Då jag några minuter före dig ankom till skådeplatsen för min kränkta heder, bemäktigades jag af vrede, en vrede, som kräfde blod; men då jag såg dig störta in, rycka Gerda ifrån sin plats, och hviska henne något i örat, som förmådde henne fly, och du sjelf intog hennes ställe, då greps min själ af en förfärlig smärta, som endast vunnit i bitterhet, ju mera jag tänkt derpå. Vet du, Alva, man är först då rätt olycklig, när man tvingas alt tvifla på al)a!... och allt!

Ernst lutade pannan i handen.

— Jag förstår dig icke... Endast för att rädda Gerda, kastade jag mig emellan .. .

— Förstår icke Alva, all jag måste lida förfärligt vid minnet af denna mellankomst, som väl hade räddningen af Gerdas heder, men äfven milt vilseförandetill syftemål?... Blifva bedragen af dig; af dig! som jag sä högt och heligt älskat! Alva!... Alva! jag för-tjenade icke detta.

Utför Alvas kinder runno biltra lårar; så biilra hade hon aldrig förr utgjutit. — Misskänd, misskänd af alla, och äfven af Ernst! — hviskadé Alva.

— Gråt icke, Alva!... dina tårar bränna på mitt hjerta. O! säg ett ord, alt du icke ville bedraga mig, — yl trade Ernst med värme, och fattade hennes hand.

Med upprörd röst, berätlade nu Alva huru hon af-hört grefvinnan Hildas anklagelse, samt all hon äfven öfvervar deras möte i korridoren.

— Då du, — fortsatte hon, — med nyckeln i handen begaf dig till Gerdas rum, och Hilda skyndade att på andra håll upprepa sin anklagelse, då hade jag blott en önskan, den alt kunna afböja en olycka, soui sväfvade öfver Gerda, samt den skandal, som hotade eder båda. Jag kunde endast lyckas derigenom all jag satte min egen heder på spel; men hvad betydde väl det, då frågan gälde er? Under det jag ilade upp lill mina rum, och sedan vindeltrappan ned till Gerdas, flög väl den föreställningen igenom mitt hufvud, att du kunde komma förr än jag; men jag tröstade mig likväl med den tankan, atl komma förr än de undra. Och så fullkomligt kände jag din karakter, att jag var förvissad del du icke, sedan ja» trädt emellan, skulle lemna Gerda och ditt eget namn lill pris för en uppenbar skandal. Hvad hade del icke inträffat, ifall det gått såsom Hilda beräknat? Har jag gjori mig skyldig lill elt bedrägeri, så är det åtminstone ett sådant, som hvarje god menniska är färdig att begå, då hon dermed kan afböja en ögon-skenlig fara.

— Men om jag kommil sednare än du, och [-blifvit-] {+blif- vit+} vilseföid af ditt uppträdande, icke hade du då upp-

lyst mig om sanningen?

— Nej, Ernst, visst icke!... jag hade blott sökt verka på G<jrdas bättre känsla; men förmält henne alt inför dig bekänna allt, samt genom sin ånger beveka ditt hjerta lill försoning; och jag tror mig sålunda icke

hat va vail den orälia vägen.— Möjligtvis har du rätt, och jag, sårad i min stolthet, har kanske orätt. Men tror du väl, Alva, alt jag någonsin lånar mig till den usla rolen och spela bedragen? Tror du, alt jag skall låia dessa båda menni-skor, som vågat leka med mitt förtroende och min heder, förblifva oslraffade? . .. Nej, vid Gud! det kan jag icke.

— Och likväl, Ernst, har jag etl hopp, att du skulle förlåta!...

— Aldrig!... Alva, hoppas icke derpå.

— Och hvarföre skulle du vara strängare än Gud?

— Tyst, du vet icke allt hvad denna qvinna har brutit! Möjligen kunde jag förlåta henne detla, ehuru jag tviflar derpå; duck, det ligger ändå inom möjlighetens gränsor; men då jag betänker allt det onda bon (tjort mig, är sådant omöjligt. Besinna att hon trädde i brudstol med hjertal uppfyldl af kärlek till en annan; att hon med fullt medvetande svor en falsk ed, då hon inför Gud lofvade mig kärlek och Iro; att hon sedan, långt ifrån alt söka närma sig till mig, gjort allt för alt jaga mig ifrån sig. O, Alva! om du, liksom jag, framsläpat elt helt år vid sidan af en varelse, den ditt hjerta ville älska, men af hvilken du ständigt bemöttes med en isande köld, då skulle du fatta min förbittring emot henne. Märk, jag har vid hennes fötler tiggt att fä veta hvad som gjorde mig förhall ig; jag har besvurit henne att säga mig uppriktigt om hon älskade någon annan; men hon har svarat mig endast med eu afvisande köld. Jag har spelal likgiltig, för atl såra heunes egenkärlek, och slutligen rent ut frågat henne, om hon ville alt jag älskade henne; hvarpå hon »varade: all hon icke önskade det. Kan en en maka gå

• •

längre i grymhet? Anuu icke nog; en gång fick jag elt bref i mina händer, hvilket, såsom jag klart insåg, dolde någon hemlighet; men på en vänlig bön af henne pppbrände jag del, oläst... Hvem gaf denna qvinna rätt att fast kedja silt lif vid mitt, då hou visste med sig sjelf, att hon aldrig skulle kunna älska mig, utan endast göra vår förening till en ömsesidig plåga? Hvem gaf henne råtl alt håna sina pligler och trampa aktningen för mittnamn under sina fotter? Säg, kan man förlåta allt detta?

... Och denne man, som af mig inbjöds till mitt hus, hvilken jag behandlat som en vän; hvad misskund för-tjenar väl han?... Han, hennes lärare och oinskränkt herrskare öfver hennes känslor, huru har han uppfyllt sin pligt såsom hederlig karl?... Jo, igenom att bemöta min vänskap med alt förråda mitt förtroende ...

Han har utöfvat sin makt öfver Gerda, genom alt locka henne ifrån sina pligter, och lärt henne dagtinga med heder och samvete. Man straffar till lifvet den, som under uppbrusningen af vrede slår ihjäl en menniska; men hvad förljenar då den för straff, hvilken begår det nidingsdåd, att bestjäla den ena makan på den andras tillgifvenhet, som mördar förtroende och sedlighet, samt kastar en skugga af oförtjent vanära och hån öfver en hederlig man? Elt sådant handlingssätt kan endast straffas med döden, och... hennes förskjutande!

— Jag har afhörl dig; gör nu du detsamma med mig. Du säger alt Gerda aöade en falsk ed, då hon svor dig tro. Men vet du väl också om hon gjorde det med fri vilja, och hvad detta kostade henne? Jo, uppoffringen af hennes första varma kärlek, och alla hennes drömmar om lycka!.. . Med ett lynne och en uppfostran sådan som Gerdas, var hon väl mäktig att efterkomma sin fars befallning, och för honom uppoffra sig; hon saknade sedan endast kraft alt värdigt uppfylla sitt svåra kall. Hon har i dig sett blott den, som tvingade fadren att, på bekostnad af hennes lycka, hålla sitt gifna ord. Hon betraktade dig såsom en man, hvilken, för alt komma i besittning af hennes rikedom, släl-de sig emellan henne och sällhelen. Också gaf ditt uppförande all anledning till en dylik förmodan. ankom först tre veckor före bröllоppet, och utan hafva er emellan vexlat ett enda ord om kärlek, underrättat dig om hennes känslor, förenar du ditUjO.de ?v,j|

för hela lifvet med hennes!.. . Hvad gaf dig rätt alt /J

på ett löfte af Gerdas far tillskansa dig hennes lif? Dii i -tog henne i besittning, såsom en dig tillhörig egendom,.%?'%'g? ulan att bekymra dig om hennes hjerta; och likväl for-^

De Värnlösa. ndrar du sedan kårlek, ömhet och tro! Hvera af er två har egentligen framkallat det andra: hon,' som lydfde en sträng och obeveklig fars hotelser, eller du, som handlade fritt och emottog en brud, utan att veta om hon älskade dig?... Nu, då de alltför naturliga följderna af ditt obetänksamma handlingssätt visa sig, nu riktar du blott emot henne din vrede och din härad. Du vill öfver-lemna offret af en fars dispotism och din egén liknöjdhet, utan barmhertighet, åt verldens förakt och skadeglädje; under det du likväl sjelf gjort dig skyldig till samma fel, som det, för hvilket du anklagar Gerda. Hon har endast förblifvit sin första kärlek trogen, och gifvit vika för den; men du, du har öfverlemnat dig åt intrycken af en ny böjelse!

— Alva, du går för långt!

— Nej, Ernst, nej! hjertats trolöshet är lika

brottsligt som sinnets!... Huru mycket ädlare och dig värdigare, om du förlåtande räckte din felande maka handen, och genom ditt öfverseende tvang henne till ånger, och slutligen till kärlek? Hon skall då en dag älska dig, såsom den bättre delen af sig sjelf; emedan du lärt henne det goda och helgden af sina pligter.

Tro, mig, en dylik handling medför långt roera till-

fredsställelse, än om du gifver vika för ett egoistiskt härad begär. • 1 ‘

— Alen hvad du förutsätter är omöjligt; ty jag ålskar icke denna qvinna.

— Allt godi och storsint är en ädel menniska

möjligt. Du har en gång sagt, all du älskade mig högre än ditt lif. Nå väl, i denna kärleks namn bön fa I ler jag: förlåtelse för Gerda! och må hvad som händt förblifva emellan dig och mig, Lill dess Gerda sjelf en dag, ångrande, för dig bekänner sitt fel.

— Jag eger icke makt derlill; ty på hennes läppar skall jag alllid se märket efter hans kyssar, och på hennes panna låsa bådas vår skymf.

— 0, Ernst! jag här då fåfängt talat till ditt hjerta? din egoism är starkare ån ditt ädelmod! Pa knå, vid dina fölter, ligger jag om förlåtelse ål detta arma, vilseforda barn, som aldiig egt ea mor, hvilkenlårt henne sina pligter såsom qvinna, som Tålt växa opp utan ledning, och icke falt något begrepp om hvad som tillkommer en maka. Ernst! jag skall icke stiga opp, förr än du beviljat min bön.

Alva var så idealiskt skön, der hon knäböjde, med hela silt ansigte förklaradt af de känslor som lifvade henne, att hon säkert lyckats beveka etl hjerta, mindre känsligt än grefvens. Han betraktade henne ett ögonblick stillatigande, men med passionerad beundran, och derefter lade han handen på sin panna och yttrade sorgligt:

— Stig upp, engel! din bön innebär hela mitt lif, dömdt till försakelse; men jag skall dock ... för din skuld... af kärlek till dig, du beundransvärda qvinna! försöka att förlåta Gerda... men honom?...

— Den Herman, som älskade Gerda, finnes icke m>erai. Han afsade sig ja henne, då han inför andra gjorde mig till sin fäslmö ...

— Alva! — utropade grefven, uppspringande, — Alva! bor i dilt hjerta en engels mildhet och en djef-vuls grymhet, då du, mina drömmars ideal, säger mig att du skall tillhöra den man jag djupast afskyr ... Om så är, ingen förlåtelse åt henne, ingen förskoning för honom. Heldre döden, än lefva och vara vittne att han år i besittning af en lycka, hvilken jag icke ens vågat drömma om.

— Eviga, aldrig hvilande egoism! när skall väl din röst en gång qväfvas af menniskokärleken ? De ord, du nu uttalade, borde icke hafva gått öfver dina läppar; ty de innebära ju den största sjelfviskhet. Jag blir aldrig Hermans maka; emedan jag hvarken högaktar eller älskar honom.

— Än ett ord, Alva!... ett äktenskap kan ju ntan skandal upplösas?... och Gerda derefter blifva lycklig med

Herman ? .. .

— Ett löfte, aflagdt inför Gud, är heligt; det får icke brytas. Äktenskapet är icke en affär, utan en moralisk förening för lifvet, den ni med en helig ed besegla och hvars helgd del är en oafvislig pligt alt bevara. Den, som lättsinnigt leker dermed, kan aldrighoppss lycka... O, Ernst! Vid sidan af Herman skulle Gerda en dag tvina bort, utan alt någonsin finna hvad hon hos honom drömt sig. Vid ditt hjerta deremot skall hon utveckla sig till en ädel qvinna. Blif du din unga förvillade makas ledare, stöd och vän, samt glöm en böjelse, underhållen af en dig ovärdig svaghet, hvilken, nu mera, aldrig för dig kan frambringa annat än olycka.

Grefven stod stödd emot kaminen och betraktade Alva, Många bittra och stridiga känslor kämpade i hans bröst. Han insåg tydligt, att hon icke kunde komma att tillhöra honom; ty åt den frånskiljde mannen skulle aldrig Alva räcka sin hand.

Alva stödde, utmattad, sitt hufvud emot handen, och äfven i hennes bröst gjorde hjertats röst sig gällande, ehuru utan hopp all blifva hörd. Hon afvaklade grefvens svar; men hennes krafter svigtade i denna kamp med honom, som hon så högt, så varmt älskade.

Ernst bröt tystnaden:

— Du fordrar af mig allt; men du gifver mig inlet. Må så vara! Hvad denna din seger kostat mig, skall du aldrig förstå. Du har segrat, Alva; jag skall göra det orimliga, jag skall förlåta dem båda. Ar du nu nöjd?

— Jag har aldrig ett ögonblick tvitlat på det utslag ditt ädla hjerta skulle gifva, — svarade Alva, rörd, och tryckte tacksamt hans hand.

— Men, Alva, innan vi åtskiljas och börja den långa pilgrimsfärden af ett lif utan kärlek, så svara mig fullt uppriktigt på en fråga. Låt icke en inbillad fördom afhålla dig ifrån att vara sann. Lotva mig det, — bad Ernst, fattade Alvas båda bänder och blickade forskande på hennes ansigte.

— Jag skall vara uppriktig!

Alvas röst darrade.

— Tack!.,. Det har gifvits obevakade stunder, då jag från dig uppsnappat en blick, en rodnad eller en darrning, som kommit milt hjerta alt slå af fröjd ; ty jag har i dessa tecken t rot t mig se, atl jag af dig var älskad... O, Alva! säg mig ärligt, om jag haft rätt.Låt mig medtaga vissheten derom, såsom en styrka och en tröst på Iifvets bana ... Alva! beröfva mig icke detta mitt sista, enda hopp! — bad Ernst, med hänförelse, och tryckte hennes händer till sina glödande läppar.

Ett ögonblick vacklade Alva; men med styrkan af sin vilja, befallte hon sitt hjerta att ännu tiga ... Alva visste mer än väl, att ensamt öfverlygelsen alt hans kärlek var obesvarad, skulle kunna vända Ernst känslor till Gerda. Med ett heroiskt mod, mäktigt endast en själ, så försakande och genomgripen af känslan för det rätta, såsom Alvas, svarade hon, ulan alt en muskel i hennes ansigte förrådde huru djupt hon led:

— Du har mycket misstagit dig, Ernst. Jag hyser för dig den varmaste erkänsla och vänskap. Jag håller af dig, såsom välgörare nch vän, ja, såsom en bror; men kärlek, har och kan milt hjerta aldrig känna för dig.

— O, Alva! du hade ju kunnat låta mig behålla min förvillelse, för alt lefva lycklig i den? — utropade Ernst med smärta, och släppte hennes händer.

—- Och bedårat dig med en villa?

-— Men hvad återstår mig nu, som det lönar att lefva för?

— Din unga, felande, men ångerfulla maka! — svarade Alva mildt, men allvarligt.

Följande dag hade Herman ett längre enskildt samtal med baronen. Hvad som dervid afhandlades, vela vi icke. Vid frukoslen voro alla samlade i malsalen. Gerda syntes mycket upprörd; men Herman visade sig glad och ogenerad; Alva var blek; baronen kall och stel; grefvinnan Hilda vid synbart misshumör. Efter måltiden yttrade

baronen:

— Jag har alltid ansett Gerdas vån, mamsell Holm, såsom min andra dotter, och del skulle derföre åliggamig att, i anledning af uppträdet här om natten, med en öppen lyckönskning tillkännagifva hennes förlofning med min slägting, Herman Waldner; men som partiet ännu är ställdt på framtiden, önska de förlofvade, att det tills vidare icke må eklateras.

Gerda stjelpte omkall en dyrbar vas med blommor, samt slog med sådan häftighet vatten i elt glas åt sig, att hela innehållet af karafinen störtade öfver bordet. Ernst spände upp hanen på elt par vackra pistoler, som lågo i ett fodral, och hvilka baronen nyss fått hem. Grefvinnan Hilda kastade en ursinnig blick på Alva. De öfriga lyckönskade dock de förlofvade med några förbindliga ord.

— Ar du skicklig skytt, Herman? — frågade gref-veo, och^närmade sig en af de öppna glasdörrarna.

— A ja, temmeligen, — svarade Herman.

— Låt oss försöka hvem som skjuler bäst, — yttrade grefven vårdslöst. — Tag hit kulör, knallhattar och krut, — befallte han en betjent.

Alva lånade sitt öra, med oro, till detta samtal.

Betjenten återkom med de begärda sakerna.

Ernst och Herman gingo ut på balkongen. Sedan grefven laddat, yttrade han: V n.i .

— Ser du svalan, som flyger der; jag skjuter henne i flykten. w>nt fibli

Grefven aflossade i detsamma skottet, och den lilla oskyldiga fogeln nedföll död på gården.

— Här strandar min skicklighet, — sade Herman, bleknande.

— Så skulle jag genomborra hjertat på den man, som, under rolen af vän och i åtnjutande af min gästfrihet, förförde min hustru, — och dervid lade grefven sin hand på Hermans axel, och ... i hans blick låg en tydlig hotelse. Han tilläde med förakt:

— En dylik skurk hade också gjort sig väl för-tjent af en kula, eller huru tycker du?

Grefven afvaktade likväl icke Hermans svar, utan återvände till matsalen. :

— Skurk! — upprepade Herman, då han blef allena, och knöt konvulsiviskt sina händer. — Ah, Ger-da! jag har dyrt fåll betala min dåraktiga passion för dig, då jag stillatigande måste åhöra delta. Han hade dock rält. .. mitl uppförande har varit afskyvärdi!

Redan samma afton dag afreste vår häradshofding till sin domsaga.

. • • , • n it . »v , . t ; j « • • • ' , . ; '

Ett år har åter förgåit. Vi införa läsaren ån en gång på Helenefors, uti grefvens och Gerdas våning. I den lilla salongen finna vi åter de båda makarna. Ernst hal fligger på en soffa, rökande en cigarr, och blickar drömmande uti taket. Gerda sitter uti en fåtölj, vid ett handarbete. Hennes blick flyger emellanåt öfver till mannen. Det är vår. . . aftonsolens sista mat-la strålar falla på den unga qvinnan.

— Ernst, är det verkligen sannt, atl du om fjorton dagar ämnar företaga en ulrikes resa? — började Gerda, med en viss fruktan i rösten.

— Ja, så har jag länkt.

— Och du reser ensam?

— Hvem skulle väl vilja följa mig? Jag är och förblir ju i alla fall alltid ensam!

— Ernst!

— Hvad vill du såga?

— Att du har en hustru, som .. *

—• . . . som aldrig skall öfvervinna sin afsky för mig.

— Du bedrar dig . . .

— Verkligen?... Och vårt förflutna lif, hvad bevisar det?

— All jag har mycket brutit emot dig; men, Ernst, icke har du heller älskat mig.

— Gerda, det gafs en tid, då jag ville göra det...

— ... och då jag skjöt ifrån mig din kärlek.

-— Du har sjelf sagt det. Sedan kom en lid ... då vi båda voro likgiltiga.

— Och slutligen dessa sista aderlon månader, som vi oafbrulet lefvat här, och du gjort allt, för att lifvakäuslan af det rätta hos mig, samt varit så god, så god att...

— Alt det ändå icke hindrat dig ifrån, att med eo afvisande köld stöta mig ifrån dig. Nå väl! du rår icke för dina känslor, du skall aldrig söka din lycka hos roig, och jag aldrig finna vänskap, deltagande och uppriglighet af dig. Vi göra derföre bäst uti all lefva skiljda. Hvårföre skall jag tvinga dig att framsläpa lifvet vid min sida, då jag ändå icke får ega ditt hjerta?

— 0, Ernsl! tala icke mera så... om du ändå kunde läsa i min själ!.. .

— ... så skulle jag säkert blott finna en önskau: den att du vore mig qvilt!

Gerda gret. Ernst reste sig lill hälften, och råckle henne haoden, sägande:

— Om jag gör dig orält, så säg mig det, och var förvissad, all del icke var min afsigt; men jag känner mig bra olycklig!

— Och del genom mig, — snyftade Gerda och kaslade sig ned vid mannens sida. — Ernsi! det har

v é

icke varil köld, icke afsky, som föranledt mitt uppförande denna sista lid. Nej, det har endasl varit ånger och förlägenhet öfver, alt jag icke förtjent din godhet. 0! jag har så mycket alt bekänna, som jag saknat mod att säga dig;... så mycket att afbedja, som jag fruktat du icke skall förlåta! ... Du ser nu vid dina föller samma Gerda, hvars hjerta du i barndomen oinskränkt be-herrskade!.. . hvars hela glädje och lycka du allena ul-gjorde!... Hör mig och, om möjligt, förlåt mig!

Med af snyftningar afbrulen röst berättade Gerda nu om sin kärlek lill Herman, samt om fadrens hotelser, som förmådde henne att räcka sin hand till Ernst, om allt hvad derpå följde... Alvas räddande mellan-komst, m. m.

Då hon slutat, upplyfte Ernst henne, med en öm omfamning, sägande:

— På delta ögonblick, Gerda, har jag våntal ett helt år. Allt, hvad du nu sagt mig, har jag velat sedanden der natten. Jag kora några ögonblick före Alva...— Du visste allt delta, och förskjöt mig likväl icke?

— Alva bad för dig!... Jag har väntat på denna stund, då du frivilligt och af kärlek skulle förtro mig allt!... Då först, Gerda! visste jag mig i dig hafva funnit en maka, hvars hjerla odeladl är milt!... Har jag bedragit mig?

— Nej, det har du visst icke!. .. Dig, min barndoms ömme vän, dig ensam tillhör det nu helt och hållet. Säg bloil, atl du kan förlåta mig; att du, efter allt detta, älskar mig lika högt och lika varmt som

jag dig?

— Förlåtit dig, Gerda, har jag länge sedan; vi hafva båda felat.. .. Alska dig gör jag, så högt milt hjerta nu mera kan älska.

— Och jag får följa dig, då du reser? — frågade Gerda, och höljde, sin mans händer med kyssar.

— Ja, i lif och död, — försäkrade Ernsl, och tryckte henne trofasi till sitt hjerla.

— Och jag år också din, till lif och själ, — försäkrade Gerda, med hela sin fordna ytterliga liflighet.

Sednare på aftonen slod Ernst ensam vid elt fönster, som låg åt söder:

— O Alva! rena, tillbedda engel, du har segrat, du har haft rätt: det ligger en stor och ädel njutning uti atl förlåta, och såsom menniska och christen uppfylla sin pligt. Nu först är jag dig värdig, — tänkte grefven.

Några dagar derefter reste Ernst och Gerda, glada och lyckliga, till Italien.

På en soffa, uti en liten täck våning vid Drottninggatan, låg en blek, skön qvinna. Hennes ansigte bar prägeln af ett öfverslåndet lidande. Bredvid henne satt en man med reslig växt, dysira anletsdrag och en i förlid fårad panna. — Gerda och Ernst hafva nu rest till Italien, — yttrade mannen.

— Med glädje erfor jag det, a£ Gerdas sednasle bref, som äfven bekräftade mitt hopp att de nu äro lyckliga, — svarade den unga qvinnan.

— Ifall man skall sälta tro lill raenniskors ord, så låter det verkligen så.

-— Och alla efterspaningar rörande Conrad hafva rarit fruktlösa?

— Ja.. ., Du vet, att jag, några dagar efter förklaringen med dig, hvilken upplyste mig att denne gosse var Agnes’ son, skickade honom till sjöss., .. Någon tid derefter ankom fartyget till Marseille.... Der

rymmer Conrad, och sedan hafva alla försök att kom-

ma honom på spåren misslyckats.

— Det är, mer än sorgligt; men vi böra dock hoppas. . .. Och Malla . . . ?

— Ar ohjelpligt fallen; alla försök att återföra <

henne stranda emot de onda vanor, som nu blifvit hennes nalur. Det är icke mera behofvet, det är böjelsen, som håller henne qvar på lastens bana. Hon

har för andra gången lemnat den fru, hos hvilken jag inackorderat henne, för att öfverlemna sig ål ett utsväfvande lif.. .. Allt hvad jag kan göra under dylika förhållanden är, att ställa så till, att hon för framliden är skyddad emot nöden.

— Huru hopplöst!... Hon är likväl icke mer än »jutton år.

— Jag har gjort dig till viljes, Alva; du ser sjelf, att jag ingenting mera förmår.

Alva teg och lutade sorgsen sitt hufvud i handen.

— Men det är icke detta, som förtär mig. Lättsinniga mödrar få lättsinniga barn!... derföre rår icke jag allena. Det är en annan känsla, som frätande gnager på min själ... .

— Anger, samvetsqval?

— Nej, Alva, en man med min jernliärda karakter ar icke tillgänglig för dylika fantasier. ...

Jag hvarken ångrar eller begråter; jag endast rasar«*. och förbannar det öde, som gjorde dig lill min dotter! ...

— Herr baron!

— Tyst, du måste höra mig: Dq var den enda varelse jag satt högre än mig sjelf; du var den första,

som beherrskat mig; och det med din dygd, din stor-

sinthet samt din skönhet.... Jag bade känt mig stolt och lycklig öfver att få kalla dig min maka, och vid din sida hade jag en gång kunnat erfara verklig såll-het.... Men då jag slutligen trodde mig säker om ditt egande, kommo dessa ord: Din dotter! alt ställa sig

emellan mig och min lycka. Den tanken alt jag må-

ste försaka, alt ett hånande öde rycker ifrån mig min jordiska sällhet, sätter mitt blod i brand och jagar sömnen ifrån mina ögon; ty dessa ord hafva likväl icke haft makt att tillintetgöra mina lågande känslor.... Jag följer dig och jag lyder dig; emedan jag icke kan lefva, utan alt se dig.... Du är blifven miti straff, min plåga! Ser du icke, alt min panna fårats vid tanken, att jag, som hittills trott mig kunna befalla öfver både milt och andras öden, nu måste böja mig under nödvändighetens lag.

— Min far! detta språk ifrån edra läppar innebår tusen dolkstygn för mitt hjerta.

— Vet då, Alva, att jag hundra gånger önskat alt du vore död, på det jag skulle slippa i dig se ett hämnande öde, straffet för mina brott; och likväl... när du blef sjuk, ville jag gifva allt hvad jag eger för ditt lifs frälsning.... Jag vore färdig alt hata dig, för det du kommit mig att glömma mig sjelf!... Jag måste derföre bort ur din närhet, för alt genast, lik en fridlös, åter vända tillbaka till dig. Dessa känslor, som ömsom komma Unig att fly, ömsom återföra mig till dig, utgöra för mig elt verkligt helfvete!

Ankomsten af Alvas läkare afbröt nu samtalet.

Följande dag företog baronen en längre utrikes resa.

Alva, som haft en svår bröstsjukdom, och ännu var mycket klen, reste någon tid derefter lill Lunda prestgård. Hon hade fullkomligt slutat alla bestyr medorganiserandet af sin uppfostringsanstalt för fattiga barn, och denna var nu i full verksamhet.... professor Gren hade åtagit sig att hafva en inspekterande vaksamhet öfver dess gång.

På en skön villa i närheten af Florens, satt Gerda en herrlig sommarafton och läste på ett bref; då grefve Ernst inträdde.

— Nyheter ifrån Sverige? — frågade han gladt.

— Ja, ifrån Alva; hon befinner sig nu bättre och vistas öfver sommaren på Lunda prestgård.... Alva lyckönskar mig varmt och innerligt till min förestående tillökning af sällhet.

Gerda rodnade, och räckte sin man handen med ett förtjusande leende, fullt af kärlek.

— Icke sannt, min Ernst, vår lycka blir då fullkomlig, när vi få en liten varelse att gemensamt älska?

— Säkert, älskade Gerda, kommer det att fullborda vår sällhet, — svarade grefven och kysste henne ömt.

Lyckan log således i alla skiftningar emot Gerda, under Italiens sköna himmel. Man hade kommit öfverens att qvardröja der ett par år. Gerdas rörliga och lifliga själ passade så väl tillsammans med söderns sol och söderns folk.... Huru mången skön hägring af hoppet, huru mången tjusande dröm hade icke Gerda under dessa månader af ljuf väntan, att få en varelse till att älska.... Hennes framtids himmel var klar och blå, intet enda moln fördunklade den.... Och likväl, arma barn, huru kort skulle icke din lycka blifva!

————Sex månader derefter var visserligen denna villa samma förtjusande ställe och naturen lika skön omkring den; men fåfängt söker man der den glada, lefnadsfriska Gerda. Man finner vid sitt inträde en bår, hvaruppå hon ligger, ”likt en i förtid bruten lilja,” och vid densamma står en sörjande make, som i sina armar håller ett spädt barn. Grefve Ernst hade nu en son, hvars födelse kostat modren lifvet. . . . .

En vacker Augusti-afton, tvenne år sednare, vilja vi än en gång göra ett besök i Lunda prestgård, der allt förblifvit sig likt. Alva sitter ensam i salen, vid ett af fönstren, med en drömmande blick ut i rymden. En och annan tår smyger långsamt utför kinderna. Hon kände sig så ensam i verlden, utan någon att lefva för. Hennes hjerta slog oroligt, och hennes lif föreföll så tomt, så öde och glädjelöst.

Länge hade Alva suttit så, då hon, öfverväldigad af sina minnen, ofrivilligt framhviskade namnet:

— Ernst!

— Alva! — svarade en röst bakom henne.

Med ett utrop af öfverraskning och glädje vände hon sig om.... Det var Ernst!...

— Alva! jag har länge dröjt med att återse dig, emedan jag fruktade min svaghet; men en kärlek, starkare än mitt förnuft, dref mig hit, att än en gång se dig, än en gång andas samma luft som du, ehuru jag vet, att denna luft för mig är ett gift. Du har en gång sagt, att ditt hjerta aldrig kan älska mig... O Alva! huru skönt kunde icke ännu lifvet blifva för mig... huru lyckliga både jag och mitt lilla moderlösa barn, ifall du delade mina känslor.... Nu vill jag icke säga: *blif min*; ty en kärlek, varm och stark, såsom min, är icke nöjd med det ljumma svar på sin låga, somdin tillgifvenhet och sjelfuppoffring skulle kunna gifva, . . . Hvarför kan jag icke i ditt hjerta uppväcka kärlek?

— Ernst! . . . jag har alltifrån första stunden af vårt sammanträffande älskat dig. . . . Men först nu är du fri! . . . nu kan jag, utan att behöfva rodna, säga: Dig! och ingen annan har mitt hjerta alltid tillhört, ifrån det ögonblick, jag visste att jag egde ett sådant! . . . .

Vi öfverlemna slutet af denna scen åt läsarens egen inbillning.

Åtta dagar derefter firades *Alvas* och *Ernsts* förlofning hos den sednares mor, som sedan något öfver ett år varit enka.

Alva vistades på Lunda prestgård, till dess brölloppet var förbi. Dagen derefter reste de till en egendom i Wermland, hvilken grefven inköpt, emedan Alva icke ville bo på Helenefors, såsom baronen önskat.

Baronens lynne blef efter Alvas giftermål allt dystrare och dystrare; men grefve Ernst och hans unga maka njöto deremot en ostörd och ren lycka. Den ädelsinnade Alva hade, genom Försynens skickelse, ändtligen funnit belöningen för sina många försakelser och uppoffringar.

Gerdas lilla son fann uti Alva en öm mor, som med odelad kärlek uppfostrade och vårdade honom. Han var och förblef det enda barnet.

*

Epilog.

Ett år efter Alvas förening med Ernst, vandrade baronen en mulen höstafton utmed forsen, på gångstigen ifrån prestgården. Stormen tjöt i skogen, och vattnets enformiga brusande utgjorde ett slags ackompagnement dertill. Han stadnade på samma plats, der han, för några och tjugu år sedan, befläckade sig med en broders blod.

Mörka och förfärliga tankar trängde sig på honom, och inom hans bröst rasade en storm, lika vild, men mera härjande, än den uti naturen. Denne man, hvars lif varit en oafbruten kedja af den mest hjertlösa och kalla egoism, kände sig nu, i allt sitt öfverflöd, ensam och öfvergifven af alla. Der han nu stod, med armarna korslagda öfver bröstet, och dystert stirrade han ned i djupet. Minnen af hans lif, dess brott och njutningar genomforo honom; och vid denna återblick fann han icke en enda dag af verklig glädje eller sällhet, för hvilken det lönat mödan att lefva. . . . Derefter kom minnet af Alva, och en frossa skakade hans lemmar. Hans tankar dröjde, med passionerad envishet, vid Alvas bild, som han tyckte sig se med sorgsen blick betrakta honom, och peka åt himlen, hänvisande att han hade mycket att ångra, afbedja och begråta! Men denne man hade inga tårar, ingen tro, intet hopp . . . Han var mycket att beklaga, som, ehuru uppskakad af sina brott, likvisst aldrig skulle ens försöka att bättra sig, eller att försona dem.

Plötsligt kände han sig hårdt fattad uti axeln, och en röst yttrade:

— Gif hit din klocka och dina penningar, — ochi detsamma stodo framför honom en undersättsig karl, klädd i sjömanskläder, samt en yngling, höljd i trasor.

— Nej, dem slipper du, — svarade baronen, som återkom till sin vanliga köld, och med en rörelse gjorde sig fri från mannen.

— Det få vi se, — svarade honom gossen, som nu rusade fram, för att bemäktiga sig klockan.

Baronen fattade dervid angriparen om nacken; men denne gaf honom ett knifstygn i sidan. Begge stodo vid kanten af vattenfallet, och då baronen af smärta vacklade, störtade han ned deruti, dragande gossen med sig. De uppslukades af vattnet och försvunno i djupet.

— Det var fan så dumt, — utropade mannen i sjömanskläderna, — två menniskolif, utan nytta, och *Conrad*, stackars satan, som skulle följa med! — hvarefter han aflägsnade sig.

Brodermordet hämnades således här med ett *fadermord*. I det andeliga lifvet följa verkningar och orsaker lika nödvändigt af hvarandra, såsom i det materiella. Det ligger i den eviga naturordningens moraliska gång, att *det onda, förr eller sednare, men nödvändigt, måste, på ett eller annat sätt, illa sluta.* Detta utgör egentligen hvad man kallar *Guds straff*.

Slut.